

Møteinnkalling

Utvalg: Formannskap
Møtested: Leksvik kommunehus, kommunestyresalen
Møtedato: 23.11.2017
Tid: 09:00

Forfall meldes på elektronisk skjema <https://www.rissa.kommune.no/politikk/>

På bakgrunn av dette skjemaet sørger servicekontoret i Rissa for innkalling av varamedlemmer.

Varamedlemmer møter kun ved spesiell innkalling.

Innkalling er sendt til:

Navn	Funksjon	Representerer
Steinar Saghaug	LEDER	IF-HØ
Liv Darell	NESTL	IF-SP
Bjørnar Buhaug	MEDL	IF-SP
Bjørn Vangen	MEDL	IF-HØ
Camilla Sollie Finsmyr	MEDL	IF-SP
Benjamin Schei	MEDL	IF-HØ
Maria Husby Gjølga	MEDL	IF-AP
Marthe Småvik	MEDL	IF-FRP
Linda Lutdal	MEDL	IF-HØ
Per Kristian Skjærvik	MEDL	IF-AP
Knut Ola Vang	MEDL	IF-AP
Merethe Kopreitan Dahl	MEDL	IF-AP
Harald Fagervold	MEDL	IF-PP
Line Marie Rosvold Fjeldahl	MEDL	IF-V

Kulturelt innslag ved Indre Fosen kulturskole

Drøftingssak:

Samfunnsutvikling i Indre Fosen.

Innledning fra de fire gruppene:

- næring
- boligtomter
- samferdsel
- kommunale tjenester.

Info leder og nestleder:

Avtale med rådmannen i Indre Fosen

Info prosjektleder

Saksnr	Sakstittel	Lukket
PS 5/17	Eiendomsskatt 2018 Indre Fosen kommune	
PS 6/17	Budsjett 2018 og økonomi- og handlingsplan 2019-2021	
PS 7/17	Finansreglement Indre Fosen kommune	
PS 8/17	Økonomireglement Indre Fosen kommune	
RS 1/17	Møteprotokoll Representantskapet i Fosen Renovasjon IKS 13.11.2017	

SAKSFRAMLEGG

<i>Saksnr</i>	<i>Utvalg</i>	<i>Møtedato</i>
5/17	Formannskap	23.11.2017
	Indre Fosen Fellesnemnd	07.12.2017

Saksbehandler: Vigdis Bolås

EIENDOMSSKATT 2018 INDRE FOSEN KOMMUNE

Sakens bakgrunn og innhold:

Leksvik kommune innførte i 2014 eiendomsskatt på verk og bruk og annen næringseiendom. Skattesatsen var i 2014 på 2 promille, den ble for 2015 økt til 3 promille, den ble beholdt på 3 promille for 2016, og den ble redusert til 2 promille for 2017.

I eiendomsskattelovas § 2 og § 3 står følgende:

§ 2. Kommunestyret avgjør om det skal skrivast ut eiendomsskatt i kommunen.

§3. Kommunestyret kan skrive ut eiendomsskatt på anten

- a. faste eiendomar i heile kommunen, eller
- b. faste eiendomar i klårt avgrensa område som heilt eller delvis er utbygde på byvis eller der slik utbygging er i gang, eller
- c. berre på verk og bruk i heile kommunen, eller
- d. berre på verk og bruk og annan næringseiendom i heile kommunen, eller
- e. eiendom både under bokstav b og c, eller
- f. eiendom både under bokstav b og d, eller
- g. faste eiendomar i heile kommunen, unnateke verk og bruk og annan næringseiendom

Skattesatsen kan økes med maksimum 2 promille pr år inntil den når 7 promille.

I Rissa kommune ble eiendomsskatten tatt bort fra og med siste halvdel av 2015. Det finnes ikke oppdaterte takster i Rissa kommune, så i praksis er det ikke mulig å gjeninnføre eiendomsskatt i Rissa kommune-delen av Indre Fosen kommune fra 01.01.2018.

Når Leksvik og Rissa kommuner blir Indre Fosen kommune, må Indre Fosen kommune harmonisere eiendomsskatten innen 2 år; senest for budsjettåret 2020.

Det forventes at Indre Fosen kommune får kompensert ca kr 8 mill fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet som erstatning for sonetilskuddet som i utgangspunktet ble redusert med ca kr 8 mill etter sammenslåingen. I driftsbudsjettet for 2018 er det allerede lagt inn kr 5 mill av de ca kr 8 mill, ut fra signaler gitt fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Vurdering:

Om eiendomsskatt skal innføres, økes, reduseres eller tas bort, er etter rådmannens mening, et politisk spørsmål. Rådmannen har som prinsipp å legge fram innstilling om at eiendomsskatten legges på samme nivå som året før og overlater evt endring av eiendomsskatt til politisk behandling. I budsjett 2018 er det derfor lagt inn kr 1.370.000 som tilsvarer samme beløp som Leksvik kommune hadde i 2017. For 2018 er det umulig å gjeninnføre eiendomsskatt for Rissa kommune-delen av Indre Fosen kommune. Likhetsprinsippet er viktig i en kommune, og når det er umulig å gjeninnføre eiendomsskatt i Rissa kommune-delen av Indre Fosen kommune for 2018, og eiendomsskatten må harmoniseres innen to år, foreslås det at eiendomsskatten i Leksvik kommune-delen av Indre Fosen kommune tas bort allerede fra 2018.

Det foreslås at deler av kompensasjonen for bortfall av sonetilskuddet i budsjett 2018, brukes til å dekke inn beløpet som tilsvarer eiendomsskatten i Leksvik kommune i 2017.

Det oppfordres likevel til at man politisk vurderer gjeninnføring av eiendomsskatt i 2019 med bakgrunn i store investeringer som er nødvendig i Indre Fosen kommune framover, og konsekvenser av investeringene i driftsbudsjett framover. Fra 2019 kan eiendomsskatt innføres i hele den nye kommunen.

Oppsummering:

Forutsatt at Kommunal- og moderniseringsdepartementet kompenserer for reduksjon av sonetilskudd i Indre Fosen kommune i 2018, dekkes bortfall av inntekt på kr 1.370.000, tilsvarende eiendomsskatten i Leksvik kommune i 2017, av kompensasjonen på ca kr 8 mill.

Rådmannens innstilling:

Eiendomsskatten i Leksvik kommune-delen av Indre Fosen kommune tas bort for 2018, forutsatt kompensasjon på ca. 8 millioner kr, for reduksjon av sonetilskudd.

SAKSFRAMLEGG

<i>Saksnr</i>	<i>Uvalg</i>	<i>Møtedato</i>
8/17	Arealutvalget	16.11.2017
2/17	Helse- og omsorgsutvalget	16.11.2017
19/17	Oppvekstutvalget	16.11.2017
17/17	Kulturutvalget	16.11.2017
6/17	Formannskap	23.11.2017
	Indre Fosen Fellesnemnd	07.12.2017

Saksbehandler: Ørjan Dahl

BUDSJETT 2018 OG ØKONOMI- OG HANDLINGSPLAN 2019-2021

Vedlegg

- 1 Budsjett 2018 og økonomi- og handlingsplan 2019-2021 for Indre Fosen kommune
- 2 Avgiftshefte 2018 for Indre Fosen kommune

Sakens bakgrunn og innhold:

Det vises til rådmannens forslag til budsjett 2018 og økonomi- og handlingsplan 2019-2021.

Vurdering:

Skatt og rammetilskudd for Indre Fosen kommune i 2018 er vesentlig lavere enn forventet. Rammene for sektorene i 2018 er derfor ikke økt i henhold til lønnsveksten. Ny leieavtale med Unicare Helsefort veier opp for høyere minimumsavdrag, for å unngå ytterligere kutt legger rådmannen derfor frem et budsjett med svært liten margin (0,07%) i 2018.

Grunnet forsinkelser til Evry, har Indre Fosen databasen ikke kommet på plass i Unit 4. Det fører til at vi ikke vil ha regnskapsskjema 1A, 1B, økonomisk drift og 2A samt økonomisk oversikt investering klar før tidligst 23.11. Dette vil ettersendes så fort vi har tilgang til dem. Det legges likevel inn et midlertidig regnskapsskjema 1A og 1B.

Rådmannens innstilling:

1. Rådmannens forslag til budsjett 2018 og økonomi- og handlingsplan 2019-2021 vedtas som fremlagt.
2. Låneopptak til investeringer i 2018 i henhold til regnskapsskjema 2 A med inntil kr 304,5 mill. delegeres til rådmannen.
3. Låneopptak til startlån i 2018 i henhold til regnskapsskjema 2 A med kr 15 mill. delegeres til rådmannen.
4. Prisliste for kommunale avgifter og gebyrer i 2018 vedtas som fremlagt.

Saksprotokoll i Arealutvalget - 16.11.2017

Behandling:

Forslag fra Arealutvalget til Fellesnemnda:

1. Det tas inn ny bevilging i investeringsbudsjett 2018 for prosjekt «Bytte overvannsrør ved Vanvikanhallen» kr 1,5 mill.
2. Det tas inn nytt prosjekt i investeringsbudsjett 2018 «Utbedring avløp Vinnalia» med kr 1,6 mill.

Enstemmig vedtatt.

Endelig vedtak:

Forslag fra Arealutvalget til Fellesnemnda:

1. Det tas inn ny bevilging i investeringsbudsjett 2018 for prosjekt «Bytte overvannsrør ved Vanvikanhallen» kr 1,5 mill.
2. Det tas inn nytt prosjekt i investeringsbudsjett 2018 «Utbedring avløp Vinnalia» med kr 1,6 mill.

Saksprotokoll i Helse- og omsorgsutvalget - 16.11.2017

Behandling:

Utvalget anbefaler at det gjøres endringer og tilføyelser i investeringsbudsjettet og avgiftsheftet.

Dette gjelder harmonisering av kommunenes avgifter innen sektoren, samt to investeringsformål.

Helse- og omsorgsutvalget anbefaler at formannskapet for Indre Fosen kommune gjør en tilførsel i investeringsbudsjett 2018 på to områder:

1. Ombygging av Hus B ved Yttermyran grunnet branntekniske utbedringer: vedtatte midler i investeringsbudsjett 2017, tilsvarende kr 1 100 000 , videreføres og omdisponeres til formålet. Resterende avsatte midler, kr 900 000,- avsettes til forprosjektering av nybygg, samt oppstart av selve byggeprosjektet.
2. Leksvik helsetun – flytting av dialyse og helsestasjon, og ombygging legekantor: prosjektet blir gjennomført i 2018, i henhold til vedlagte tegninger og anslåtte kostnader. Prosjektets rammer økes med kr 4 450 000,- til en samlet sum av kr 6 950 000,- .
3. Utvalget gir administrasjonen ansvar for å utarbeide et forslag om å harmonisere sektorens takster i avgiftsheftet. Det er en forutsetning at Indre Fosen kommunes inntekter ikke reduseres.

Helse- og omsorgsutvalgets innstilling til formannskapet:

1. Rådmannens forslag til budsjett 2018 og økonomi- og handlingsplan 2019-2021 vedtas som fremlagt med anbefaling om følgende endringer:
 - a. Ombygging av Hus B ved Yttermyran grunnet branntekniske utbedringer: Vedtatte midler på kr 2 000 000,- i investeringsbudsjett 2017, videreføres til 2018 og omdisponeres. Kr 1 100 000,- settes av til branntekniske utbedringer, kr 900 000,- avsettes til forprosjektering av nybygg samt oppstart av selve byggeprosjektet.
 - b. Leksvik helsetun – flytting av dialyse og helsestasjon, og ombygging legekantor: prosjektet blir gjennomført i 2018, i henhold til vedlagte tegninger og anslåtte kostnader. Prosjektets rammer økes med kr 4 450 000,- til en samlet sum av kr 6 950 000,- .
2. Låneopptak til investeringer i 2018 i henhold til regnskapsskjema 2 A med inntil kr 304,5 mill. delegeres til rådmannen. Det anbefales at låneopptak økes i henhold til punkt 1.
3. Låneopptak til startlån i 2018 i henhold til regnskapsskjema 2 A med kr 15 mill. delegeres til rådmannen.
4. Prisliste for kommunale avgifter og gebyrer i 2018 vedtas som framlagt med anbefaling om følgende endringer:
 - a. Utvalget gir administrasjonen ansvar for å utarbeide et forslag om å harmonisere sektorens takster i avgiftsheftet. Det er en forutsetning at Indre Fosen kommunes inntekter ikke reduseres.

Helse- og omsorgsutvalgets innstilling ble enstemmig vedtatt.

Behandling:

Økonomisjef Ørjan Dahl presenterte budsjett 2018 og økonomi- og handlingsplan 2019-2021.

Presentasjonen tilsvarer den rådmannen ga fellesnemnda 9. november. Sonetilskuddet er fortsatt ikke avklart, selv om kommunen har fått positive, muntlige signaler fra departement og fylkesmann.

Rådmannen har lagt 5 millioner kroner inn i budsjett 2018, men håper på 3 millioner kroner ekstra, slik at vi ender opp med 8 millioner i sonetilskudd.

Gjeldskostnadene vil øke fra 65 millioner kroner i 2018 til 76 millioner kroner i 2021. Dette vil merkes i budsjetttrammene til drift i årene framover.

Nye beregninger viser at det er budsjettert med 1,3 millioner kroner for mye til tilskudd til private barnehager. Disse pengene kan overføres fra ansvar 205 (fellesutgifter oppvekst) til ansvar 200 (oppvekstsjef) til fordeling på virksomhetene.

Oppvekstutvalgets innstilling til fellesnemnda:

1. Oppvekstutvalget tar rådmannens innstilling til orientering.
2. Det legges i budsjett 2018 opp til bruk av 4 mill kr av flyktningefondet til å drive voksenopplæring. Flyktningefondet er per i dag på 4,5 mill kr. Det betyr at vi bruker opp det aller meste av fondet og ikke har noe å drive voksenopplæring for i 2019, dersom det ikke kommer nye flyktninger. Organisering av voksenopplæringen i Indre Fosen kommune må settes på agendaen tidlig i 2018.
3. Grunnskolene er de som har fått størst reell nedgang. Det foreslås derfor å styrke skole med 1,1 mill kr, som overføres fra ansvar 205 (tilskudd til private barnehager) til ansvar 200 (oppvekstsjef) til fordeling mellom skolene utover året.
4. Det overføres 200 000 kr fra ansvar 205 (tilskudd til private barnehager) til ansvar 200 (oppvekstsjef) til skoloring av veiledere i foreldreveiledningsprogrammet ICDP. ICDP er et viktig forebyggende tiltak som oppvekstutvalget prioriterer høyt.

Enstemmig vedtatt

Oppvekstutvalgets innstilling til fellesnemnda:

1. Oppvekstutvalget tar rådmannens innstilling til orientering.
2. Det legges i budsjett 2018 opp til bruk av 4 mill kr av flyktningefondet til å drive voksenopplæring. Flyktningefondet er per i dag på 4,5 mill kr. Det betyr at vi bruker opp det aller meste av fondet og ikke har noe å drive voksenopplæring for i 2019, dersom det ikke kommer nye flyktninger. Organisering av voksenopplæringen i Indre Fosen kommune må settes på agendaen tidlig i 2018.
3. Grunnskolene er de som har fått størst reell nedgang. Det foreslås derfor å styrke skole med 1,1 mill kr, som overføres fra ansvar 205 (tilskudd til private barnehager) til ansvar 200 (oppvekstsjef) til fordeling mellom skolene utover året.
4. Det overføres 200 000 kr fra ansvar 205 (tilskudd til private barnehager) til ansvar 200 (oppvekstsjef) til skoloring av veiledere i foreldreveiledningsprogrammet ICDP. ICDP er et viktig forebyggende tiltak som oppvekstutvalget prioriterer høyt.

Behandling:

Kulturutvalget tar enstemmig rådmannens innstilling til orientering.

Endelig vedtak:

1. Rådmannens forslag til budsjett 2018 og økonomi- og handlingsplan 2019-2021 vedtas som fremlagt.
2. Låneopptak til investeringer i 2018 i henhold til regnskapsskjema 2 A med inntil kr 304,5 mill. delegeres til rådmannen.
3. Låneopptak til startlån i 2018 i henhold til regnskapsskjema 2 A med kr 15 mill. delegeres til rådmannen.
4. Prisliste for kommunale avgifter og gebyrer i 2018 vedtas som fremlagt.

Indre Fosen kommune

BUDSJETT 2018 OG ØKONOMI- OG HANDLINGSPLAN

2019 - 2021

Rådmannens forslag
09.11.2017

1 Innholdsfortegnelse

2	Innledning.....	4
2.1	Drift	5
2.2	Investeringer / gjeld.....	5
2.3	Aksjer og fond.....	6
2.4	Kommunestruktur.....	7
3	Kommunens planstruktur	8
3.1	Generelt om økonomiplanen	9
4	Balansekravet	10
5	Rammebetingelser	11
5.1	Skatt på inntekt og formue og rammetilskudd	11
5.2	Eiendomsskatt	12
5.3	Andre inntekter og overføringer	12
5.4	Konsesjonskraft	13
5.5	Renteinntekter og utbytte	14
5.6	Rente- og avdragsutgifter	15
5.7	Kostnadsføring premieavvik KLP og SPK.....	16
5.8	Disponible midler	17
5.9	Fordeling av disponible midler.....	18
6	Sammenlignet med andre kommuner (Kostra).....	19
6.1	Utgifter per innbygger	19
6.2	Kostnader per bruker	23
7	Budsjett 2017 - Økonomiske oversikter	26
7.1	Regnskapsskjema 1A – Driftsregnskapet.....	26
7.2	Regnskapsskjema 1B – Driftsregnskapet	27
7.3	Økonomisk oversikt drift.....	29
7.4	Regnskapsskjema 2A – Investeringsregnskapet.....	29
7.5	Økonomisk oversikt Investering.....	29
8	Sammendrag av nye tiltak i planperioden	30
9	Målsettinger i 2018 - 2021	33
9.1	Administrasjon og politisk	33
9.2	Personal og kommunikasjon.....	33
9.3	Oppvekst.....	34
9.4	Kultur.....	36
9.5	Helse og omsorg, NAV- kommunal del	37
9.6	Arealsektoren.....	38

9.7	Fosen IKT	39
-----	-----------------	----

2 Innledning

Indre Fosen kommune vil 01.01.2018 være etablert. Det har vært krevende å få oversikt over inntektsrammen når ny kommune etableres, og det er politisk og administrativt lagt inn ekstra innsats for å sikre rammen ut fra signaler gitt fra myndighetene tidligere. Den nye kommunen har i utgangspunktet en relativt sunn og bærekraftig økonomi. Det er likevel utfordringsbilder som er viktig å være klar over, og som den nye kommunen må forberede seg på. Eldreomsorgen vil kreve mer av kommunen framover, helsefremmende og forebyggende tiltak er viktig for innbyggere og ansatte. Med hensyn på tjenesteproduksjonen i kommunen, er innovasjon og nyutvikling nødvendig for å nå de faglige målsettingene samtidig som budsjettmålene må nås. Organisasjonen utfordres stadig på å jobbe på nye måter for å klare den effektiviseringen som de økonomiske begrensningene krever. Det er i 2018 nødvendig at trepartssamarbeidet har et dedikert fokus på økonomistyring i den nye kommunen.

Signalene fra nasjonale myndigheter har i flere år vært at de frie inntektene reduseres framover. Inntektsrammen for 2018 viser at dette gjennomføres. Situasjonen i Indre Fosen er i tillegg at befolkningsutviklingen er negativ og mindre enn gjennomsnittet i landets kommuner. Det medfører at Indre Fosen får overført en mindre andel av den nasjonale potten. Store investeringer har stått på dagsorden i Indre Fosen de siste årene, og større investeringer er også nødvendig i den nye kommunen. I økonomi- og handlingsplanen er det lagt en prioritering blant de viktigste investeringene. Indre Fosen kommune sin gjeld vil øke med investeringene, og renter og avdrag vil ta en større andel av driftsbudsjettet. Resultatet skal likevel bli positivt med moderne bygg som reduserer driftskostnadene i form av energiforbruk m.m. Denne satsingen gir også en stor forbedring av omgivelser og arbeidsforhold for brukere og ansatte.

Kommuneplanens samfunnsdel i Leksvik og Rissa har befolkningsvekst som overordnet mål. I samfunnsdelen beskrives erkjennelsen av at befolkningsvekst skjer i takt med utvikling av arbeids- og næringsliv, mangfoldig kulturtilbud, varierte og attraktive botilbud, sjarmerende og karakteristiske bygder. Broprosjektene og Omstillingsprogrammet for arbeids- og næringsliv i Indre Fosen er usedvanlig viktig i så måte. Planene beskriver også viktigheten av at kommunene, som organisasjoner, inviterer til samarbeid med innbyggere og aktuelle samarbeidspartnere for å nå målene i planen. Målene og strategiene krever endringsprosesser og innovasjon.

Sykefraværet i Indre Fosen er redusert i 2017 sammenliknet med 2016. Dette er av stor betydning, og det må kontinuerlig fokuseres på det gode arbeidsmiljøet for å holde sykefraværet lavt.

Indre Fosen kommune har gode forutsetninger for å klare utfordringene som kommer i framtida, men noen valg må tas. For å klare framtidige økonomiske utfordringer, er det flere muligheter:

- Tilrettelegging for økt befolkningsvekst som øker inntektsrammen.
- Strukturendringer i Indre Fosen kommune innen oppvekst og helse og omsorg. Strukturelle grep har de siste årene vært varslet som nødvendig, fra nasjonale og regionale myndigheter, for å forberede kommunen på utfordringer framover.
- Inntektsøkning gjennom eiendomsskatt.
- Ostehøvelprinsippet som har vært brukt i flere år og i flere perioder, har svært begrensede muligheter framover.

Gjennomføring av Økonomi- og handlingsplan 2018 - 2021 blir interessant og krevende. Med gode strategiske valg samt effektiv og endringsvillig innsats fra alle i organisasjonen, så er mulighetene gode for å nå målsettingene i planperioden. Gjennom endringsprosesser, kreativitet og samhandling, vil folkevalgte og ansatte bli en del av en utviklende organisasjon samtidig som at innbyggerne og næringsliv til enhver tid mottar tjenester med god kvalitet. Budsjett 2018 og økonomi- og handlingsplan 2019 - 2021 sikrer at innbyggerne og næringslivet i neste fireårsperiode vil oppleve at Indre Fosen kommune er en god kommune å bo, leve og etablere seg i, med ytelser fra kommunen ut over det som er lovpålagt.

09.11.2017, Vigdis Bolås, rådmann

2.1 Drift

Det har i budsjettprosessen for 2018 vært krevende å få til et budsjett i balanse. Dette begrunnes i at Indre Fosen kun får en økt ramme og skatteinnngang på 1,4% (kr. 7 332 000) i forhold til 2017.

Sammenslåingen til en kommune viser at Indre Fosen har fått til en god del besparelser i administrasjonen og politisk, men siden Leksvik og Rissa kommune benyttet seg av over kr. 5 mill. i disp.fond for å komme i land med budsjettene i 2017, vil alle besparelser gå til å dekke dette. Vann, avløp og renovasjon (VAR) skal også være en enhet som går i balanse, men med de tilnærmingene som har skjedd, så tas det for 2018 inn over 0,9 mill. mindre i gebyr enn hva kostnadene er.

Budsjettet får en stor positiv inntekt av utleie av anleggene på Hysnes til Unicare Helsefort, det er også lagt inn vesentlig besparelser på rentebetalingen pga. lånefinansiering i sertifikatmarkedet. En optimal låneportefølje vil prioriteres meget høyt, da besparelsene her er meget store.

Tar man alle disse postene og legger til en forventet lønnsvekst på 2,4% vil det si at kommunen må ha kutt i de fleste enheter for å komme i mål med budsjettet for 2018.

I følge balansekravet ønsker kommunen at netto driftsmargin ikke legges under 1,5%, dette vil kreve ytterligere kutt, som ikke er ønskelig i 2018. For 2018 legges netto driftsmargin til 0,07%. Det legges likevel opp en økonomi- og handlingsplan hvor budsjettene fra 2019-2021 legges opp med en tilnærming til denne marginen. Nye store investeringer i den kommende perioden vil også medføre at mer av driftskostnadene vil gå til å dekke renter og avdrag. Frem til 2021 vil planlagte investeringer øke rente- og avdragskostnadene med ca. 11 mill. Det vil også være betydelige driftskostnader i enkelte av prosjektene som fører til ytterligere kostnader. Totalt vil kommunen ha ca. 15,5 mill. mindre å benytte i budsjettet i 2021. Det må derfor skje store effektiviseringstiltak i kommunen, og strukturendringer er et meget viktig tema.

2.2 Investeringer / gjeld

I 2018 vil Indre Fosen ha flere store investeringer. Byggingen av Mælan skole ble startet i 2017, men vil få størsteparten av kostnadene i 2018. Stadsbygd omsorgssenter vil ifølge planene ha byggestart våren 2018, og det vil bli byggestart av flerbrukshus i Leksvik i løpet av 2018. Planlegging om en ny barnehage i Vanvikan blir også påbegynt i 2018. Dette fører til at Indre Fosens gjeld øker betraktelig i årene som kommer. Det ligger også andre store investeringsplaner senere i planperioden.

Både Stadsbygd omsorgssenter og flerbrukshus i Leksvik vil motta mye tilskudd, slik at gjelden vil reduseres med nesten 160 mill. når de to prosjektene er ferdigstilte.

I 2018 er det blant annet lagt inn følgende investeringer:

PS. Påpeker at alle tall er inkludert mva. Dette får kommunen refundert.

- Stadsbygd omsorgssenter: 80 mill. (70 mill. i 2019)

- Leksvik flerbrukshus: 80 mill. (80 mill. i 2019)

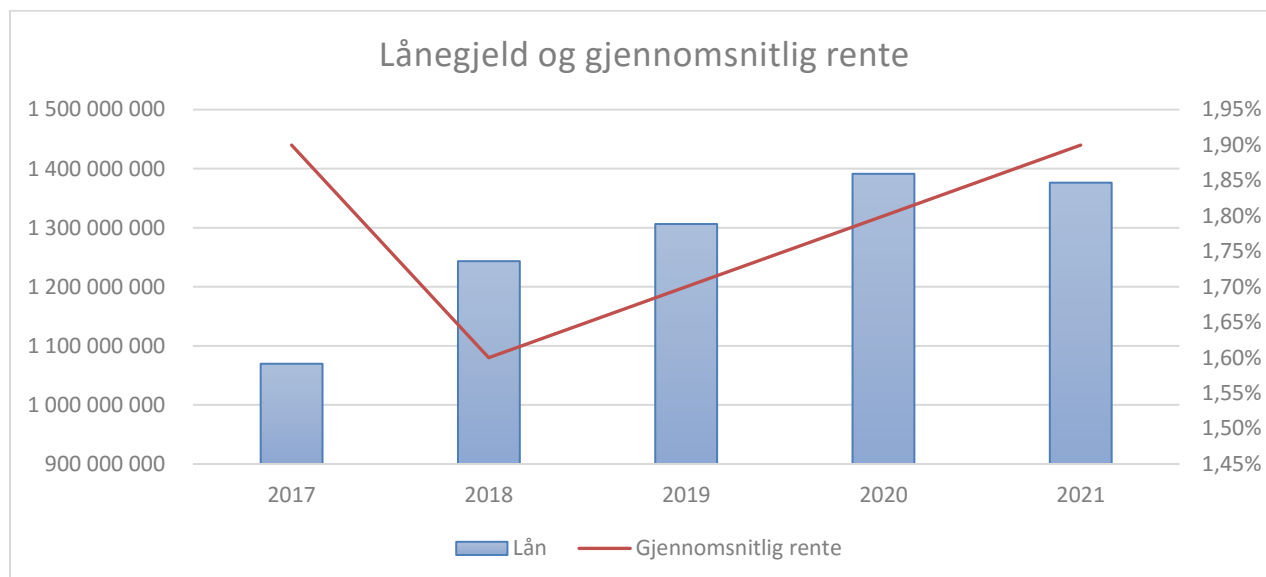
- Mælan skole: 50 mill. (30 mill. i 2019)

- Vanvikan barnehage: 18 mill. (17 mill. i 2019)

Når man i tillegg tar med alle mindre investeringer er man oppe i et samlet brutto investeringsbehov (eks etableringslån) på 303,8 mill. inkl. mva. i 2017, netto utgjør dette 276,4 mill. Viser til egen oversikt bak i heftet.

Vedlagt følger antatt utvikling i låneporteføljen frem til 2021, forutsatt at man følger foreslåtte avdragsbetaling. Mva. og tilskudd er her trukket i fra.

Gjeldsfordeling	Budsjett 2017	Budsjett 2018	ØH-plan 2019	ØH-plan 2020	ØH-plan 2021
Sum fast	391 334	391 334	391 334	391 334	391 334
Sum flytende	227 917	150 000	150 000	150 000	100 000
Grønn pt.	87 100	87 100	150 000	150 000	150 000
Sertifikat	363 400	615 000	615 000	700 000	810 000
Sum	1 069 751	1 243 434	1 306 334	1 391 334	1 451 334

Dette betyr at man i dag har brutto gjeld pr innbygger på kr 97 250,-, og at man i 2021 vil ha brutto gjeld pr innbygger (gitt samme innbyggertall) pålydende kr 125 121,-. Dette gjør at man pr i dag ligger rundt gjennomsnittet i landet, mens man med 125 121,- pr innbygger ville ligget godt over gjennomsnittet.

2.3 Aksjer og fond

For at kommunen på best mulig måte skal få gjennomført nødvendige investeringer, har kommunestyret vedtatt at halvparten av aksjene i TrønderEnergi AS skal selges. Salgsprosessen pågår, men det har blitt en noe lengre prosess enn først antatt. Dette spesielt knyttet til aktuell kjøpegruppe, deriblant TrønderEnergi selv som kan eie opptil 10 % av eget selskap. Indre Fosen kommune har en muntlig avtale med TrønderEnergi om mulig gjenkjøp av aksjer tilsvarende de opprinnelige B-aksjene.

Indre Fosen kommune har betydelige midler plassert i pengemarkedet, totalt ca. 131,8 mill. pr dags dato. Fordel med ca. 52,9 mill. i SpareBank 1 Kapitalforvaltning (tidligere Allegro Kapitalforvaltning) og ca. 78,9 mill. i Grieg Investor. Fremtidig forventet avkastning på midlene avgjør om det skal benyttes en del av det til nedbetaling av gjeld. I tillegg kan det etter hvert bli aktuelt å ta ut noe av den avkastningen som er opparbeidet, grunnet likviditetsbehov.

2.4 Kommunestruktur

I 2018 slås Leksvik og Rissa kommune seg sammen til Indre Fosen. Intensjonsavtalen legges til grunn for det videre arbeidet med etablering av den nye kommunen.

Kommunereformen gir følgende økonomiske effekter for den nye kommunen:

- Kr 22 mill. for å dekke engangskostnader (> 10.000 innbyggere).
- Kr 5 mill. i reformstøtte. Reformstøtten settes av i sin helhet til Omstillingsprogrammet for arbeids- og næringsliv i Indre Fosen. Indre Fosen må årlig fra 2017 - 2022 bidra med kr 1,5 mill. i egenandel for å oppnå en sum på kr 6 mill. pr år til programmet. Kommunal- og moderniseringsdepartementet og fylkeskommune bidrar årlig med kr 4,5 mill. i perioden.
- Dagens ordning med inndelingstilskuddet videreføres. Den nye sammenslåtte kommunen beholder tilskudd, som om den fortsatt var to kommuner, i 15 år etter sammenslåingen, før inndelingstilskuddet trappes ned over fem år. Dette er estimert til tilsvare ca. kr 21 mill. for hele perioden for Indre Fosen kommune.
- Kr 3,8 mill. i regionsentertilskudd, som går til kommuner som blir over 9000 innbyggere ved en sammenslåing. Tallene fra KS modellen viser at denne summen blir spist opp av nedgangen i inntektsgarantiordningen som kommer fra de frie inntektene. Det jobbes p.t. mot Stortinget for at regionsentertilskuddet ikke skal inn i inntektsgarantien.

Overordnet mål i intensjonsavtalen er:

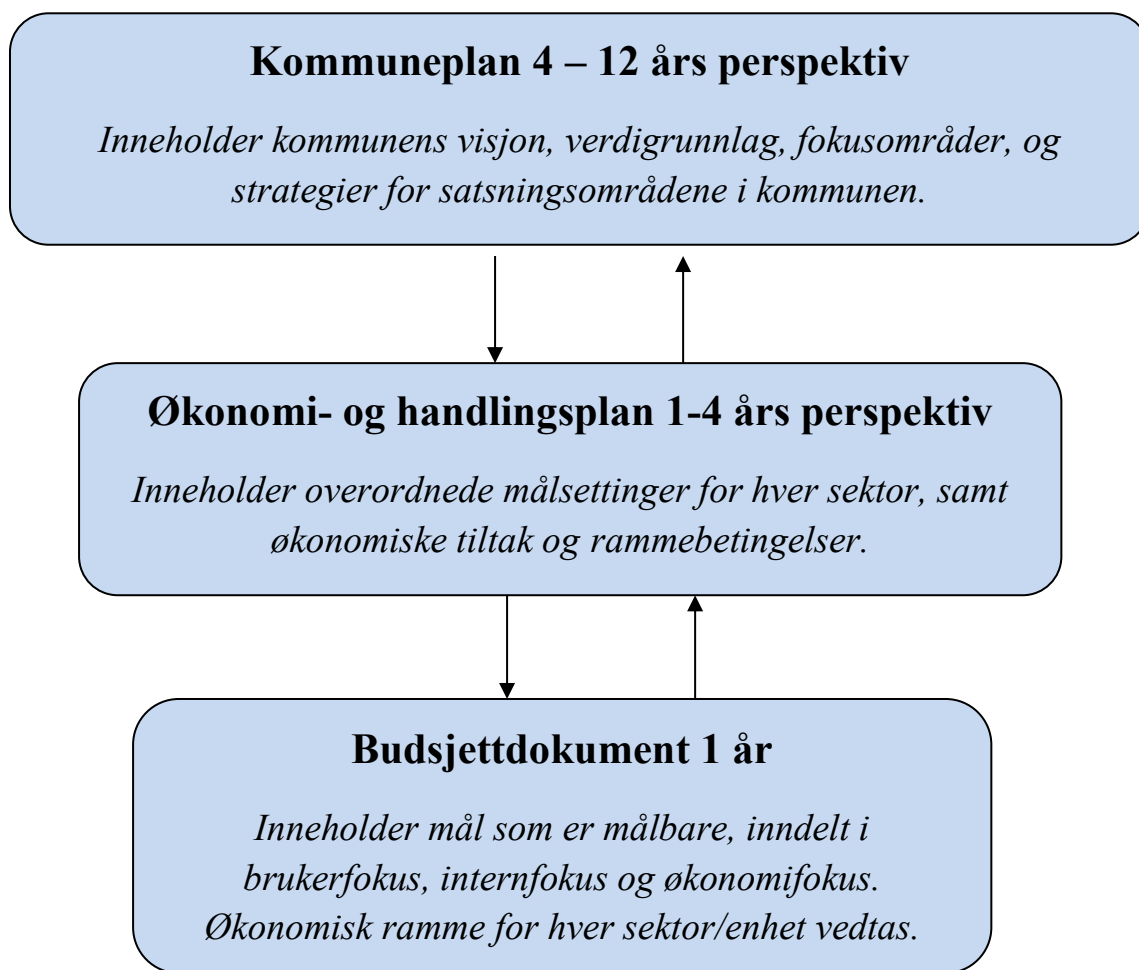
Den nye kommunen skal utvikles gjennom en innovativ prosess i trepartssamarbeidet mellom politikere, administrasjon og tillitsvalgte. Målet i prosessen er nyvinning gjennom medvirkning internt og eksternt.

Hovedmålene:

- Etablere en livskraftig og attraktiv kommune i indre del av Fosen.
- Sikre og videreutvikle kvalitet i tjenestene til innbyggerne.
- Styrke politisk deltagelse med et aktivt lokaldemokrati.
- Være en utviklende og attraktiv arbeidsplass for de ansatte.
- Ivareta og videreutvikle samarbeidet med nåværende og fremtidige partnere, særlig med tanke på Fosen, Trondheim og Trondheimsregion for øvrig.

3 Kommunens planstruktur

I flg plan- og bygningsloven §§ 10 og 11-1 og kommuneloven § 44 skal alle kommuner utarbeide en kommuneplan med 12 års perspektiv og et handlingsprogram med 4 års perspektiv. Figuren nedenfor illustrerer sammenhengen mellom disse planene og hvordan visjonen og de overordnede målene brytes ned til brukeren via plandokumentene.

3.1 Generelt om økonomiplanen

Lovbestemmelser og kommunalt reglement

Kommunelovens § 44 sier følgende:

1. Kommunestyret og fylkestinget skal en gang i året vedta en rullerende økonomiplan.
2. Økonomiplanen skal omfatte minst de fire neste budsjettår.
3. Økonomiplanen skal omfatte hele kommunens eller fylkeskommunens virksomhet og gi en realistisk oversikt over sannsynlige inntekter, forventede utgifter og prioriterte oppgaver i planperioden. Planen skal være satt opp på en oversiktlig måte.
4. I økonomiplanen skal det for hvert enkelt år økonomiplanen omfatter anvises dekning for de utgifter og oppgaver som er ført opp, jf. § 46 nr. 6.
5. Planer som omfatter avgrensede deler av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet, skal integreres i økonomiplanleggingen og bruken av midler innarbeides i planen.
6. Kommunestyret og fylkestinget vedtar selv økonomiplanen og endringer i denne. Vedtaket treffes på grunnlag av innstilling fra formannskapet eller fylkesutvalget. Ved parlamentarisk styreform skal rådet avgi innstilling som nevnt.
7. Innstillingen til økonomiplan, med de forslag til vedtak som foreligger, skal legges ut til alminnelig ettersyn minst 14 dager før den behandles i kommunestyret eller fylkestinget. Dette gjelder likevel ikke ved innstilling som gjelder endringer i økonomiplanen.
8. Økonomiplanen og endringer i denne oversendes departementet til orientering.

Behandling av handlingsprogrammet skal skje i henhold til kommunelovens § 44, og med følgende behandlingsprosedyre:

1. Rådmannen utarbeider et helhetlig og balansert forslag til handlingsprogram gjennom en administrativ prosess som hun har ansvaret for å organisere og gjennomføre.
2. Rådmannens forslag presenteres for utvalgene og formannskapet i særskilte møter.
3. Utvalgene tar saken opp til behandling som en uttalelsessak til formannskapet.
4. Formannskapet behandler saken og vedtar en innstilling til kommunestyret. Innstillingen sammen med beslutningsgrunnlaget (rådmannens forslag) legges ut til offentlig gjennomsyn i henhold til lovens minstekrav – 14 dager. Formannskapet har et særlig ansvar for å påse at innstillingen som legges ut samsvarer best mulig med de politiske intensjoner for det fremtidige vedtaket i kommunestyret.
5. Kommunestyret behandler saken og fatter vedtak.

4 Balansekravet

Budsjett og økonomiplan skal være i balanse. Utgifter og inntekter innenfor drift og investering skal være like store, både for det enkelte år og for planperioden. Det er også krav til finansiell balanse som blant annet innebærer at kortsiktig underbalanse kan finansieres opp ved bruk av fond.

I tillegg kommer hensynet til balanse i form av langsiktig økonomisk bærekraft. En bærekraftig økonomi på lang sikt krever en viss margin mellom eksterne driftsinntekter og eksterne driftsutgifter for å kunne avsette til investeringsfond. Dette fordi en del av investeringsbudsjettet bør finansieres med egenkapital for å unngå, i mest mulig grad, at årlige låneopptak ikke er høyere enn årlige avdrag på gjeld. Netto driftsmargin (netto driftsresultat i prosent av driftsinntekter) bør være 1,5-2,0 %.

Dermed har man to balansekrav som skal være tilfredsstillt:

Det skal være finansiell balanse for hvert enkelt år i planperioden; summen av det eksterne og interne inntektene skal være like store som summen av de eksterne og interne utgiftene.

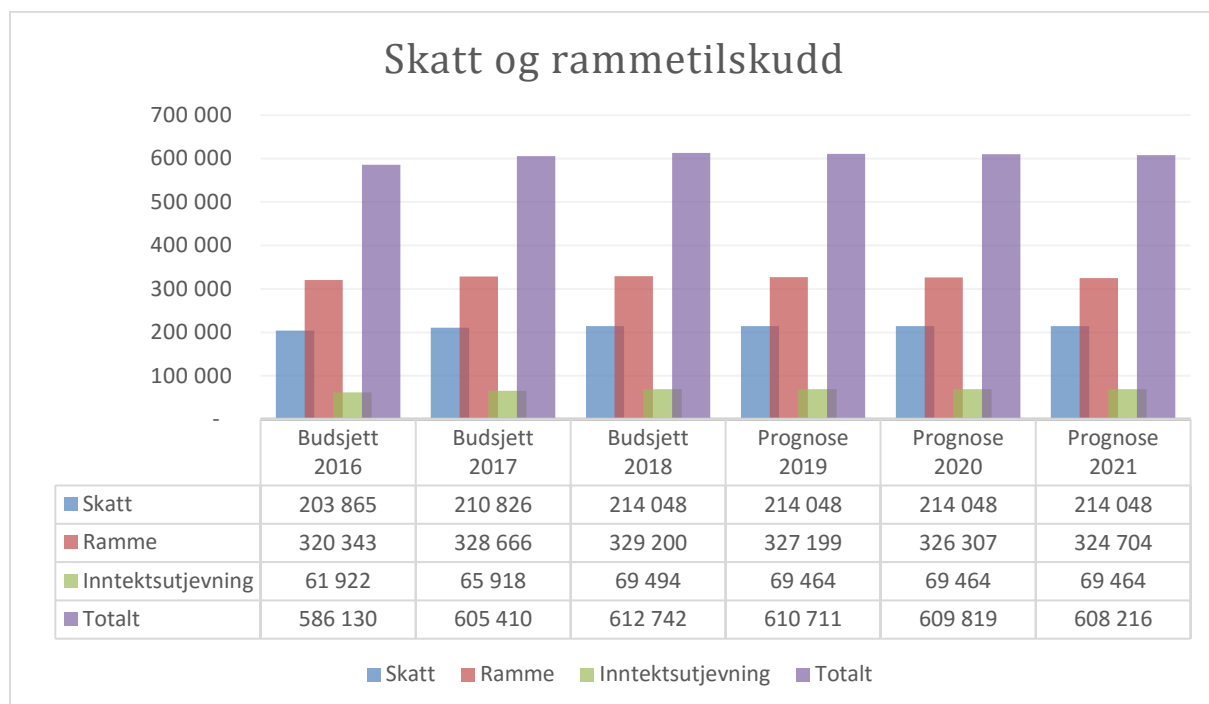
Man skal forsøke å få en netto driftsmargin som ikke kommer under 1,5 %.

5 Rammebetingelser

5.1 Skatt på inntekt og formue og rammetilskudd

Utvikling i skatteinntekt, rammetilskudd og inntektsutjevning for Indre Fosen kommune. For årene 2016 og 2017 slås Rissa og Leksviks tall sammen. Tallene baserer seg på 2018 tall, dvs. pris og lønnsvekst er ikke inkludert i perioden 2019-2021.

Tall i 1000 kr

Størrelsen på skatt og rammetilskuddet for 2018-21 er hentet fra beregningsmodellen utarbeidet av KS. På grunn av lav/negativ befolkningsutvikling vil inntektene fra staten bli mindre i årene som kommer. Det gjør at Indre Fosen kommune ikke vil kunne opprettholde drift lik i dag, også hvis man også ser bort i fra investeringene som kommer fremover.

5.2 Eiendomsskatt

Eiendomsskatten ble vedtatt fjernet fom 2. halvår 2015 i Rissa. Leksvik vedtok for 2017 to promille eiendomsskatt på «verk og bruk og annen næringseigedom i heile kommunen» (§ 3d i eigedomsskattelova). Administrasjonen overlater vurderingen av endring av eiendomsskatt for 2018 til politisk behandling. I budsjettforslaget er det derfor lagt inn en videreføring av samme eiendomsskatt som i 2017 for Leksvik kommune-delen av Indre Fosen kommune. Formannskap og fellesnemnd vil få en egen sak om eiendomsskatt til politisk behandling i forkant av budsjettbehandlingen. Eiendomsskatt i ny kommune må harmoniseres i hele Indre Fosen kommune i løpet av to år.

Hvert år i forbindelse med budsjettbehandlingen må vedtak om eventuelle utskrivning av eiendomsskatt gjentas for det kommende skatteåret. I den forbindelse stiller loven krav til innholdet i vedtaket. Slik som: hjemmel for utskrivningen, velge utskrivningsalternativ, evt. avgrensing av område, skattesatser, eventuelle differensierte satser, bunnfradrag, skattevedtekter og terminer.

Vedlagt følger en tabell som viser mulighetene som eiendomsskatt gir. Det poengteres at grunnlaget (verditakst og skattegrunnlag) ikke er vurdert siden 2011 når det gjelder bolig- og fritidseiendommer og næring i Rissa og tallene for Leksvik er kun estimert. For verker og bruk er det justert i hovedsak med tall fra 2015. I tallene ligger det inn et bunnfradrag på kr 350 000 pr boenhet. Skal Indre Fosen innføre eiendomsskatt i hele kommunen, må det en vesentlig takstoring på plass, og eiendomsskatt i hele kommunen kan derfor ikke tas i bruk før tidligst 2019.

Maksimalt potensial er med utgangspunkt i de takster og estimat som foreligger, og en skattesats på 6 promille, er kr 39,7 mill. Maks skattesats er 7 promille.

Takstgruppe	Verditakst	Bunnfradrag	Skattegrunnlag	Skattesats 2 promille med bunnfradrag	Skattesats 2 promille	Skattesats 4 promille med bunnfradrag	Skattesats 4 promille	Skattesats 6 promille med bunnfradrag	Skattesats 6 promille
Landbruk, Bolig og Fritidseiendom	5 652 384	2 188 466	3 463 916	6 928	11 304	13 855	22 610	20 783	33 915
Verker og bruk	633 633		633 633	1 267	1 267	2 534	2 534	3 801	3 801
Næringseiendommer	325 898		325 898	652	652	1 304	1 304	1 956	1 956
Skatt: Alle objekter (landbruk, bolig og fritidseiendom)				8 847	13 223	17 693	26 448	26 540	39 672
Skatt: Kun næringseiendommer og verker og bruk				1 919	1 919	3 838	3 838	5 757	5 757

5.3 Andre inntekter og overføringer

Posten består av fire ordninger:

Kompensasjon for kapitalutgifter til skolebygg knyttet til 6-årsreformen innebærer at Indre Fosen kommune fikk en overføring som tilsvarende rente- og avdragsutgifter til en normert investeringssum på 8,9 mill kr. Denne kompensasjonen løp kun frem til 2017. Renten ble fastsatt årlig i forbindelse med statsbudsjettet. Det årlige beløpet var derfor avhenge av utviklingen på rentenivået

Kompensasjon for kapitalutgifter til eldreomsorg innebærer at Indre Fosen kommune får kompensasjon for beregnede rente- og avdragsutgifter for låneopptak på følgende seks prosjekt: Råkvåg aldershjem, Strømmen oms. boliger, Hasselvika bo- og servicesenter, to prosjekt Rissa

sykehjem og omsorgsboliger. Ordningen legger til grunn 30 års serielån med årlig fastsettelse av renten i forbindelse med statsbudsjettet. Det forutsettes en rente på 6 % for resten av planperioden.

Rentekompensasjon for kirkebygg gjelder utbedringer av Stadsbygd kirke utført i 2009 og for Rissa kirke som ble utført i 2012-13.

Rentekompensasjon for skolebygg var en ordning som ble innført i forbindelse med statsbudsjettet for 2002 og med en videreføring i 2010. Indre Fosen kommune kan låne inntil 40 millioner kr i rentefrie lån fra staten. Det kompenseres etter et tenkt lån med 5 års avdragsfrihet, og deretter 15 års nedbetaling. Indre Fosen kommune har brukt opp lånemuligheten.

Vertskommunetillegg, etter HVPU reformen i 1993 overtok Leksvik kommune ansvaret for flere beboere hjemmehørende andre kommuner. Kommunen ble da tildelt et tilskudd per bruker. Ordningen er faset ut, men tilskuddet gis så lenge berørte brukere er i live.

	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018	ØH-plan 2019	ØH-plan 2020	ØH-plan 2021
Investeringskomp. 6-årsreform	620	590	0	0	0	0
Investeringskomp. eldreomsorg	2 259	2 485	2 485	2 437	2 413	2 413
Rentekompensasjon kirkebygg	183	177	183	183	183	183
Rentekompensasjon skoleanlegg	695	659	660	660	660	660
Vertskommunetillegg	7800	9000	8290	8290	8290	8290
Sum	11 557	12 911	11 618	11 570	11 546	11 546

5.4 Konesesjonskraft

Indre Fosen kommune vil selge konsesjonskraft til TrønderEnergi etter avtale. Lave kraftpriser har gjort det nødvendig å redusere denne inntektsposten med halvparten i forhold til tidligere år. Deler av salget var bundet til fastpris fram til utgangen av 2012. Med dagens lave kraftpriser er det ikke gunstig å inngå ny bindingsavtale foreløpig. Situasjonen følges opp fortløpende. I perioden legges det inn en inntekt pålydende kr 450`pr år.

5.5 Renteinntekter og utbytte

De ulike komponentene er forklart i tabellen nedenfor.

Tall i 1000 kr. 2014 kroneverdi

	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018	ØH-plan 2019	ØH-plan 2020	ØH-plan 2021
Forsinkelsesrenter	150	150	150	150	150	150
Renter på bankinnskudd	2 000	2 000	3 000	2 000	2 000	500
Avkastning pengeplasseringer	4 350	4 500	4 500	4 500	4 500	4 500
Minus kostnad rådgiver	-500	-500	-500	-500	-500	-500
Renteinntekt lån Vanvikanhallen	229	229	229	229	229	229
Konsesjonskraft	350	400	400	400	400	400
Eierlån FosenKraft	950	950	950	950	950	950
Utbytte FosenKraft	100	100	400	400	400	400
Eierlån TrønderEnergi	4 686	4 686	4 686	4 686	4 686	4 686
Utbytte TrønderEnergi	4 214	3 214	3 489	3 000	3 000	3 000
Utbytte NTE			1 250	1 250	1 250	1 250
Sum	16 529	15 729	18 554	17 065	17 065	15 565

Forsinkelsesrenter og renter av bankinnskudd budsjetteres skjønnsmessig basert på erfaringstall.

I planperioden 2018 – 2021 budsjetteres avkastning fra pengeplasseringer i henhold til målsettingene i finansreglementet som er 3,5 % (ca. 3,0 % over bankrente). Markedsverdi på disse midlene er 131,9 mill. ved utgangen av oktober måned 2017.

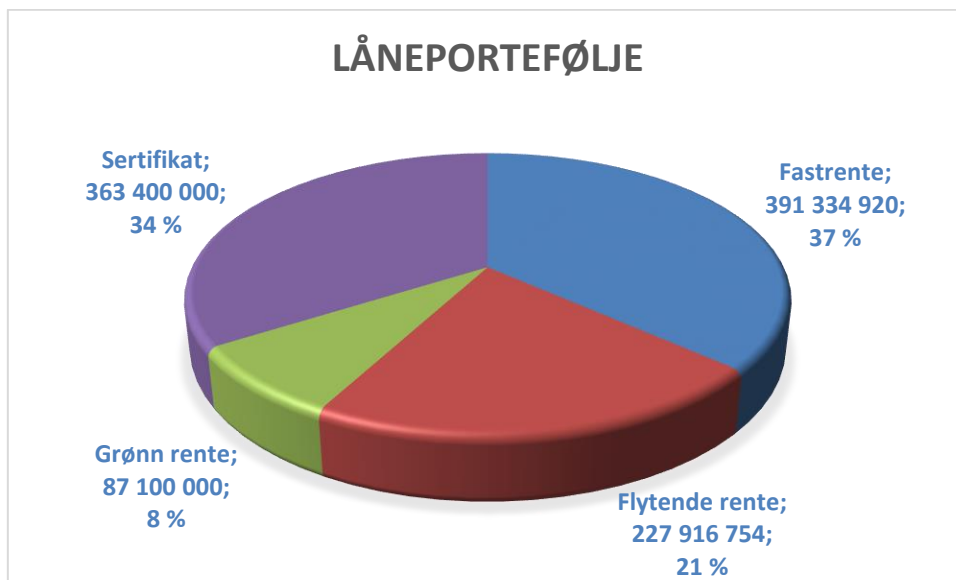
Av kommunens eierlån i FosenKraft på 14 mill. er det budsjettet med en renteinntekt på 7 %, ca. kr 950 000.

Budsjettet utbytte og renter fra TrønderEnergi AS er for planperioden basert på dagens eierandel på 8,87 %. Indre Fosen kommune har et obligasjonslån (eierlån) pålydende kr 66 mill. til avtalt rente på 7,1 %. Dette utgjør kr 4.686 i renteinntekter (renteinntektene på eierlånet er sikret i 10 år fra 2013). Utbytte i 2018 er hentet utfra erfaringstall fra 2017 der Rissa kommune fikk kr 3,5 mill. i utbytte. I Økonomi- og handlingsplan 2018 – 2021 justeres denne noe ned, da det er gitt klare signaler fra TrønderEnergi om at fremtidig utbytte vil bli noe redusert, da selskapet har store investeringsplaner de nærmeste årene.

Det jobbes fortsatt med å selge deler av vår aksjeportefølje i TrønderEnergi, Indre Fosen kommune har en muntlig avtale med TrønderEnergi om mulig gjenkjøp av aksjer tilsvarende de opprinnelige B-aksjene.

5.6 Rente- og avdragsutgifter

Brutto lånegjeld i Indre Fosen kommune vil pr 01.01.2018 være på ca. kr 1 070 mill. Gjelda er fordelt med 29,4 % på flytende rentevilkår, 36,6% fast rentevilkår og 34% i sertifikatmarkedet. Med dagens rentenivå er dette en gunstig fordeling. Renteutviklingen følges nøye, og det vil gjøres løpende vurderinger for hvordan denne fordelingen vil bli fremover.

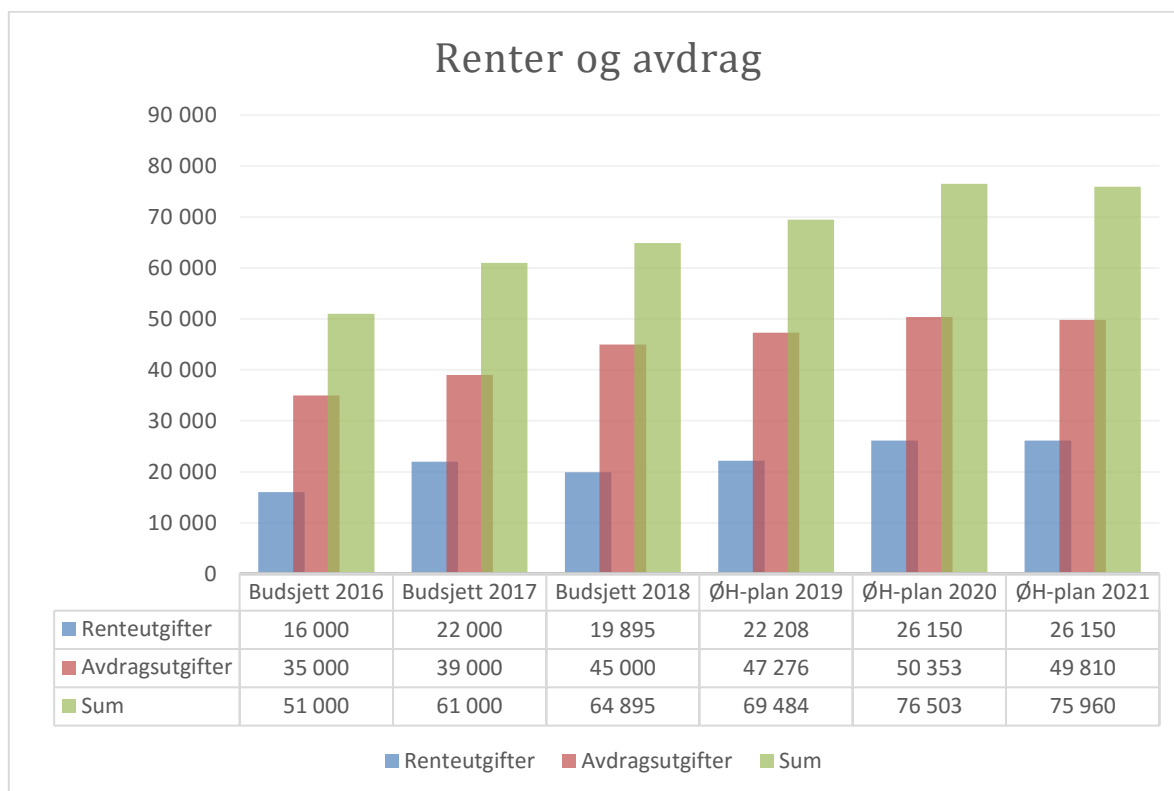

Tall i 1000 kr

Rentenivået i økonomiplanperioden er beregnet med utgangspunkt i dagens effektive gjennomsnittrente for hele låneporteføljen. Renteutviklingen er basert på markedets antagelser, som igjen gir en effektiv rente på 1,60 % i 2018, 1,70 % i 2019, 1,80 % i 2020 og 1,90 % i 2021. For å få denne renteutviklingen må kommunen fortsette med å ha en stor del av gjelden i sertifikatmarkedet. For langsiktig sikkerhet er det likevel viktig å beholde en fastandel som er større enn 25% av porteføljen. Rentekostnader knyttet til bygging er en del av byggelånskostnaden, m.a.o. så vil driften først bli belastet når de nye byggene tas i bruk. Det vil si at for 2018 vil ingen nye store bygg gå inn som nye renteutgifter.

Kommunen vil i planperioden kun betale ned minimumsavdraget. For å ikke få alt for store rente og avdragsutgifter i årene som kommer, bør kommunen ha som mål om å ha en totalt lånemengde som ikke er høyere enn dobbelt skatte og rammetilskudd. Det vil for 2018 være 1 220 000 000. Siden det er planlagt store investeringer i planperioden, vil kommunen overskrive dette beløpet. Hvis investeringstakten ikke reduseres, må det komme en lang periode etter 2021 hvor det investeres langt under minimumsavdraget.

Tall i 1000 kr

I KommuneLOvens § 50.7 a) er det fastsatt en nedre ramme for størrelsen på de årlige avdragene:

”Kommunens og fylkeskommunens samlede lånegjeld etter nr 1 og nr 2, skal avdras med like årlige avdrag. Gjenstående løpetid for kommunens eller fylkeskommunens samlede gjeldsbyrde kan ikke overstige den veide levetiden for kommunens eller fylkeskommunens anleggsmidler ved siste årsskifte.”

Avdragstiden på kommunens lån skal som minimum reflektere levetiden for anleggsmidlene.

5.7 Kostnadsføring premieavvik KLP og SPK

Pensjonspremiene har steget de siste åra og utgjør nå en større andel av driftsutgiftene enn det gjorde for få år siden. Kommunene står selv ansvarlig for sine pensjonskostnader innenfor de gitte økonomiske rammer selv om dette medfører redusert aktivitetsnivå.

Indre Fosen kommune har per 01.01.17 inntektsført premieavvik på kr 49,9 mill. I tillegg er kr. 5,8 mill. avsatt på disposisjonsfond. I Rissa kommune ble det i 2015 og 2016 budsjettet med at premieavviket i sin helhet avsettes til disposisjonsfond, mens det for 2017 ble benyttet 3 mill. I Leksvik har premieavviket blitt benyttet i sin helhet. For å få budsjettet på plass i 2018, benyttes 3 mill. av premieavviket.

Nedbetaling av premieavviket er innlagt i planperioden. Inntektsførte premieavvik t.o.m. år 2011 skal nedbetaling over 15 år. Fra år 2012 ble dette endret til 10 år, og i 2014 ble dette ytterligere redusert til 7 år.

5.8 Disponible midler

Tall i 1000 kr

Indre Fosen kommune	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Prognose 2019	Prognose 2020	Prognose 2021
Skatt på inntekt og formue	203 865	210 826	214 048	214 048	214 048	214 048
Rammetilskudd	320 343	328 666	329 200	327 199	326 307	324 704
Inntektsutjevning	61 922	65 918	69 494	69 464	69 464	69 464
Skatt på eiendom	1 950	1 370	1 370	1 370		
Totalt rammetilskudd	588 080	606 780	614 112	612 081	609 819	608 216
Konsesjonskraft (netto)	450	450	450	450	450	450
Andre generelle statstilskudd	11 557	12 911	11 618	11 570	11 546	11 546
VAR sektoren renter og avskrivning	4 800	5 511	10 797	10 797	10 797	10 797
Sum frie disponible inntekter	604 887	625 652	636 977	634 898	632 612	631 009
Renteinntekter og utbytte	16 529	15 729	18 554	17 565	17 565	17 065
Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	-16 000	-22 000	-19 895	-22 208	-26 150	-25 000
Avdrag på lån	-35 000	-39 000	-45 000	-47 276	-50 353	-49 810
Premieavvik KLP - SPK	0	3 099	3 000	3 000	3 000	3 000
Netto finansinntekter/ - utgifter	-34 471	-42 172	-43 341	-48 919	-55 938	-54 745
Til disposisjonsfond	-7 374	-7020				
Til bundne avsetninger		-1123				
Bruk av disposisjonsfond		2100				
Bruk av bundne avsetninger	0	7773				
Netto avsetninger	-7 374	1 730				
Disponible driftsmidler	563042	585210	593 636	585 979	576 674	576 264

Med en forventet lav/negativ utvikling av befolkningen vil skatt og rammetilskudd forventes å bli negativ i årene som kommer. Skal vi få vekst i disse inntektene, må kommunen ha en vekst som er større enn gjennomsnittet i landet.

5.9 Fordeling av disponible midler

Tall i 1000 kr

Indre Fosen kommune	Budsjett 2017	Budsjett 2018	ØH-plan 2019	ØH-plan 2020	ØH-plan 2021
Felleskostnader	44 980	49 486	48 249	47 525	47 525
Skoler	121 147	120 277	117 270	115 511	115 511
Barnehager	77 843	80 758	78 739	77 558	77 558
PPT	2 718	4 370	4 261	4 197	4 197
Integrering og Opplæring	600	-	-	-	-
Sum Oppvekst	202 308	205 405	200 270	197 266	197 266
Omsorgstjenesten	142 961	154 680	150 813	148 551	148 551
Nav	10 221	10 550	10 286	10 132	10 132
Helse	82 710	84 643	82 527	81 289	81 289
Barnevern	17 090	17 200	16 770	16 518	16 271
Sum Omsorg	252 982	267 073	260 396	256 490	256 242
Kultur	13 804	15 028	14 652	12 657	12 657
Areal	51 296	47 935	49 957	49 264	44 964
Personal og kommunikasjon	7 609	10 779	10 510	10 352	10 197
Administrasjon og politikere	47 055	39 016	38 050	37 486	37 486
Kirka	8 033	8 033	7 832	7 715	7 715
Totalt	583 087	593 080	581 667	571 229	568 531
Til gode	2 123	556	4 312	5 445	7 733
% av driftsbudsjett	0,35 %	0,09 %	0,70 %	0,89 %	1,27 %

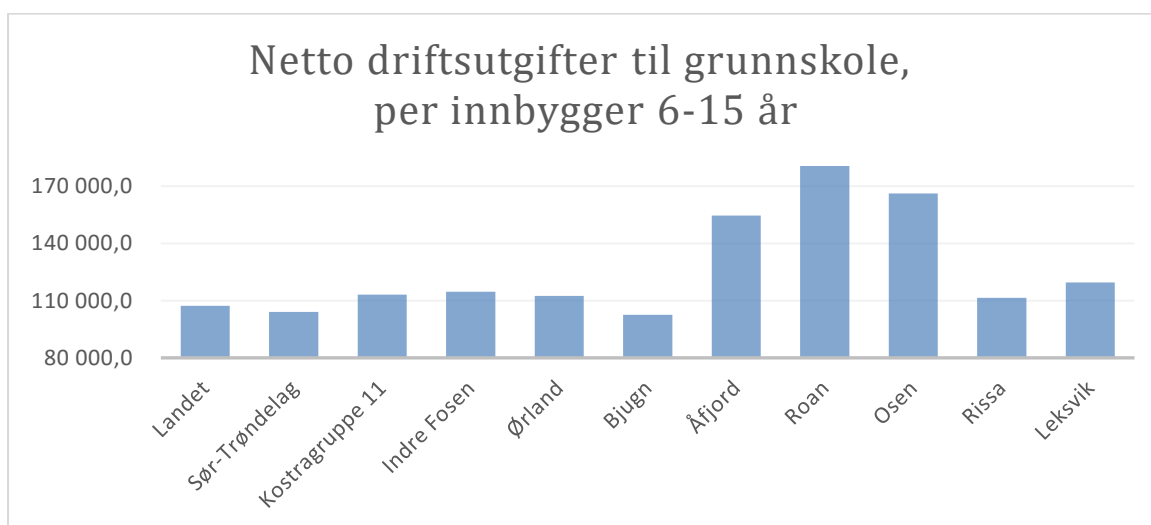
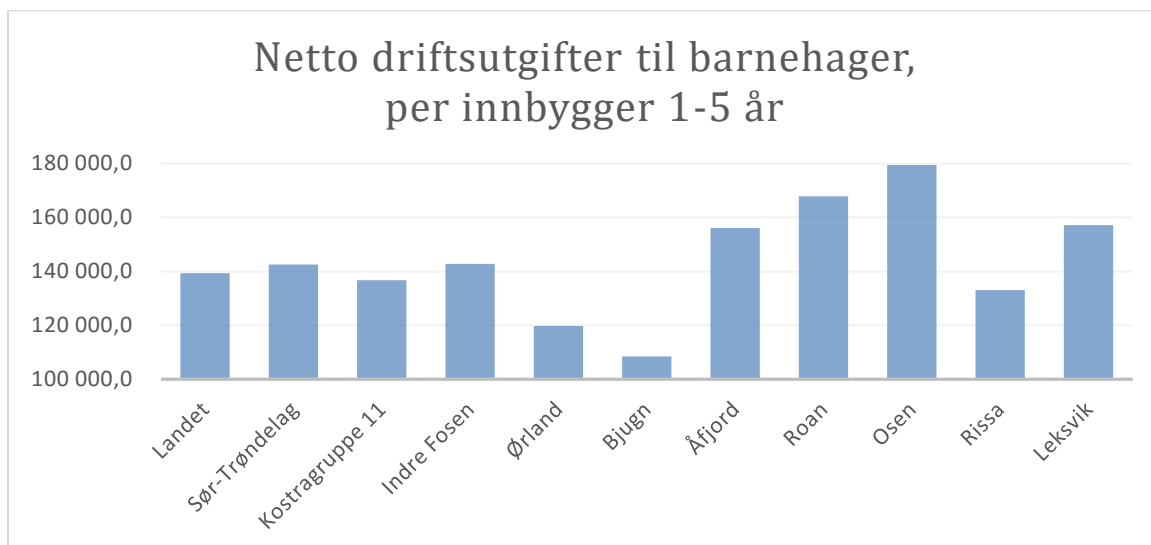
Organisasjonen i Indre Fosen kommune er annerledes bygd opp enn Leksvik og Rissa kommuner. Gjennom budsjettprosessen har det derfor skjedd en del sidevegs forflytninger av budsjett-tall mellom sektorer og enheter. Dette gjør at tallene fra 2017 til 2018 ikke er direkte sammenliknbare.

Som en del av kultur i tabellen over, er KulturCompagniet Indre Fosen KF lagt inn med kr 500.000 i 2018.

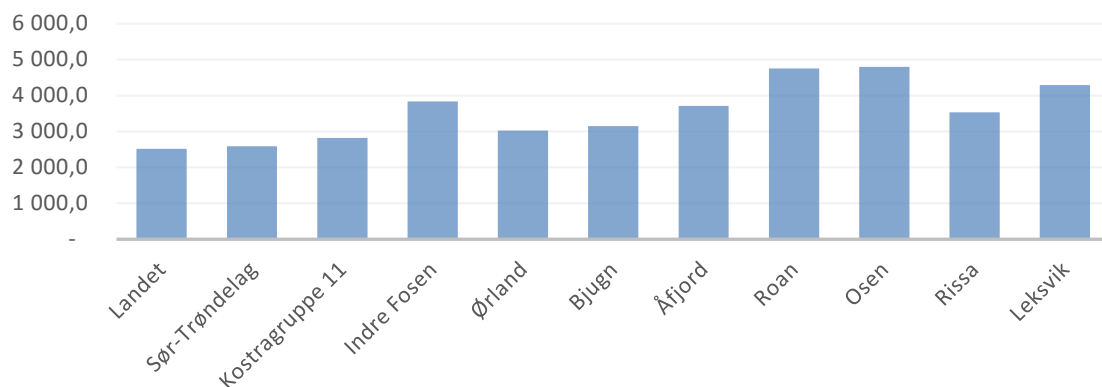
Bygg og eiendom vil få en økning fra 2019 på kr 4,5 mill. som knyttes mot økte kostnader ved nytt omsorgssenter på Stadsbygd og nye driftskostnader i flerbrukshuset i Leksvik. Ellers så legges det inn en jevn nedgang på alle enheter i årene som kommer. Dette er nødvendig for å dekke investeringene som ligger i handlingsplanen.

6 Sammenlignet med andre kommuner (Kostra)

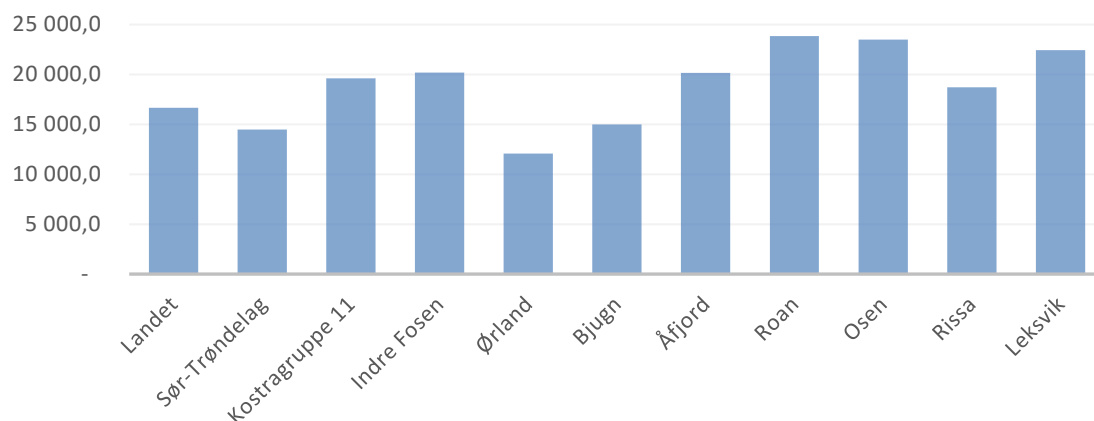
6.1 Utgifter per innbygger

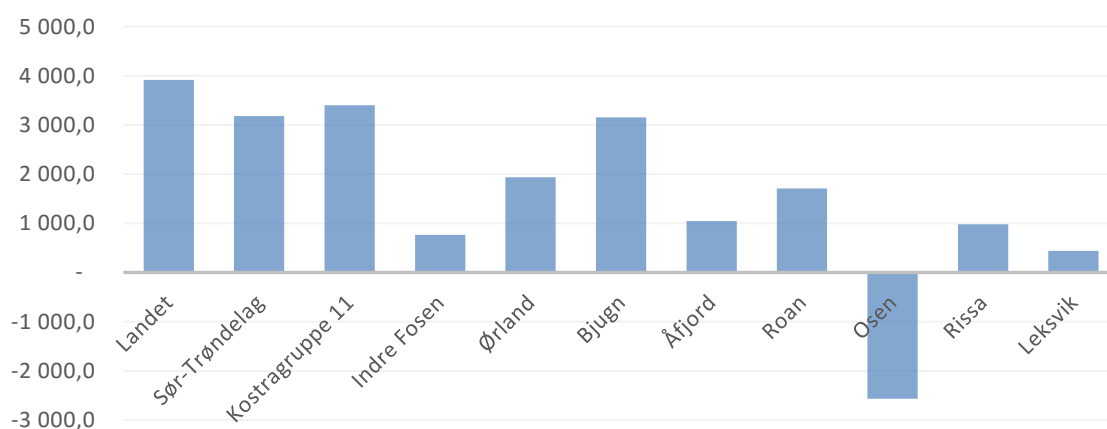
Netto driftsutgifter til kommunehelse, pr. innbygger

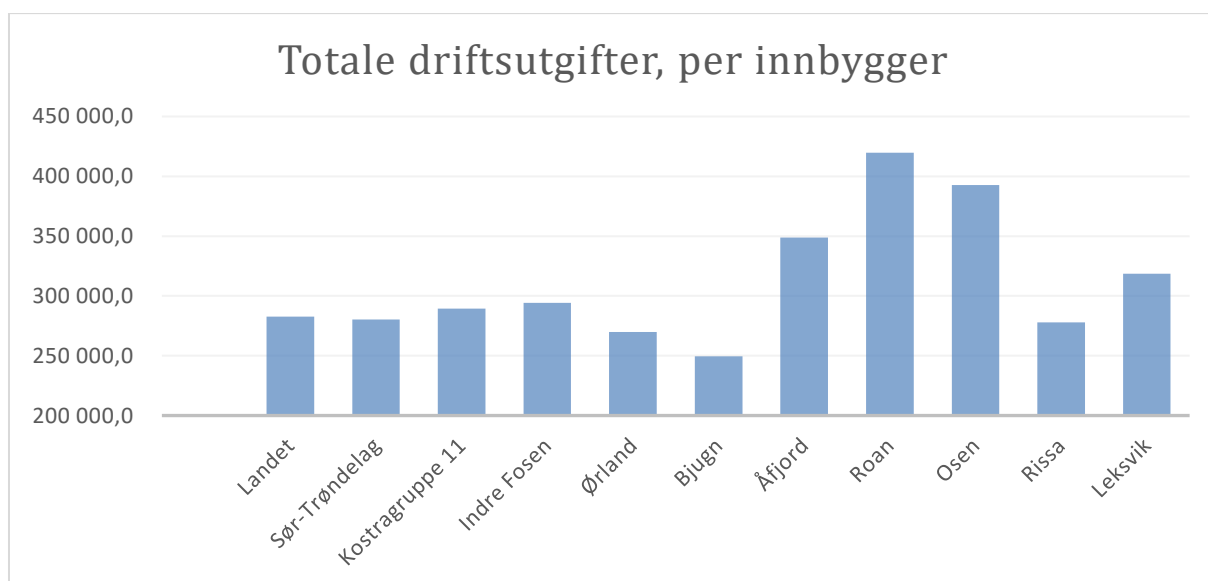
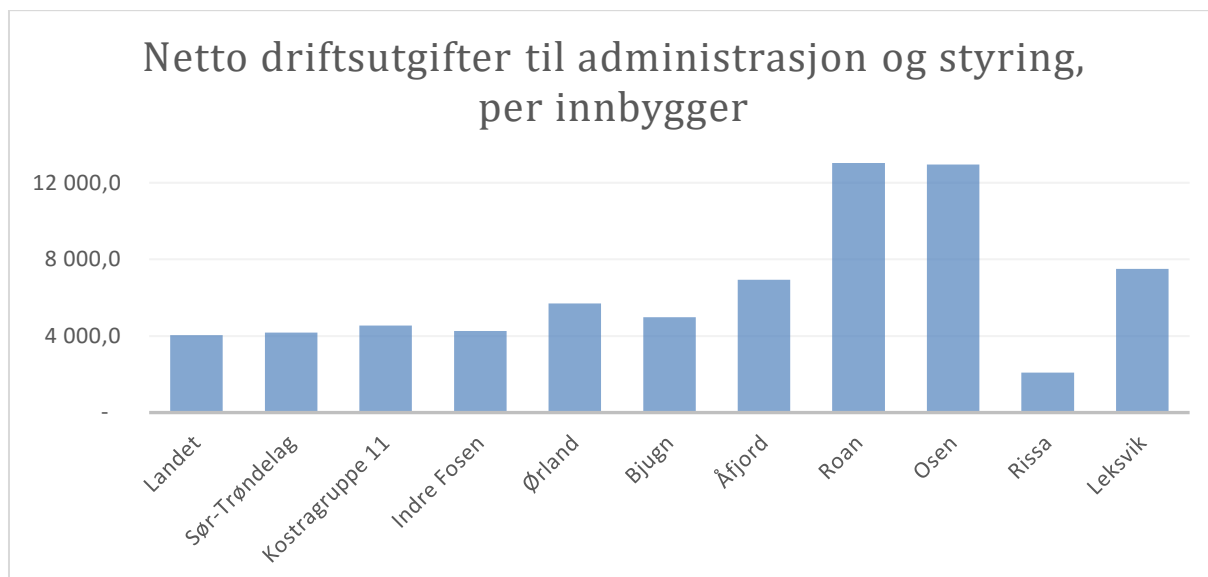
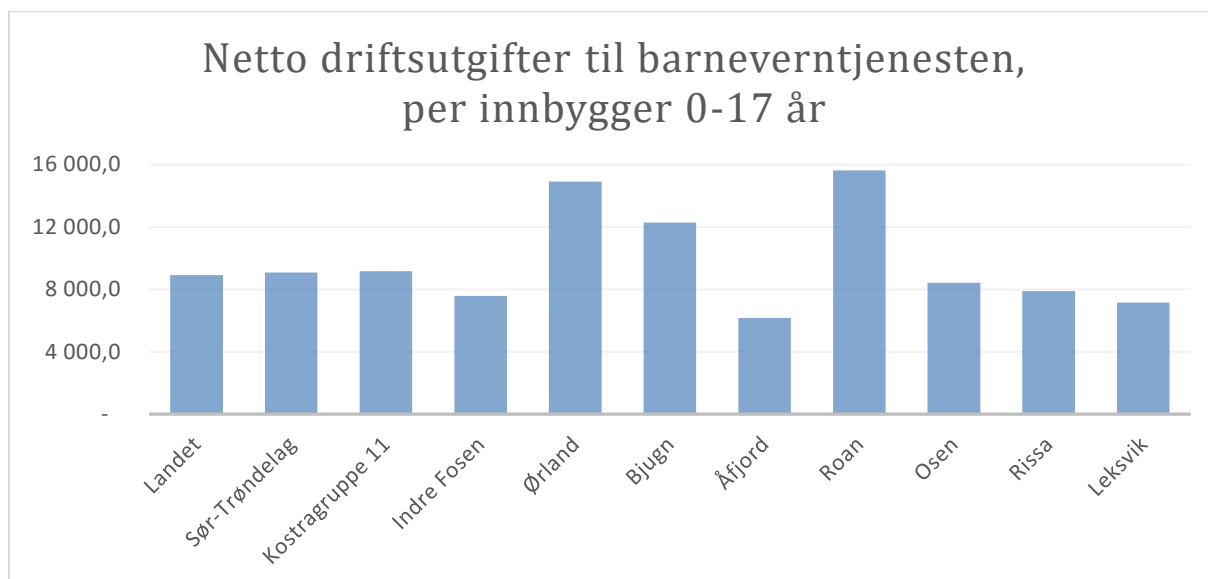

Netto driftsutgifter til omsorgstjenesten, pr. innbygger

Netto driftsutgifter til sosialtjenesten, pr. innbygger 20-66 år

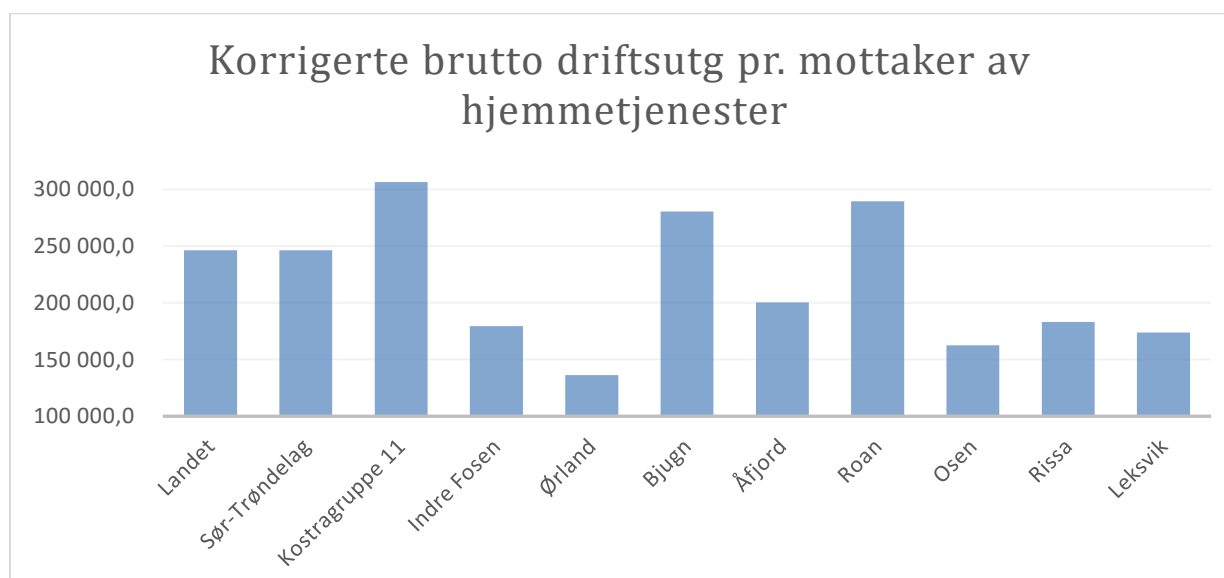
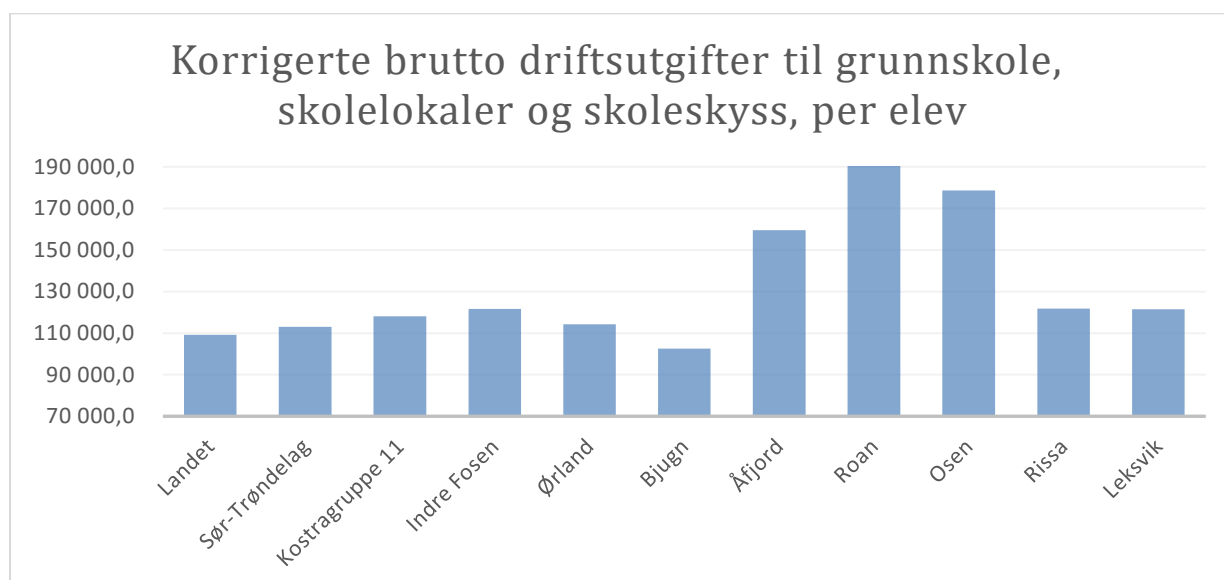
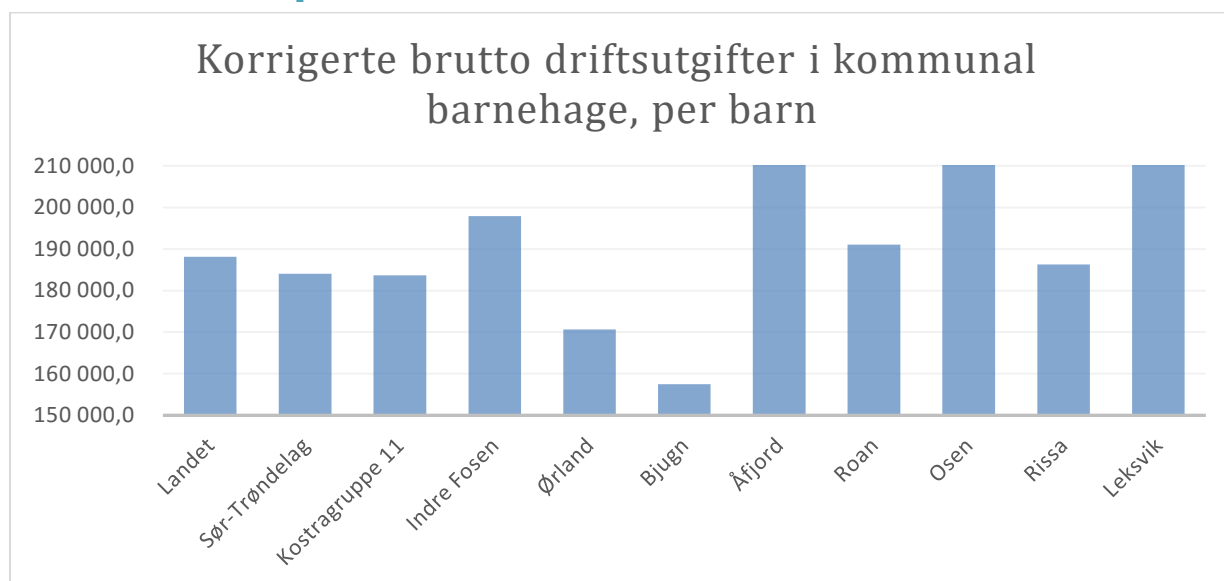

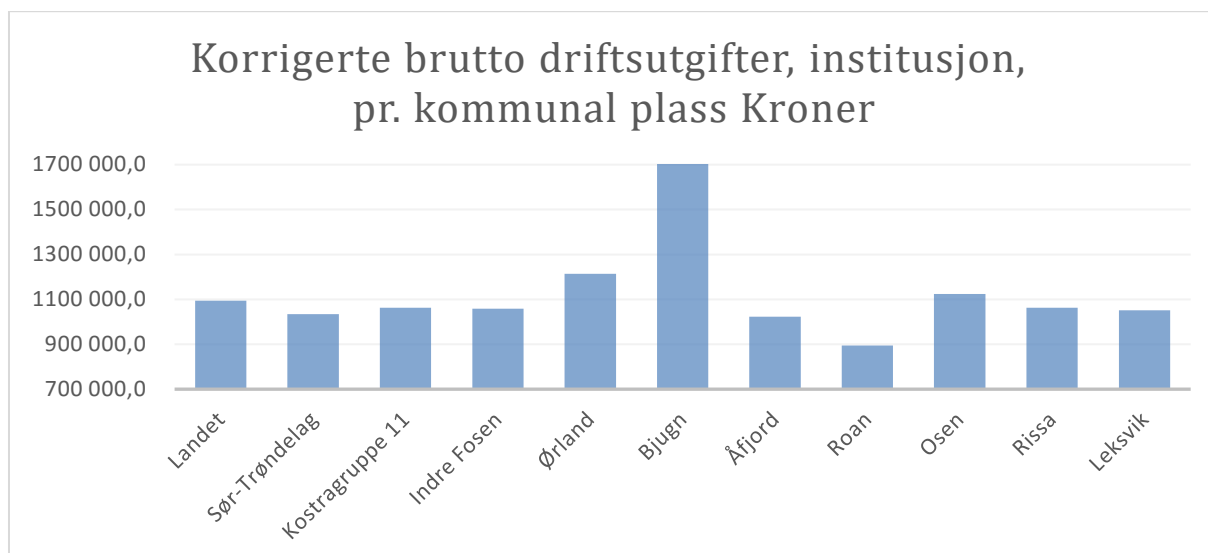

Samlet sett så ligger Indre Fosen noe høyere enn hva våre sammenlignbare kommuner (kostragruppe 11) ligger. I forhold til de andre Fosenkommunene så ligger vi vesentlig høyere enn Ørland og Bjugn,

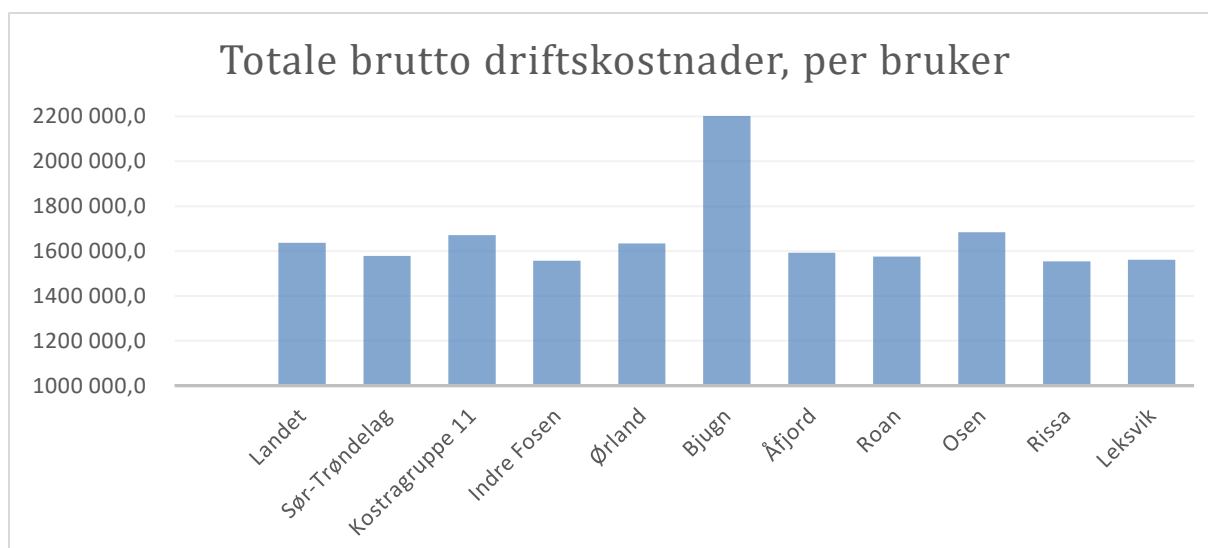
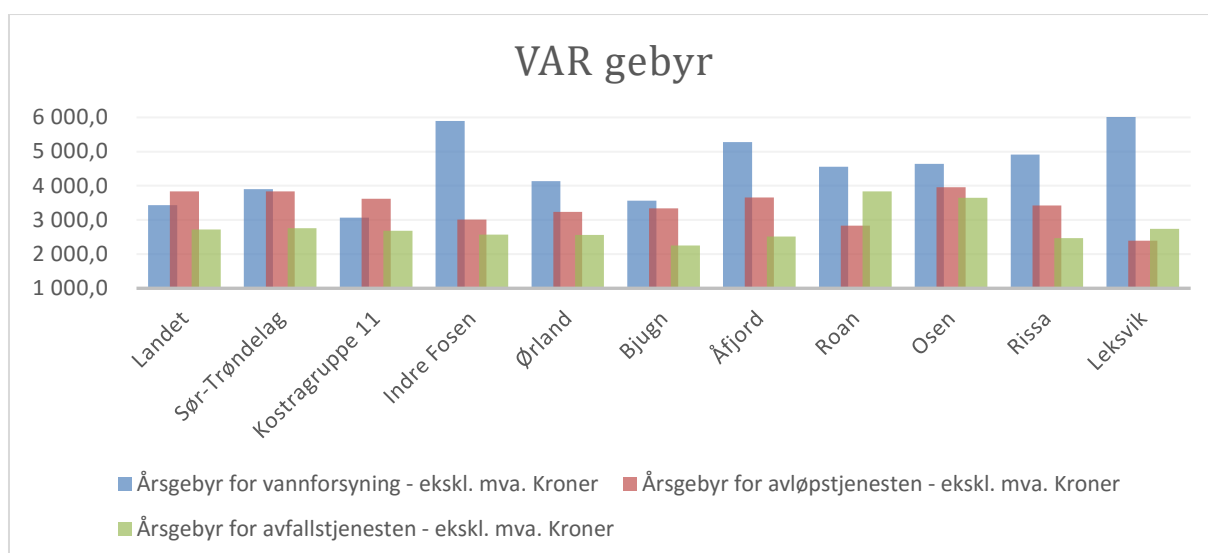
mens vi ligger vesentlig lavere enn Åfjord, Roan og Osen. Det er en stor sammenheng mellom areal og kostnader, slik at arealsmå kommuner vil alltid ha mulighet til å drive billigere tjenester. Det er likevel en vesentlig forskjell mellom Bjugn (250 000) og Leksvik (319 000), som er noenlunde lik i areal, innbyggerantall og struktur.

6.2 Kostnader per bruker

Indre Fosen har et vesentlig større andel brukere (19% mot 10%) over 80 som er på institusjon enn sammenlignet med kostragruppe 11. Institusjonsplasser koster nesten 800 000 kr mer enn å ha de på hjemmetjenesten. Her vil det ligge store besparelser hvis kommunen får flere over på hjemmetjenesten.

Brutto driftskostnadene per bruker for Indre Fosen ligger meget lavt, det er kun barnehagene i Leksvik som drives vesentlig over kostragruppe 11. Sammenlignet med resten av Fosenkommunene og landet, ligger de totale bruttodriftskostnadene godt under gjennomsnittet. Det er likevel enkelte tjenester som drives meget billig i andre kommuner, som det bør utveksles ideer med.

7 Budsjett 2017 - Økonomiske oversikter

På grunn av konvertering til ny kommune, vil ikke disse oversiktene være klar før 23.11. Skjema under er midlertidige og vil bli erstattet så fort vi har de klare.

7.1 Regnskapsskjema 1A – Driftsregnskapet

Midlertidig skjema

	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Prognose	Prognose	Prognose
	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Skatt på inntekt og formue	203 865	210 826	214 048	214 048	214 048	214 048
Rammetilskudd	320 343	328 666	329 200	327 199	326 307	324 704
Inntektsutjevning	61 922	65 918	69 494	69 464	69 464	69 464
Skatt på eiendom	1 950	1 370	1 370	1 370		
Totalt rammetilskudd	588 080	606 780	614 112	612 081	609 819	608 216
Konsesjonskraft (netto)	450	450	450	450	450	450
Andre generelle statstilskudd	11 557	12 911	11 618	11 570	11 546	11 546
VAR sektoren renter og avskrivning	4 800	5 511	10 797	10 797	10 797	10 797
Sum frie disponible inntekter	604 887	625 652	636 977	634 898	632 612	631 009
Renteinntekter og utbytte	16 529	15 729	18 554	17 565	17 565	17 065
Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	-16 000	-22 000	-19 895	-22 208	-26 150	-25 000
Avdrag på lån	-35 000	-39 000	-45 000	-47 276	-50 353	-49 810
Premieavvik KLP - SPK	0	3 099	3 000	3 000	3 000	3 000
Netto finansinntekter/ - utgifter	-34 471	-42 172	-43 341	-48 919	-55 938	-54 745
Til disposisjonsfond	-7 374	-7020				
Til bundne avsetninger		-1123				
Bruk av disposisjonsfond		2100				
Bruk av bundne avsetninger	0	7773				
Netto avsetninger	-7 374	1 730				
Disponible driftsmidler	563042	585210	593 636	585 979	576 674	576 264

7.2 Regnskapsskjema 1B – Driftsregnskapet

Midlertidig skjema

	Enhet/ sektor	Budsjett 2018	Budsjett 2017
	Til disposisjon 2017		
200	Oppvekstsjef	4 638	1 912
		0	0
213	Testmann Minne Skole	26 547	30 382
215	Vanvikan Skole	17 710	20 088
210	Åsly skole	34 250	33 548
211	Stadsbygd skole	24 220	24 195
212	Mælan skole	8 755	8 340
214	Fevåg/Hasselvika skole	4 200	4 095
	Sum skoler	120 320	122 560
		0	0
205	Fellesutgifter oppvekst	44 848	43 602
226	Leksvik Barnehage	5 392	5 832
224	Vanvikan Barnehage	7 042	7 410
220	Høgåsmyra barnehage	8 273	7 817
221	Skogly barnehage	2 720	2 327
222	Fevøg barnehage	2 409	1 852
223	Fembøringen barnehage	7 372	7 051
225	Fagerbakken barnehage	2 702	2 586
	Sum barnehager	80 758	78 477
230	PPT	4 370	2 718
240	Integrering og opplæring	0	600
	SUM sektor Oppvekst	205 448	204 355
300	Komm.sjef helse/omsorg	7 276	6 294
302	Koordinerende enhet	7 983	7 456
305	Hjemmetjenester Leksvik	16 121	13 429
306	Hjemmetjenester Stjørna	13 731	12 998
308	Hjemmetjenester Vanvikan/Stadsbygd	18 888	14 627
309	Hjemmetjenester Rissa	17 405	15 023
310	Rissa sykehjem	44 587	41 359
315	Leksvik sykehjem	29 587	31 775
	Sum Omsorgstjenesten	155 578	142 961
		0	0
340	Sosialtjenesten	10 550	10 221
	Sum NAV	10 550	10 221
320	Helse og familie	43 745	39 579
330	Bo og aktivitetstjeneste - Rissa	20 418	24 372
330	Bo og aktivitetstjeneste - Leksvik	20 480	20 309

	Sum Helse	84 643	83 660
350	Barneverntjenesten	17 200	17 090
	SUM sektor Omsorg	267 971	252 982
		0	0
500	Kultur	15 028	13 804
400	Arealsjef	1 240	0
409	Plan-kart-miljø	4 938	5 339
410	Kommunalteknikk	8 616	8 576
411	VAR	2 295	0
412	Brann/redning/feiertjeneste	9 402	9 320
414	Eiendomsforvaltning	25 573	25 989
415	Hysnes Helsefort	-7 928	195
416	Utvikling	4 531	1 877
	Sum sektor Areal	48 667	51 296
130	Personal og kommunikasjon	10 779	7 609
10	Politikere	3 764	3 414
11	Politikere - diverse	20 344	14 157
100	Rådmann	949	23 231
111	Lærlinger	4 015	1 096
120	Økonomi	8 160	4 800
	Sum administrasjon	37 232	46 698
	Frivillighetssentral Rissa	0	0
	Kirka	8 097	8 097
	SUM TOTALT	593 222	584 841
		0	14 700
	Renteinntekter og utbytte	-18 554	-15 329
	Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	19 895	17 000
	Avdrag på lån	45 000	30 000
	Premieavvik KLP - SPK	-3 000	-3 099
	SUM Finanseringer	43 341	43 272
	Disponibel ramme KS modell	-636 977	-634 898
	Manglende inndekning/Til gode	-414	-6 785

7.3 Økonomisk oversikt drift

Kommer senere

7.4 Regnskapsskjema 2A – Investeringsregnskapet

Kommer senere

7.5 Økonomisk oversikt Investering

Kommer senere

8 Sammendrag av nye tiltak i planperioden

Tall i 1000 kr

FORSLAG INVESTERINGSBUDSJETT 2018 - 2021

INVESTERINGER 2018 - 2021	ØH-plan 2018	ØH-plan 2019	ØH-plan 2020	ØH-plan 2021
INDRE FOSEN				
IKKE selvfinansierende investeringer				
RÅDMANN				
KLP, egenkapitalinnskudd	1 350 000	1 350 000	1 350 000	1 350 000
Informasjon og personal				
Døgnåpen forvaltning på Fosen (bla ny hjemmeside)	300 000			
IKT skolene - elever	500 000	500 000	500 000	500 000
IKT Infrastruktur skole, servere og nettverk	100 000	100 000	100 000	100 000
IKT felles	600 000	600 000	600 000	600 000
Digitalisering eiendomsarkiv, 150000 overført fra Leksviks ØHP 17-20 (dig. Planarkiv)	1 000 000			
Digitalisering av arkiv	600 000	600 000		
Fosen IKT				
Rissas andel i Fosensamarbeidet	500 000	500 000	500 000	500 000
Rissa kirkelige fellestråd				
Kirken investeringstiltak	500 000	500 000	500 000	500 000
Stadsbygd kirkegård				
OPPVEKST				
Telefoni og PC-er barnehagene	160 000			
Leksvik barnehage uteområde, overført fra Leksviks ØHP 2017-2020		75 000		
Oppgradering av Pcer, Smartboard og digitale hjelpemidler fra Rissas ØHP 2017-2020	750 000	600 000	600 000	600 000
Oppgradering av IKT- infrastruktur, PC-er, Smartboard og digitale hjelpemidler for Leksvik-skolene	812 400	400 000	400 000	400 000
Fevåg/Hasselvika skole, garderobe, pulter, stoler og skap elever, kontormøbler ansatte	300 000			
Stadsbygd skole, pulter/stoler elever, kontorstoler ansatte, 120' overført fra Rissas ØHP 2017-2020	220 000			
Stadsbygd skole, lekeapparater, overført fra Rissas ØHP 2017-2020		150 000		
HELSE				
Senger helsetunet	100 000			
Helsetjenesten, legekantor og aktivitetsrom ph	120 000	120 000	120 000	120 000
BYGG OG EIENDOM				
Kommunale Bygg				
Tilrettelegging vidergående skole Vanvikan		18 000 000		
Kjøp av eiendom Vinnahaugen				10 000 000
Stamfibernet	800 000	800 000		
Stadsbygd omsorgssenter	80 000 000	80 000 000		

Svømmehall og flerbrukshus Leksvik	80 000 000	80 000 000		
TBRT Tilsyn/lovpålagt Tillegg Leikvang)	1 300 000	400 000	300 000	
Stjørna brannstasjon, gulv og påbygg				
Årlig rehabilitering	2 000 000	2 000 000	2 000 000	
ENØK-tiltak	100 000	100 000	100 000	
Vanvikan barnehage, nybygg, overført fra Leksviks ØHP 2017-2020	18 000 000	17 000 000		
Vanvikan skole, nybygg, overført fra Leksviks ØHP 2017-2020			80 000 000	
Fevåg/Hasselvika skole, utskifting av vinduer	400 000			
Stadsbygd skole, renovering/nybygg, uteområde, renovasjon		100 000 000	50 000 000	
Mælan skole, renovering/nybygg (uteområde, buss)	50 000 000	30 000 000		
Høgåsmyra tilleggstomt	300 000			
Planlagt vedlikehold barnehager	650 000			
Helse, sykeheim	500 000			
Stadsbygd svømmehall	100 000			
Oppgradering Sentral Driftskontroll	600 000			
Oppgradering kommunale boliger	450 000			
Oppgradering toalett Rådhus	250 000			
Urnelund Leksvik Kirke	200 000			
STADSBYGD KIRKEGÅRD, RESTERENDE	5 295 000			
NAV "Apotek"-areal	450 000			
Kortlås Vanvikan skole	500 000			
Møneband spyling	200 000			
Utbedring Varmeanlegg Strandheim	300 000			
Utbedring Brannvarsling Lundeng	100 000			
Nytt ventilasjonsanlegg Lundeng	600 000			
Pasientsignalanlegg Helsetun	800 000			
Ventilering stue Helsetun	250 000			
Brannvarsling Sjølyst	200 000			
Kjøkkenhette Helsetun	200 000			
SD-anlegg Leksvik barnehage	500 000			
Skolekjøkkenbygg TMS	2 500 000			
Låssystem TMS	1 500 000			
Tak Vanvikan skole admbygg	1 500 000			
Havna omsorgsboliger, Nordvegg og altaner	1 000 000			
Utvendig vegg og vindu ungdomsskolefløy	1 760 000			
Sprinkelanlegg helstetunet	3 220 000			
Hjemmetjeneste oppvaskmaskiner	100 000	100 000		
Ventilasjon Idrettshall	750 000			
Sparekontrakter ENØK			4 500 000	
Renholdsmaskin Leksvikhallen	350 000			
KOMMUNALTEKNIKK				
Veier				
Kommunale veier	500 000	500 000	500 000	500 000
Kommunal kai Kvithyll				
Havn Vanvikan - Forprosjekt		2 000 000		
Asfaltering kommunale veger	1 500 000	2 500 000	2 500 000	2 500 000

Asfaltering kommunale veger og gangfelt, overført fra Leksviks ØHP 17-20	2 000 000			
Asfaltering kommunale veger og gangfelt	2 000 000			
Skiltplan kommunale veier	107 000			
Tiltak TS-plan	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
PLAN, KART OG MILJØ	-	-	-	
Kart og geodata	100 000	100 000	100 000	100 000
Nykartlegging. GeoVekstprosjekt AR5. Indre Fosens andel	330 000	330 000	330 000	
Skiltplan kommunale veger, overført fra Leksviks ØHP 17-20	107 000			
Stedsutvikling	300 000	300 000	300 000	300 000
planlegging GSV fv 201 Haltveien				
Planlegging GSV fv 717 Reinsallen-Sund	1 500 000			
Planlegging GSV fv 718/720 Leira - Rissa krk		1 500 000	1 500 000	
Planlegging GSV fv 717 Nyveien - Rørvikveien (Stbygd)			1 500 000	
Stadsbygd områderegulering	500 000	500 000	500 000	
Regulering Fevåg båthavn	500 000			
Sum IKKE selvfinansierende investeringer	277 081 400	343 625 000	150 800 000	20 070 000

Selvfinansierende investeringer:				
ØKONOMI				
Startlån	15 000 000	15 000 000	15 000 000	15 000 000
BYGG OG EIENDOM				
Tilpasninger NAV-areal Rissa rådhus utredes og tilleggsbevilges...	250 000			
Enøk tiltak komm bygg	100 000	100 000	100 000	100 000
KOMMUNALTEKNIKK				
Vannverk				
Råkvåg/Fevåg/Hasselvika, renovering ledningsnett	500 000	500 000	500 000	500 000
Øyan Vannbeh anlegg, renovering	3 000 000			
Forprosjekt kommunalt vann Markabygda	500 000			
Avløp/kloakk				
Renovering ledningsnett	400 000	400 000	400 000	400 000
Offentlige avløpsanlegg i sentrumsområder	400 000	400 000	400 000	400
Kloakksanering Føll - Rokseth	1 000 000			
Grunnlagsinv. feltutbygging kloakk	200 000	200 000	200 000	200
Vanvikan kloakkrenseanlegg				
Renseanlegg Stadsbygd (Grønning)		1 000 000	2 500 000	2 500 000
Grunnlagsinvesteringer (Plan, kart og miljø/Kommunalteknikk):				
Feltutbygginger, infrastruktur, utbyggings/næringsareal	500 000	500 000	500 000	500 000
Malenaauet (iverksetting)	4 000 000	4 000 000		
Malenaauet grunnkjøp	10 000 000			
Vinnajordet	3 000 000	8 000 000		
Utvidelse Fevåg havn		1 000 000		
Rissa sentrum, tiltak	3 600 000	3 600 000	3 600 000	
Sum selvfinansierende investeringer	42 450 000	34 700 000	23 200 000	19 000 600
Sum samlede investeringer Indre Fosen	319 531 400	378 325 000	174 000 000	39 070 600

9 Målsettinger i 2018 - 2021

9.1 Administrasjon og politisk

Målsettinger for 2018 - 2021

Indre Fosen kommune har et tjenestetilbud som møter innbyggernes og næringslivets behov. Indre Fosen kommune er en attraktiv arbeidsgiver, og den interne organisasjonen tilpasser seg de utfordringer samfunnsutviklingen gir. Kommuneplanens samfunnsdel er retningsgivende. I samarbeid med innbyggere og aktuelle samarbeidspartnere skapes et helhetlig, langsiktig og konkret innhold for samfunnet i Indre Fosen kommune. Folkevalgte og administrasjonen sørger for at Indre Fosen kommune har:

- tilfredsstillende rammebetingelser, en sunn økonomi og høy kompetanse slik at samfunnets behov dekkes.
- et godt og attraktivt arbeidsmiljø.
- gode styringsverktøy.
- god standard på interne tjenester og informasjon.
- en effektiv, endringsvillig og ressursutnyttende organisasjonsstruktur.
- en mangfoldig, kompetent og utviklingsorientert ledelse.
- en personalpolitikk som setter fokus på å rekruttere, beholde og utvikle medarbeidere.
- er en aktiv deltaker i interkommunalt og regionalt samarbeid.

9.2 Personal og kommunikasjon

Målsettinger for 2018 - 2021

- Høyt fokus på arbeidsmiljø og et aktivt IA-samarbeid skal i perioden gi oss et sykefravær på 6 %.
- Støtte og veilede ledere og ansatte i personalspørsmål slik at Indre Fosen kommune oppleves som en solid og stødig arbeidsgiver.
- Videreutvikling av tjenesteyting med digital støtte med utgangspunkt i digital døgnåpen forvaltning og digitalisering av arkiv.
- Opprettholde og videreutvikle kommunens bruk av digitale kommunikasjonsplattformer som for eksempel hjemmeside, sosiale medier og telefoniløsning

9.3 Oppvekst

Målsettinger for 2018 - 2021

Oppvekstsektoren

bidrar til at alle som vokser opp og bosettes i Indre Fosen kommune opplever at de mestrer sine liv ut fra sine forutsetninger. For å lykkes med dette har Indre Fosen kommune utviklet et helhetlig utdanningsløp, kjennetegnet av inkludering og tverrfaglighet.

- *Helhetlig utdanningsløp:* God gjennomføring for alle sikres gjennom gode overganger mellom hjem, barnehage, grunnskole og videregående skole/jobb.
- *Inkludering:* Alle deltar i læringsfellesskapet og det sosiale livet sammen med de andre. Det innebærer at den enkelte opplever sosial tilhørighet og sosialt fellesskap med jevnaldrende, og at opplæringen er tilpasset evner og behov – slik at barn og elever lærer og utvikler seg både menneskelig og faglig.
- *Tverrfaglighet:* God tverrfaglig samhandling sikres gjennom utvikling av felles forståelse, tillit og respekt på tvers av roller, fag og sektorer. Dette er en bevissthet om at tverrfaglighet er et utviklingsarbeid som over tid bidrar til systematisk, tverrfaglig kompetansebygging. Til hjelp i det tverrfaglige samarbeidet benyttes sjekklista for «Det gode samarbeidet».

Barnehagene i Indre Fosen

- ivaretar barnehagens verdigrunnlag gjennom det pedagogiske arbeidet, og har en helhetlig tilnærming til barnas utvikling
- ivaretar samfunnsmandatet hvor barnas behov for omsorg og leik, og det å fremme læring og dannelse er grunnlag for allsidig utvikling
- møter barnets behov for omsorg, trygghet og tilhørighet og anerkjennelse og sikrer at barnet får delta i og medvirke i fellesskapet
- fremmer demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling, bærekraftig utvikling, livsmestring og helse
- gir et barnehage tilbud til alle som har rett på plass, tilpasset det enkelte barns behov.
- sikrer god sammenheng mellom barnehage og skole/sfo
- har et sunt og variert kosthold hvor frukt og grønt er en del av måltidet
- fremmer god psykisk og fysisk helse bl.a. gjennom gleden av fysisk aktivitet og bevegelse
- har medarbeidere med god kompetanse, og en bemanningsnorm som sikrer et likeverdig tilbud for alle
- har et foreldresamarbeid som tjener til barnets beste. Foreldre som ønsker det, kan få tilbud om foreldreveiledning
- deltar i Realfagskommunesatsingen, i BAKOM (BARnehagebasert KOMpetanseutvikling) og «Inkludering på alvor»

Skolene i Indre Fosen

- har ansatte som arbeider på en slik måte at alle elever føler seg inkludert i læringsfellesskapet og skolens sosiale fellesskap
- arbeider for å skape et samarbeidsklima mellom skole og heim som er preget av gjensidig respekt, og som har barnas beste i fokus
- har elever som er like motiverte for å lære når de går ut av grunnskolen som når de kommer inn
- har et tett og godt tverrfaglig samarbeid med alle nødvendige sektorer innenfor oppvekst og helse og sikrer gode overganger og helheten i barnas utdanningsløp
- har lærere som leder klasser og undervisning på en slik måte at det fremmer
 - mestringsfølelse

- læring
 - trivsel
- har ansatte som utvikler positive og støttende relasjoner med hver enkelt elev og mellom elevene
- har ansatte som deltar positivt i et lærende og utviklende nettverk med de andre skolene i kommunen

Indre Fosen voksenopplæring og innvandringstjeneste (VI)

- møter flyktninger og andre innvandrere med respekt og er tydelige på plikter og rettigheter i vårt samfunn
- jobber for at alle elever skal ha et mål for norsknivå i sin IP, og har lærere som leder klasser og undervisningsforløp på en slik måte at elevene kan oppnå målet sitt
- legger til rette for at elever som starter på grunnskole, klarer å gjennomføre det med vitnemål
- samarbeider med næringslivet og kommunen for å lykkes med bosetting og integrering av våre nye landsmenn
- skaper flere arenaer for nettverksbygging slik at våre nye innbyggere kan bli kjent med lokalbefolkningen

Indre Fosen pedagogisk-psykologiske tjeneste (PPT)

- er tilgjengelig og bidrar til helhet og sammenheng
- samarbeider med barnehagene og skolene om tidlig innsats og forebygging
- bidrar med råd og veiledning til barnehagene og skolene om pedagogisk ledelse, gruppeledelse, læringsmiljø og spesialpedagogiske og didaktiske spørsmål
- støtter barnehagene og skolene med kompetanse- og organisasjonsutvikling for å legge opplæringen bedre til rette for barn og elever med særlige behov
- gir individrettet støtte i form av konsultasjoner før en eventuell henvisning, og utarbeiding av sakkyndig vurdering etter henvisning
- bidrar ved sin sakkyndige vurdering til at alle barn og elever opplever at de er inkludert i gruppa si/klassen sin
- har et system for samarbeid med barnehager, skoler og VI
- bidrar til å skape et samarbeidsklima mellom skole og heim som preges av gjensidig respekt, der elevenes læring og utvikling kommer i fokus

9.4 Kultur

Målsettinger for 2018 - 2021

Kultursektoren

- Være berikende, inkluderende, inspirerende og skapende.
- Bruke lokalmiljøet aktivt samt videreutvikle kultursektoren som ressurstilbyder til lokale kulturaktører.
- Fortsatt fokus på arbeidsmiljø, omdømme og folkehelse.
- Iverksette planer for flerbrukssalen ved nye Åsly skole.
- Iverksette planer for flerbrukshus og svømmeanlegg i Leksvik.

Kulturskolen

- Jobbe mot å skape en ”kulturskole for alle” ved kontinuerlig pedagogisk utviklingsarbeid – og kulturskoleutvikling.
- Være et kompetansesenter innen kulturelle ytringer.
- Ha kvalifisert personell ved nyansettelser og vikariat.

Biblioteket

- Jobbe med omstrukturering i organisasjonen. Fokus på å styrke fagkompetansen i samarbeid med fylket og Fosen-regionen.
- Være en møteplass og uavhengig arena for offentlig samtale og debatt.
- Skal i form av ordinær bibliotekfaglig kunnskap og oppmuntring/tilrettelegging være gode støttespillere for frivillig engasjement innen lokalhistorie.

Kultur og Fritid

- Fortsette satsingen på KULMIN og «På rett Spor!».
- Legge til rette for barn og unges medvirkning gjennom et tett samarbeide med og bred involvering av ungdomsrådet.
- Være støttespillere/rådgivere for frivillige lag og foreninger samt stimulere økonomisk gjennom fondsmidler etc.

9.5 Helse og omsorg, NAV- kommunal del

Målsettinger for 2018 - 2021

Helse- og omsorgssektoren skal:

- Sørge for at alle innbyggerne i Indre Fosen kommune opplever at de har et godt og individuelt tilpasset helse- og omsorgstilbud, uavhengig av alder, funksjonsnivå og bosted.
- Bygge opp og utvikle ny «Koordinerende enhet», med ansvar for forvaltning og saksbehandling, samt god og effektiv bruk av merkantile tjenester.
- Bygge opp og utvikle egenkontrollsystem som gir mulighet til å måle tjenesteutøvelse, blant annet via jevnlig brukerundersøkelser. Sektoren skal i større grad enn tidligere ta i bruk risikovurderinger og i tillegg ha fokus på at avvik meldes og følges opp.
- Ta i bruk digital kommunikasjon for å effektivisere tjenester og gjøre ledere tilgjengelige. Hjelp brukerne av tjenestene til å bli mer digitale.
- Kartlegge nåværende kompetanse og ressurser og lage en kompetanseplan for sektoren. Bidra til at ansatte har mulighet for utvikling og påfyll. Gjennomføre jevnlig arbeidsmiljøundersøkelser og medarbeidersamtaler.
- Bidra aktivt på alle områder der sektoren forventes å delta, både internt og eksternt.

Fosen barneverntjeneste

- Sikre politisk og administrativ forankring i den enkelte kommune i fht tjenestens ansvar og myndighet gjennom internkontroll
- Fosen barneverntjeneste skal i tett samhandling med deltaker kommunene sikre trygge og utviklende oppvekstvilkår for barn og unge på Fosen. |
- Sikre at barn og unge på Fosen som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid
- Holde høyt faglig nivå med nødvendig teoretisk, juridisk og utøvende kompetanse
- Være en åpen og tilgjengelig tjeneste for brukere og samarbeidspartnere
- Utvikle det forebyggende arbeidet i fht utsatte barn og unge på Fosen

9.6 Arealsektoren

Målsettinger for 2018 - 2021

Kommunalteknikk, VAR og TBRT IKS

- Konkurransetsetting av sommer- og vintervedlikehold veger Indre Fosen.
- Utarbeide og vedta vedlikeholdsplan og asfalteringsprogram for kommunale veger.
- Fullføre/vedta tiltaksplan for sikring av kvikkleire i samråd med Norges vassdrags og energidirektorat (NVE).
- Vannforsyning til Hermstad planlegges ferdig for mulig utbygging fra Stadsbygd vassverk SA sitt anlegg.
- Utbygging av infrastruktur i sentrumsområder.
- Fiberutbygging.
- Bidra for TBRT IKS med innføring av ny feieordning for fritidsbebyggelse.
- Fokus på arbeidsmiljø, nærvær og omdømme og folkehelseperspektivet.
- Etablere felles driftskultur i den nye kommunen.

Plan, Kart og miljø

- Bidra til å oppfylle vedtatt planstrategi.
- Utvikle felles forvaltningskultur i den nye kommunen.
- Revisjon av kommuneplanens arealdel.
- Gjennomføre og ferdigstille sentrumsplaner.
- Gjennomføre vedtatte investeringsprosjekter.
- Planlegge for å tilrettelegge et variert botilbud i vår kommune.
- Aktiv rolle ved gjennomføring av kommunedel-/reguleringsplaner iht Fosenpakken.
- Sørge for at folkehelse, miljø og estetikk implementeres i alt planarbeid.
- Fortsatt fokus på miljø og tilsyn i forurensningssaker.
- Koordinere interkommunalt samarbeid Forvaltningsplan vann og prosjekt Spredt avløp (Nordre Fosen vannområde).
- Gjennomføre tiltak i kommuneplanens samfunnsdel, samt bistå etter behov ved gjennomføring av tiltak andre enheter har ansvar for.
- Planlegging og tilrettelegging av videregående skole i Vanvikan, i samarbeid med Trøndelag fylkeskommune.

Bygg og Eiendom

- Opprettholde drift og løpende/akutt vedlikehold, samt tilby effektive tjenester på renhold/vaktmester.
- Forutsetter økning på drift av basseng på samme i 2018.
- Arbeid for reduksjon i energiforbruk, samt bedring av inneklimate.
- Gjennomføre rehabilitering/nybygg Stadsbygd og Mælan skoler.
- Gjennomføre rehabilitering/nybygg Vanvikan skole.
- Nye Stadsbygd omsorgssenter.
- Gjennomføre nybygg av barnehage i Vanvikan.
- Opprettholde god kontroll på energiforbruk.

9.7 Fosen IKT

Målsettinger for 2018 - 2021

- Fosen IKT skal fortsatt være et kompetent tjeneste-senter innenfor dagens roller og ansvarsområder. Fosen IKT skal i samspill med felles e-fagråd innenfor hvert fagområde være kompetente til enhver tid å kunne vurdere tilgjengelig og velprøvd teknologi opp mot de teknologiske utfordringer som kommunene ser behov for å forbedre eller erstatte med ny tilgjengelig teknologi.
- Fosen IKT skal kunne bistå alle samarbeidskommunene med komplette løsninger av server- og klientdrift som er i tråd med den teknologiske utviklingen og ihht gjeldende lover, regler og forskrifter.
- Fosen IKT skal ha kompetanse innenfor de til enhver tid relevante kompetanseområder, eller knytte nære bånd med eksterne aktører med relevant kompetanse slik at Fosen IKT også skal fungere som en rådgivende part innenfor faget IKT gjennom deltakelse i e-fagrådet.

A vibrant, stylized illustration of a landscape. From left to right, it features a sailboat on water, three houses, two interlocking gears, a deer, a person jumping over a hill, a person running, a dog, and a city skyline in the background. The scene is set against a white background with a blue wavy line at the bottom representing the ground or water.

Innholdsfortegnelse

1. Gebyrregulativ for vann- og avløp i Indre Fosen kommune.....	5
1.1 Engangsgebyr for tilknytning.....	5
1.2 Årsgebyr.....	5
1.2.1 Abonnementsgebyr.....	5
1.2.2 Forbruksgebyr.....	6
1.3 Målt forbruk	6
1.3.1 Stipulert forbruk (forventet forbruk).....	6
1.3.2 Stipulert forbruk - Driftsbygning i landbruket.....	7
1.4 Midlertidig bruk av vann og avløp.....	7
1.5 Årlig vannmålerleie.....	7
1.6 Øvrige gebyrer.....	7
2. RENOVASJON FOSEN RENOVASJON	8
2.1 RENOVASJON INNHERRED RENOVASJON	9
2.2 SLAM.....	10
3. FEIING	10
4. KAI- OG HAVNEAVGIFTER.....	10
5. Utleie av administrasjonsbygg (skole).....	11
6. Foreldrebetaling i barnehager.....	11
7. Skolefridtsordningen	12
8. Kulturskolen	12
9. Kirkesektoren.....	13
10. Omsorgstjenesten – satser for egenbetaling.....	14
11. Husleie – ordinære kommunale boliger	15
12. Gebyr for arbeid og tjenester etter matrikkelloven (§32)	21
12.1 Oppretting av grunneiendom og festegrund	21
12.2 Oppretting av eiendom over 100 daa jf matrikkelforskriften § 42	22
12.3 Landbrukeiendommer/grunn til allmenntillegget formål.....	22
12.4 Matrikulering av eksisterende umatrikulert grunn.....	22
12.5 Seksjonering av eksisterende eiendom u/kartforretning.....	22
12.6 Oppmåling av uteareal på eierseksjon	22
12.7 Oppretting av anleggseiendom	22
12.8 Registrering av jordsameie	23
12.9 Oppmåling av matrikkelenhet uten fullført oppmålingsforretning	23
12.10 Grensejustering	23
12.11 Punktfeste	23

12.12	Arealoverføring.....	23
12.12.1	Grunneiendom, festegrunn og jordsameie	23
12.12.2	Anleggseiendom	23
12.12.3	Klarlegging av eksisterende grense der grensen tidligere er koordinatbestemt ved oppmålingsforretning.....	24
12.12.4	Klarlegging av eksisterende grense der grensen ikke tidligere er koordinatbestemt/eller klarlegging av rettigheter	24
12.12.5	Privat grenseavtale	24
12.12.6	Timepris for oppmåling	24
12.12.7	Betalingstidspunkt.....	24
12.13	Avbrudd i oppmålingsforretning eller matrikulering	24
12.14	Urimelig gebyr	24
12.14.1	Forandringer i grunnlaget for matrikkelføring av saken	25
12.14.2	Utstedelse av matrikkelbrev.....	25
13.	GEBYR FOR ARBEID ETTER PLAN- OG BYGNINGSLOVEN (§33-1)	26
13.1	Bygge- og tiltakssaker etter § 20-1.....	26
13.1.1	Søknad om oppføring av småhusbebyggelse (enebolig og fritidshus/hytter)	26
13.1.2	Søknad om tillatelse til oppføring av tomannsbolig/rekkehus/leilighetskompleks.....	26
13.1.3	For andre kategorier nybygg, herunder tilbygg, påbygg og søknadspliktige ombygginger.....	26
13.1.4	Bruksendring	27
13.1.6	Terrenginngrep.....	27
13.2	Bygge- og tiltakssaker, to-trinns behandling.....	27
13.3	Utslippstillatelse	27
13.4	Søknad om endring av tillatelse	27
13.5	Tillegg for merarbeid i saksbehandlingen	28
13.6	Dispensasjon.....	28
13.7	Delingssaker	28
14.	Generelle bestemmelser	29
15.	Planbehandling.....	29
15.1.1	Gebyr ved oppstartmøte plan, § 12-8	29
15.1.2	Merarbeid ved gjentatte justeringer / endringer.....	30
15.1.3	Grunngebyr etter planområdets areal:	30
15.1.4	Tilleggsgebyr for bebyggelse	30
15.1.5	Endret gebyrberegning.....	30
15.1.6	Avvisning av planforslaget.....	30
15.1.7	Tekniske planer (veg, vann og kloakk).....	30

15.1.8	Gebyr for større planer.....	30
--------	------------------------------	----

1. Gebyrregulativ for vann- og avløp i Indre Fosen kommune

Rammer for gebyrberegning

- Gebyrene skal ikke overstige kommunens kostnader, men kan avregnes over en 4 års periode.
- Overslag over forventede kostnader (drifts- og kapitalkostnader) for de nærmeste 4 årene skal foreligge før gebyrenes størrelse fastsettes.
- Gebyrberegning baseres på Lov om kommunale vass- og kloakkavgifter av 31. mai 1974 samt nasjonale og kommunale forskrifter om vann- og avløpsgebyrer.
- Alle priser tillegges den til enhver tid gjeldende mva.

1.1 Engangsgebyr for tilknytning

Engangsgebyr betales ved tilknytning til offentlig vann- og/eller avløpsledningsnett pr. selvstendig enhet, med enhet menes gbnr, feste- og seksjonsnummer. Ved seksjonering/fradeling i etterkant vil tilknytningsavgift bli belastet den enkelte enhet.

Engangsgebyr pr enhet for tilknytning:	Vann	Avløp
- hytte og fritidsboliger	16 416	13 338
- andre bygg; boliger, næringsbygg, off. bygg	16416	13 338

1.2 Årsgebyr

1.2.1 Abonnementsgebyr

Årsgebyrets faste del, som skal dekke en prosentandel av kommunens totale kostnader for vann- og/eller avløpstjenester. Dette reflekterer kommunens faste kostnader for disse tjenestene.

Prosentandelen er:

- Vann: Ca. 50%
- Avløp: Ca. 50 %.

Abonnementsgebyret differensieres etter brukerkategori:

- Abonnementsgebyr for næring betales av næringseiendommer, driftsbygninger og offentlige virksomheter
- Abonnementsgebyr for hytter/fritidsboliger
- Abonnementsgebyr for bolig, inndelt i 2 kategorier.

Alle abonnenter i én brukerkategori betaler likt abonnementsgebyr.

Kategori:	Vann	Avløp
Hytter og fritidsboliger	1 847	1 539
Boliger/leiligheter inntil 90 m ² BRA	1 539	1 539
Boliger/leiligheter over 90 m ² BRA	1 847	1 539
Næringsbygg, driftsbygning, off. virksomhet	1 847	1 539

1.2.2 Forbruksgebyr

Årsgebyrets forbruksavhengige del, som beregnes på grunnlag av målt eller stipulert forbruk, begge basert på nedenstående enhetspris:

Enhetspris for vann kr/m ³ :	Enhetspris for avløp kr/m ³ :	År
13	8	2 018

1.3 Målt forbruk

Forbruksgebyret baseres på faktisk vannforbruk (vannmåler) og pris pr. m³. Avløpsmengde regnes lik vannmengde. Unntak fra dette må dokumenteres av abonnenten.

Forbruksgebyr ved bruk av vannmåler:

Vann	: Enhetspris [kr/m ³] x Målt forbruk [m ³]
Avløp	: Enhetspris [kr/m ³] x Målt forbruk [m ³]

1.3.1 Stipulert forbruk (forventet forbruk)

Forbruksgebyret baseres på stipulert forbruk og pris pr. m³ der måler ikke er montert.

Stipulert forbruk [m³] regnes pr enhet og beregnes slik:

- Arealet beregnet som bruksareal BRA [m²] etter NS 3940
- Spesifikt forbruk er fastsatt til 1,5 m³/m²
- Stipulert forbruk er fastsatt til antall m³ pr kategori
- Gebyret beregnes ut i fra: Enhetspris [kr/m³] x stipulert forbruk

3.2.1. Stipulert forbruk (forventet forbruk)

Utrekning av stipulert forbruk

Stipulert forbruk = Bruksareal BRA (m²) x 1,5 m³/m²

Utrekning av forbruksgebyr ved stipulert forbruk

Vann : Enhetspris (kr/m³) x Stipulert forbruk (m³)

Avløp : Enhetspris (kr/m³) x Stipulert forbruk (m³)

Hytte/fritidsbolig med vannpost betaler 1/2 abonnement- og forbruksgebyr ift hytte/fritidsbolig med innlagt vann

Forbruksgebyr svømmebasseng

Kategori	Stipulert forbruk vann	Stipulert forbruk avløp
Tillegg svømmebasseng	60 m ³	60 m ³

1.3.2 Stipulert forbruk - Driftsbygning i landbruket

Kategori	Stipulert forbruk vann	Stipulert forbruk avløp
- Uten husdyrhold	130 m ³	150m ³
- < 10 GDE	200 m ³	
- 10 – 19 GDE	300 m ³	
- 20 – 29 GDE	400 m ³	
- 30 – 39 GDE	500 m ³	
- 40 – 49 GDE	600 m ³	
- 50 – 59 GDE	700 m ³	
- > 60 GDE	800 m ³	

1.4 Midlertidig bruk av vann og avløp

Eier/fester av eiendom som midlertidig knyttes til kommunens vann- og avløpsanlegg skal betale abonnementsgebyr og forbruksgebyr etter gjeldende regler for næringsvirksomhet, se pkt. 2.1 og 2.2.

4.1. Kommunal del av private anlegg (kommunal kloakk m/tank) som er tilknyttet det kommunale ledningsnett. Kommunen bekoster tømning der abonnent har slamavskiller.

4.2. Påslag på kloakkslam (tilsyn) kr 110,00 pr abonnent, og påslag renovasjon (rensing av sigevann) kr 58,00 pr abonnent overføres fra Fosen Renovasjon.

1.5 Årlig vannmålerleie

Vannmåleren er kommunens eiendom og abonnenten betaler et årlig gebyr for leie av vannmåler til kommunen. Gebyret skal dekke anskaffelse, kontroll, vedlikehold, utskifting og administrasjon. Gebyret varierer med målerens størrelse og type etter følgende modell:

Størrelse på vannmåler	Pris pr. måler
Inntil 25 mm	383
26 – 50 mm	423
51mm og større (flensemålere)	1297
Spesielle målere (kombimålere)	1800

1.6 Øvrige gebyrer

Nettgebyr kr/m3		2
Avlesningsgebyr-/kontrollgebyr kr (pr.avlesning og avlest måler)		350
Gebyr for midlertidig tilknytning ¹⁾ (Med vannmåler installert gjelder ordinære priser)	Vann kr	Avløp kr
	1 693	1 147

¹⁾ Ref. vedtatt forskrift tillates midlertidig tilknytning for en periode inntil 1 år.

I tillegg påløper abonnementsgebyr jfr. kategori næringsvirksomhet.

Gebyr for levering av vann fra tankvogn	Vann kr	Avløp kr
(Med brann-/tankbil, ca. 3.000 liter)	1034	-
Utkjøring av vann pr. time på bil	1113	-
Utkjøring av vann pr. time på sjåfør	719	-

2. RENOVASJON FOSEN RENOVASJON

Renovasjon årlig gebyr	2017	2018
Varenavn	Pris inklusiv merverdiavgift og kommunal andel på kr 50	Pris inklusiv merverdiavgift og kommunal andel på kr 50
Renovasjon 80 l	2 683	Fosen Renovasjon vedtar satser for 2018 i rep.skapsmøte 13. november. Forslag 10% økning.
Renovasjon 140 l	3 145	
Renovasjon 240 l	3 916	
Renovasjon 360 l	4 686	
Hytterrenovasjon container	1 141	
Hytterrenovasjon 80 l	1 897	

Hytterrenovasjon 140 l	2 220	
Hytterrenovasjon 240 l	2 760	
Reduksjon nabodeling	15 % rabatt	
Reduksjon hjemmekompostering	15 % rabatt	
Bytting av renovasjonsdunk	311	
Tillegg for henteavstand	Kr 308 pr år pr 10 meter	
For andre abonnement, kontakt Fosen Renovasjon.		

2.1 RENOVASJON INNHERRED RENOVASJON

Renovasjon årlig gebyr	2017	2018
Varenavn	Kr inkl. mva	Kr inkl. mva
70 l restavfall/mini rest	2351,41	Innherred Renovasjon vedtar satser for 2018 i rep.skapsmøte. Forslag ingen økning ift 2017.
140 l restavfall/liten rest	3421,06	
240 l restavfall/medium rest	4286,60	
360 l resavfall/stor rest	5767,16	
For andre abonnement, kontakt Innherred Renovasjon.		
Mulighet for rabatt ved samarbeid med unntak for hytte/fritidsrenovasjon.		

2.2 SLAM

Slam årlig gebyr		2017	
Type	Tank-størrelse	Tømme- hyppighet	Pris inkl. merverdiavgift
Privat	4 m3	Årlig	1 963
	4 m3	Hvert 2. år	1 013
	7-8 m3	Årlig	3 100
	7-8 m3	Hvert 2. år	1 581
Fritid	2 m3	Hvert 2. år	688
	2 m3	Hvert 4. år	375
Ekstra og nødtømming i henhold til forskrift. For andre abonnement, kontakt Fosen Renovasjon.			

3. FEIING

Prisene er oppgitt eks mva. .

	2017	2 018
For 1 pipe pr. hus og 1. gangs feiing av pipe ved sentralvarmeanlegg	456	468
For hver pipe ut over 1 på samme hus for 2. og 3.gangs feiing av pipe ved sentralvarmeanlegg	351	360
Feiing på forespørsel hytter, ekstra feiing osv.	772	792
Gebyr på ekstra tur pga. manglende takstige osv i henhold til HMS	772	792
Feiing av fritidsbolig (årlig avgift)	400	400

Dersom feiing ikke kan gjennomføres pga at huseier ikke har lagt til rette for det, selv om forutgående varsel er mottatt, betales full avgift.

4. KAI- OG HAVNEAVGIFTER

Prisene er oppgitt eks mva.

Av varer som ankommer eller sendes med skip over kommunale kaier skal det beregnes en avgift på varer som skal beregnes etter forsendelsens Bruttovekt på vektvarer, eller forsendelsens bruttovolum for kubikkvarer. Den beregningsmåte som gir størst avgift skal benyttes.

	2017	2 018
Bruttovekt på vektvarer	11	11
Brutto volum for kubikkvarer	21	22

5. Utleie av administrasjonbygg (skole)

Utleie av skolebygg til organiserte voksenaktiviteter både for ansatte i kommunen og andre voksne innbyggere:

	2017	2 018
Klasserom	Avtales	Avtales
Gymnastikksal inkl. dusj og garderober	Avtales	Avtales
Dusj og garderobeanlegg	Avtales	Avtales
Svømmebasseng inkl. dusj og garderobeanlegg	Avtales	Avtales
Åsly kunstgressbane - for å dekke variable utgifter	Avtales	Avtales
Gressbaner inkl. dusj og garderobeanlegg	Avtales	Avtales
Grusbaner inkludert dusj og garderobeanlegg	Avtales	Avtales
Håndballbaner inkludert dusj og garderobeanlegg	Avtales	Avtales
Utskrift av vitnemålskopi	100	100

Barn og unge i Indre Fosen kommune betaler ingen leie for bruk av skolens lokaler.

Voksne ansatte i Indre Fosen kommune betaler ingen leie når skolelokaler brukes i tilknytning til jobben eller umiddelbart etter.

6. FORELDREBETALING I BARNEHAGER

Kontingenten betales for 11 mnd.

Prisene for barnehage blir muligens endret i Statsbudsjettet for 2016

Oppholdsbetaling:	2018	
5 dagers plass (42,5 timer per uke) - makspris	2910	per måned
4 dagers plass (34 timer per uke) - makspris * 80 %	2328	per måned
3 dagers plass (25,5 timer per uke) - makspris * 60 %	1746	per måned
Betaling for levering/henting av barn utenfor åpningstidene	205	per påbegynt time
Kjøp av ekstradager:	308	per dag

Matpenger barnehage:

Matpenger vil variere noe mellom barnehagene alt etter hvilket mattilbud som gis. Matpengene beregnes av den enkelte barnehage i samråd med SU.

Moderasjon ved lav inntekt:

Se vedtekter for barnehagene i Indre Fosen, 10.7, kulepunkt 1-3:

Reduksjon i foreldrebetaling i familier med lav inntekt.

Gratis kjernetid (20 timer per uke) for 5- og 6-åringer, og barn med utsatt skolestart, som bor i husholdninger med lav inntekt.

Ingen husholdninger skal betale mer enn 6 prosent av inntekten sin for en barnhageplass. Foreldrebetalingen skal beregnes etter husholdningens samlede skattepliktige kapital- og personinntekt. Det gjelder både for

ordningen med reduksjon i foreldrebetaling og ordningen med gratis kjernetid. Vedtak om redusert foreldrebetaling gjelder for ett barnehageår om gangen. Søknadsfristen er 1. juni.

Søskenmoderasjon:

Se vedtekter for barnehagene i Indre Fosen, kapittel 10.7, kulepunkt 4:

Når flere barn fra samme husstand går i barnehage i kommunen, gis det 30 prosent søskenmoderasjon for barn nummer to og 50 prosent for barn nummer tre og evt flere.

7. SKOLEFRITIDSORDNINGEN

Priser	Per måned	Per år 2018
Man kan velge mellom tre ulike plass-størrelser i SFO:		
Mindre enn 8 timer per uke:	1100	11 000
8-16 timer per uke:	1900	19 000
16 timer per uke eller mer:	2500	25 000
Kjøp av ekstradager: 308 kr per dag		

Moderasjon ved lav inntekt:

Se vedtekter for skolefritidsordningen i Indre Fosen kommune, punkt 4.1.4:

Foresatte/samboere med samlet bruttoinntekt under tre ganger folketrygdens grunnbeløp (3G*) kan søke om redusert betaling i SFO. Inntektene må dokumenteres. Det innvilges 25 % moderasjon til foresatte/samboere som oppfyller betingelsene.

Søskenmoderasjon:

Se vedtekter for skolefritidsordningen i Indre Fosen kommune, punkt 4.1.4:

Når flere barn fra samme husstand er i SFO, betales 75 prosent sats for hvert barn.

8. KULTURSKOLEN

	2017	2 018
Musikk individuell undervisning og instrumentalgrupper, visuelle kunsthag og teater.	2 400	2 868
Prosjektundervisning, pr. prosjekt	Avtales	Avtales
Dans	1 600	2 296

Søskenmoderasjon gis bare ved Instrumentalundervisning:

For barn nr. 2 betales 75 % av kontingenten, for resten av søsknene betales 50 %.

Salg av tjenester til skolekorps:

Korpsene betaler 100% av lønnsutgifter til opplæring av aspiranter.

Voksenkorps/voksenkor (medl. over 18 år) betaler 100 % av reelle lønnskostnader.

9. KIRKESEKTOREN

	2017	2 018
Festeavgift (10 år)	1 329	1 369
Gravsettingsavgift (for personer ikke bosatt i Indre Fosen kommune):		
Urne	1 728	1 780
Kistegrav	5 794	5 968
Inntekt innen sektoren tilfaller Fellesrådet		
Andre satser innen kirkesektoren er behandlet i Fellesrådet		

10. OMSORGSTJENESTEN – SATSER FOR EGENBETALING

Indre Fosen kommune følger vedtatte lover og forskrifter ihht Egenandeler for kommunale helse- og omsorgstjenester i og utenfor institusjon.

Som hovedregel betales egenandel for praktisk bistand som abonnementspris iht. satser fra Helse- og omsorgsdepartementet. I denne ordningen legges husstandens inntekt til grunn ved beregning av egenbetaling.

		2017	2 018
Ingen skal betale mer enn gjennomsnittlig kostnad for tjenesten, pr.time for praktisk bistand i Indre Fosen er fastsatt til:		232	238
Abonnementspriser praktisk bistand pr. mnd:			
< 2 G Statlige bestemmelser			
	2015	2 016	2 017
2 - 3 G	314	322	331
3 - 4 G	628	644	661
4 - 5 G	913	937	961
> 5 G	1256	1 289	1 322

Betaling for korttidsopphold (statlige bestemmelser, jfr. rundskriv av ca. 20.12 hvert år) pr.døgn. Dag- eller nattopphold (statlige bestemmelser, jfr. rundskriv av ca. 20.12 hvert år). Ovenstående beløp endres når rundskriv m/vedtak fra Helse-og omsorgsdep. foreligger.

	2016	2 017	2 018
Førstegangsbesøk	Gratis	Gratis	Gratis
Middag levert hjemme, pr. porsjon	82	84	87
Middag på institusjon pr porsjon	82	84	87
Frokost, pr. måltid	40	41	42
Kveldsmat, pr. måltid	40	41	42
Trygghetsalarm pr. mnd:			
< 2 G	194	200	205
2 - 3 G	217	224	229
3 - 4 G	240	247	254
4 - 5 G	263	271	278
> 5 G	283	291	299
Full kost, pr. døgn	137	141	145
Dagsentertilbud pr oppmøtedag:			
Oppmøtedag inkludert middag og frokost eller ettermiddagskaffe	111	114	117
Oppmøtedag u/middag	55	57	58
Tillegg for transport ved behov			

Oppdrag på vegne av legekantoret uten hjemmesykepleievedtak - iht. gjeldende satser på legekantoret

Unntak fra betalingsbestemmelsene:

Det kan etter søknad gjøres unntak fra bestemmelsene dersom brukeren kan dokumentere manglende økonomisk evne til å betale avgiftssatsen helt eller delvis.

11. HUSLEIE – ORDINÆRE KOMMUNALE BOLIGER

Kommunale omsorgsboliger	2016	2 017	2 018
ORDINÆRE KOMMUNALE BOLIGER			
Ytre Ringvei 37a– gnr. 122/173 100m ²	6975	7 184	7 371
Ytre Ringvei 37b - gnr 122/173 60m ²	4535	4 671	4 792
Ytre Ringvei 35b – gnr. 122/174 - 60m ²	4146	4 270	4 381
Ytre Ringvei 35a - gnr 122/174 - 100m ²	6975	7 184	7 371
Indre Ringvei 20a – gnr. 122/175 100m ²	6975	7 184	7 371
Indre Ringvei 20b – gnr. 122/175 60m ²	4535	4 671	4 792
Ytre Ringvei 29a - gnr. 122/165 - 60m ²	4535	4 671	4 792
Ytre Ringvei 29b - gnr. 122/165 - 60m ²	4535	4 671	4 792
Ytre Ringvei 29c - gnr. 122/165 - 60m ²	4535	4 671	4 792
Ytre Ringvei 19a - gnr 122/167 - 65m ²	4535	4 671	4 792
Ytre Ringvei 19b - gnr 122/167 - 65m ²	4535	4 671	4 792
Ytre Ringvei 19c - gnr 122/165 -65m ²	4535	4 671	4 792
Stadsbygd			
Valsåmyra 8 - gnr 13.96 - 65m ²	6280	6 468	6 637
Valsåmyra terrasse 2 gnr 13/117 - 45m ²	6280	6 468	6 637
Valsåmyra terasse 3- gnr 13/117 - 45m ²	6280	6 468	6 637
Valsåmyra terasse 4 - gnr 13.117 - 60 m ²	7993	8 233	8 447
Rådhusveien 7a - gbnr 122/10 - 54m ²	6 489	6 684	6 857
Rådhusveien 7b - gbnr 122/10 - 35m ² - hybel	3 774	3 887	3 988
Rådhusveien 7c - gbnr 122/10 - 51m ²	6 489	6 684	6 857
Rådhusveien 9a - gbnr 122/10 - 54m ²	6 489	6 684	6 857
Rådhusveien 9b - gbnr 122/10 - 54m ²	6 489	6 684	6 857
Rådhusveien 9c - gbnr 122/10 - 54m ²	6 489	6 684	6 857
Nedre Fallet 2a - gbnr 122/10 - 77m ²	4 659	4 799	4 924
Bregneveien 2a - gbnr 122/362 - 56,5m ²	7 232	7 449	7 643
Bregneveien 2b - gbnr 122/362 - 65,5m ²	8 385	8 637	8 861
Bregneveien 2c - gbnr 122/362 - 70,5m ²	9 025	9 296	9 537
Bregneveien 2d - gbnr 122/362 - 56,5m ²	7 232	7 449	7 643
Bregneveien 4a - gbnr 122/362 - 65,5m ²	8 385	8 637	8 861
Bregneveien 4b - gbnr 122/362 - 56,5m ²	7 232	7 449	7 643

Bregneveien 4c - gbnr 122/362 - 70,5m2	9 025	9 296	9 537
Bregneveien 4d - gbnr 122/362 - 56,5m2	7 232	7 449	7 643
Kløvertun, Stadsbygd 9stk			
Leilighet 1 - gbnr 13/60 - 45m2	4681	4 821	4 947
Leilighet 2 - gbnr 13/60 - 55m2	6128	6 312	6 476
Leilighet 3 - gbnr 13/60 - 45m2	4681	4 821	4 947
Leilighet 4 - gbnr 13/60 - 45m2	4681	4 821	4 947
Leilighet 5 - gbnr 13/60 - 45m2	4681	4 821	4 947
Leilighet 6 - gbnr 13/60 - 45m2	4681	4 821	4 947
Leilighet 7 - gbnr 13/60 - 45m2	4681	4 821	4 947
Leilighet 8 - gbnr 13/60 - 45m2	4681	4 821	4 947
Leilighet 9 - gbnr 13/60 - 55m2	6128	6 312	6 476
OMSORGSBOLIGER			
Lindegaard 8stk			
Leilighet 161 - gbnr 122/318 - 55m2	9 068	9 340	9 583
Leilighet 162 - gbnr 122/318 - 55m2	9 068	9 340	9 583
Leilighet 166 - gbnr 122/318 - 39m2	7 963	8 202	8 415
Leilighet 167 - gbnr 122/318 - 39m2	7 963	8 202	8 415
Leilighet 168 - gbnr 122/318 - 39m2	7 963	8 202	8 415
Leilighet 169 - gbnr 122/318 - 39m2	7 963	8 202	8 415
Leilighet 170 - gbnr 122/318 - 39m2	7 963	8 202	8 415
Leilighet 171 - gbnr 122/318 - 39m2	7 963	8 202	8 415
Leikvang, Husbysjøen 8 stk			
Leilighet 1 - gbnr 155/9/10 - 61m2	6 161	6 346	6 511
Leilighet 2 - gbnr 155/9/10 - 53m2	4 799	4 943	5 071
Leilighet 3 - gbnr 155/9/10 - 51m2	4 799	4 943	5 071
Leilighet 4 - gbnr 155/9/10 - 47m2	4 799	4 943	5 071
Leilighet 5 - gbnr 155/9/10 - 50m2	4 799	4 943	5 071
Leilighet 6 - gbnr 155/9/10 - 54m2	4 799	4 943	5 071
Leilighet 7 - gbnr 155/9/10 - 61m2	6 161	6 346	6 511
Leilighet 8 - gbnr 155/9/10 - 61m2	4 799	4 943	5 071
		0	0
Strømmen borrettslag Rissa, 7stk		0	0
Leilighet 8 - gbnr 124/320 - 55m2	6 222	6 409	6 575
Leilighet 9 - gbnr 124/320 - 55m2	6 222	6 409	6 575
Leilighet 10 - gbnr 124/320 - 45m2	5 610	5 778	5 929
Leilighet 11 - gbnr 124/320 - 45m2	5 610	5 778	5 929
Leilighet 12 - gbnr 124/320 - 45m2	5 610	5 778	5 929
Leilighet 13 - gbnr 124/320 - 45m2	5 610	5 778	5 929
Leilighet 14 - gbnr 124/320 - 45m2	5 610	5 778	5 929

Kommunale boliger til utleie Leksvik	2016	2 017	2 018
ORDINÆRE KOMMUNALE BOLIGER/			
Ytre Ringvei 37a– gnr. 122/173 100m ²	6975	7 184	7 371
Ytre Ringvei 37b - gnr 122/173 60m ²	4535	4 671	4 792
Ytre Ringvei 35b – gnr. 122/174 - 60m ²	4146	4 270	4 381
Ytre Ringvei 35a - gnr 122/174 - 100m ²	6975	7 184	7 371
Indre Ringvei 20a – gnr. 122/175 100m ²	6975	7 184	7 371
Indre Ringvei 20b – gnr. 122/175 60m ²	4535	4 671	4 792
Ytre Ringvei 29a - gnr. 122/165 - 60m ²	4535	4 671	4 792
Ytre Ringvei 29b - gnr. 122/165 - 60m ²	4535	4 671	4 792
Ytre Ringvei 29c - gnr. 122/165 - 60m ²	4535	4 671	4 792
Ytre Ringvei 19a - gnr 122/167 - 65m ²	4535	4 671	4 792
Ytre Ringvei 19b - gnr 122/167 - 65m ²	4535	4 671	4 792
Ytre Ringvei 19c - gnr 122/165 -65m ²	4535	4 671	4 792
Stadsbygd			
Valsåmyra 8 - gnr 13.96 - 65m ²	6280	6 468	6 637
Valsåmyra terrasse 2 gnr 13/117 - 45m ²	6280	6 468	6 637
Valsåmyra terasse 3- gnr 13/117 - 45m ²	6280	6 468	6 637
Valsåmyra terasse 4 - gnr 13.117 - 60 m ²	7993	8 233	8 447
Rådhusveien 7a - gbnr 122/10 - 54m ²	6 489	6 684	6 857
Rådhusveien 7b - gbnr 122/10 - 35m ² - hybel	3 774	3 887	3 988
Rådhusveien 7c - gbnr 122/10 - 51m ²	6 489	6 684	6 857
Rådhusveien 9a - gbnr 122/10 - 54m ²	6 489	6 684	6 857
Rådhusveien 9b - gbnr 122/10 - 54m ²	6 489	6 684	6 857
Rådhusveien 9c - gbnr 122/10 - 54m ²	6 489	6 684	6 857
Nedre Fallet 2a - gbnr 122/10 - 77m ²	4 659	4 799	4 924

Bregneveien 2a - gbnr 122/362 - 56,5m2	7 232	7 449	7 643
Bregneveien 2b - gbnr 122/362 - 65,5m2	8 385	8 637	8 861
Bregneveien 2c - gbnr 122/362 - 70,5m2	9 025	9 296	9 537
Bregneveien 2d - gbnr 122/362 - 56,5m2	7 232	7 449	7 643
Bregneveien 4a - gbnr 122/362 - 65,5m2	8 385	8 637	8 861
Bregneveien 4b - gbnr 122/362 - 56,5m2	7 232	7 449	7 643
Bregneveien 4c - gbnr 122/362 - 70,5m2	9 025	9 296	9 537
Bregneveien 4d - gbnr 122/362 - 56,5m2	7 232	7 449	7 643
Kløvertun, Stadsbygd 9stk			
Leilighet 1 - gbnr 13/60 - 45m2	4681	4 821	4 947
Leilighet 2 - gbnr 13/60 - 55m2	6128	6 312	6 476
Leilighet 3 - gbnr 13/60 - 45m2	4681	4 821	4 947
Leilighet 4 - gbnr 13/60 - 45m2	4681	4 821	4 947
Leilighet 5 - gbnr 13/60 - 45m2	4681	4 821	4 947
Leilighet 6 - gbnr 13/60 - 45m2	4681	4 821	4 947
Leilighet 7 - gbnr 13/60 - 45m2	4681	4 821	4 947
Leilighet 8 - gbnr 13/60 - 45m2	4681	4 821	4 947
Leilighet 9 - gbnr 13/60 - 55m2	6128	6 312	6 476
Vanvikan			
Åsaveien 4A		7590	7787
Åsaveien 4C		7590	7787
Åsaveien 4E		7590	7787
Åsaveien 4F		7590	7787
Åsaveien 4G		7590	7787
Åsaveien 4H		7590	7787
Åsaveien 4I		7590	7787
Vanvikveien 18, sokkel		4570	4689
Vanvikveien 20		7148	7334

Vanvikveien 12			
Vanvikveien 14			
Vanvikveien 16			
Storekra 101 - Vanvikveien 8F		9210	9449
Storekra 102 - Vanvikveien 8E		8838	9068
Storekra 103 - Vanvikveien 8D		8838	9068
Storekra 104 - Vanvikveien 8C		8838	9068
Storekra 105 - Vanvikveien 8B		8838	9068
Storekra 106 - Vanvikveien 8A		9210	9449
Storekra 201 – Bjørganveien 6A		9210	9449
Storekra 202 – Bjørganveien 6B		8838	9068
Storekra 203 – Bjørganveien 6C		8838	9068
Storekra 204 – Bjørganveien 6D		8838	9068
Storekra 205 – Bjørganveien 6E		8838	9068
Trygdeheim - Vanvikveien 11 -sokkel		4827	4953
Trygdeheim - Vanvikveien 13		3780	3878
Trygdeheim - Vanvikveien 15		3780	3878
Leksvik			
Damveien 2		7148	7334
Damveien 2 - sokkel		4570	4689
Kalvtrøa, Kalvtrøveien 8 - sokkel		4570	4689
Kalvtrøa, Kalvtrøveien 8 hovedleilighet		7148	7334
Garasje Kalvtrøa etc		365	374
Sagveien 5		7148	7334
Sagveien 5 – sokkel		4570	4689
Klokkergården Yttermyran		7148	7334
OMSORGSBOLIGER/HELSE OG OMSORGSFORMÅL			
Lindegaard 8stk			

Leilighet 161 - gbnr 122/318 - 55m2	9 068	9 340	9 583
Leilighet 162 - gbnr 122/318 - 55m2	9 068	9 340	9 583
Leilighet 166 - gbnr 122/318 - 39m2	7 963	8 202	8 415
Leilighet 167 - gbnr 122/318 - 39m2	7 963	8 202	8 415
Leilighet 168 - gbnr 122/318 - 39m2	7 963	8 202	8 415
Leilighet 169 - gbnr 122/318 - 39m2	7 963	8 202	8 415
Leilighet 170 - gbnr 122/318 - 39m2	7 963	8 202	8 415
Leilighet 171 - gbnr 122/318 - 39m2	7 963	8 202	8 415
Leikvang, Husbysjøen 8 stk			
Leilighet 1 - gbnr 155/9/10 - 61m2	6 161	6 346	6 511
Leilighet 2 - gbnr 155/9/10 - 53m2	4 799	4 943	5 071
Leilighet 3 - gbnr 155/9/10 - 51m2	4 799	4 943	5 071
Leilighet 4 - gbnr 155/9/10 - 47m2	4 799	4 943	5 071
Leilighet 5 - gbnr 155/9/10 - 50m2	4 799	4 943	5 071
Leilighet 6 - gbnr 155/9/10 - 54m2	4 799	4 943	5 071
Leilighet 7 - gbnr 155/9/10 - 61m2	6 161	6 346	6 511
Leilighet 8 - gbnr 155/9/10 - 61m2	4 799	4 943	5 071
		0	0
Strømmen borrettslag Rissa, 7stk		0	0
Leilighet 8 - gbnr 124/320 - 55m2	6 222	6 409	6 575
Leilighet 9 - gbnr 124/320 - 55m2	6 222	6 409	6 575
Leilighet 10 - gbnr 124/320 - 45m2	5 610	5 778	5 929
Leilighet 11 - gbnr 124/320 - 45m2	5 610	5 778	5 929
Leilighet 12 - gbnr 124/320 - 45m2	5 610	5 778	5 929
Leilighet 13 - gbnr 124/320 - 45m2	5 610	5 778	5 929
Leilighet 14 - gbnr 124/320 - 45m2	5 610	5 778	5 929
Vanvikan			
Havna Omsorgsboliger, Havnegata ink strøm		8850	9080

Havna Omsorgsboliger, Havnegata dobbel, ink strøm		9450	9696
Sjølyst Bo og Serv., Sjølystveien 8 ink strøm		7767	7969
Sjølyst Bo og Serv., Sjølystveien10 dobbel, ink strøm		8850	9080
Leksvik			
Brynjarheim, Framnesveien 15		4827	4953
Brynjarheim, Framnesveien 17		4827	4953
Brynjarheim, Framnesveien19 (underetg.)		8428	8647
Elvebakken, Framnesveien 1		3780	3878
Elvebakken, Framnesveien 3		3780	3878
Elvebakken, Framnesveien 5		6187	6348
Elvebakken, Framnesveien 7		3780	3878
Elvebakken, Framnesveien 9		3780	3878
Elvebakken, Framnesveien 11		6187	6348
Lundeng, Framnesveien 2 ink strøm		4827	4953
Lundeng, Framnesveien 2 dobbel, ink strøm		8850	9080
Strandheim, Framnesveien 22 ink strøm		8850	9080
Yttermyran hus A og B - ink strøm		7767	7969
Yttermyran hus C - ink strøm		8773	9001
Rønningstad		7148	7334
Utleie Framnes 1. etg		150/t	155/t

12. GEBYR FOR ARBEID OG TJENESTER ETTER MATRIKKELLOVEN (§32)

12.1 Oppretting av grunneiendom og festegrunn

	2017	2 018
0 -250 m²	6 180	6 341
250 - 500 m²	9 270	9 511
500 - 2 000 m²	15 450	15 852
2 000 - 5 000 m² økning pr dekar	2 060	2 114
5 000 - 10 000 m² økning pr dekar	1 030	1 057

For arealer over 10 000 m ² betales et tillegg pr. påbegynt 1 000 m ² .	515	528
---	-----	-----

Ved fradeling av festetomt hvor det tidligere er holdt kartforretning og oppmåling ikke er nødvendig, reduseres oppmålingsgebyret med 50 %.

12.2 Oppretting av eiendom over 100 daa jf matrikkelforskriften § 42

	2017	2018
Uten kartforretning	2575	2 642
Med kartforretning faktureres arbeidet etter medgått tid. Minstepris:	7725	7 926

12.3 Landbrukeiendommer/grunn til allmenntilgang formål

	2017	2018
Landbrukeiendommer og grunn til allmenntilgang formål faktureres etter medgått tid. Minstepris:	7725	7 926
Ved fradeling av gårdstun kreves gebyr som for oppretting av boligtomt inntil 2000 m ² .		

12.4 Matrikulering av eksisterende umatrikulert grunn

Må det foretas oppmålingsforretning, betales gebyr etter pkt 12.1. Ved bare matrikkel-arbeide faktureres etter medgått tid.

12.5 Seksjonering av eksisterende eiendom u/kartforretning

	2017	2 018
Seksjonering/reseksjonering		3 000

12.6 Oppmåling av uteareal på eierseksjon

0 - 250 m ²	6 180	6 341
250 - 500 m ²	9 270	9 511
500 - 2 000 m ²	15 450	15 852
2 000 - 5 000 m ² økning pr dekar	2 060	2 114
5 000 - 10 000 m ² økning pr dekar	1 030	1 057
For arealer over 10 000 m ² betales et tillegg pr. påbegynt 1 000 m ² .	515	528

12.7 Oppretting av anleggseiendom

0 - 2000 m ³	15450	15 852
2000 m ³ og større. Økning pr påbegynt 1000 m ³	1030	1 057

12.8 Registrering av jordsameie

	2017	2 018
Gebyr for registrering av eksisterende jordsameie faktureres etter medgått tid. Minstepris kr	5150	5 284

12.9 Oppmåling av matrikkelenhet uten fullført oppmålingsforretning

	2017	2 018
For registrering og kontorarbeider	2500	2 565

I tillegg kommer gebyr for å utføre oppmålingsforretning som i pkt 12.1.

12.10 Grensejustering

	2017	2 018
0 - 250 m ²	5 150	5 284
250 - 500 m ²	7 210	7 397

Ved gebyr for grensejustering kan arealet for involverte eiendommer justeres med inntil 5% av eiendommens areal. (max. grense er satt til 500m²). En eiendom kan imidlertid ikke avgi areal som i sum overstiger 20% av eiendommens areal før justeringen. For grensejustering til veg- eller jernbaneformål kan andre arealklasser gjelde. Dersom et tillegg består av flere parseller, f.eks makeskifte, er det totalt areal som regnes.

12.11 Punktfeste

	2017	2 018
Punktfeste uten oppmåling	2 500	2 565
Punktfeste med oppmåling	5 150	5 284

12.12 Arealoverføring

12.12.1 Grunneiendom, festegrunn og jordsameie		
0 - 250 m ²	6 180	6 341
250 - 500 m ²	9 270	9 511
Arealoverføring pr. nytt påbegynt 500m ² medfører en økning av gebyret på:	2 060	2 114

Arealoverføring utløser dokumentavgift. Dette gjelder ikke arealoverføring til veg- og jernbaneformål.

12.12.2 Anleggseiendom

For anleggseiendom kan volum som skal overføres fra en matrikkelenhet til en annen, - ikke være registrert på en tredje matrikkelenhet. Volum kan kun overføres til en matrikkelenhet dersom vilkårene for sammenføyning er til stede. Matrikkelenheten skal utgjøre et sammenhengende volum.

	2017	2 018
0 - 250 m ³	6 180	6 341
250 - 500 m ³	9 270	9 511
Deretter økning pr 500 m ³	2 060	2 114

12.12.3 Klarlegging av eksisterende grense der grensen tidligere er koordinatbestemt ved oppmålingsforretning		
Faktureres etter medgått tid. I tillegg beregnes refusjon av merkemateriell. Minstegebyr kr	2 060	2 114

12.12.4 Klarlegging av eksisterende grense der grensen ikke tidligere er koordinatbestemt/eller klarlegging av rettigheter		
I de tilfeller hvor kommunen anser det formålstjenlig å få fastlagt grensene mellom eierndommer blir hele utgiften å dekke av kommunen. Dersom grunneierne ønsker å få fastlagt grenser, blir gebyr for arbeidet å beregne etter medgått tid. Minstegebyr kr	2 060	3 640

12.12.5 Privat grenseavtale		
Gebyr fastsettes etter medgått tid: minimum	2 060	2 114

12.12.6 Timepris for oppmåling		
Pr påbegynt time		850

12.12.7 Betalingstidspunkt
Gebyr kreves inn forskuddsvis

12.13 Avbrudd i oppmålingsforretning eller matrikulering

Gebyr for arbeid når saken blir trukket før den er fullført, må betales. Hvis saken ikke lar seg matrikkelføre pga endrede hjemmelsforhold eller av andre grunner ikke kan fullføres, settes gebyret til 1/3 av gebyrsatsene etter 12.1. og 14.1.

12.14 Urimelig gebyr

Dersom gebyret åpenbart er urimelig i forhold til de prinsipper som er lagt til grunn, og det arbeidet og de kostnadene kommunen har hatt, kan administrasjonssjefen eller den han/hun har gitt fullmakt, av eget tiltak fastsette et passende gebyr. Fullmaktshaver kan under samme forutsetninger og med bakgrunn i grunnlagt søknad fra den som har fått krav om betaling av gebyr, fastsette et redusert gebyr.

12.14.1 Forandringer i grunnlaget for matrikkelføring av saken

Gjør rekvirenten under sakens gang forandringer i grunnlaget for matrikkelføring av saken, opprettholdes likevel gebyret

12.14.2 Utstedelse av matrikkelbrev		
Utskrift på papir		70
Elektronisk kopi (pdf-fil)		0

Endring i maksimalsatsene reguleres av Statens kartverk i takt med den årlige kostnads-utviklingen

13. GEBYR FOR ARBEID ETTER PLAN- OG BYGNINGSLOVEN (§33-1)

13.1 Bygge- og tiltakssaker etter § 20-1

13.1.1 Søknad om oppføring av småhusbebyggelse (enebolig og fritidshus/hytter)

	2017	2018
a. Tiltaksklasse 1 u/sekundærbolig		11 380
Tiltaksklasse 1 m/sekundærbolig		13 380
b. Tiltaksklasse 2 u/sekundærbolig		13 200
Tiltaksklasse 2 m/sekundærbolig		15 200
c. Tiltaksklasse 3 u/sekundærbolig		14 350
Tiltaksklasse 3 m/sekundærbolig		16 350
13.1.2 Søknad om tillatelse til oppføring av tomannsbolig/rekkehus/leilighetskompleks		
a) Tiltaksklasse 1 (per boenhet)		7 500
b) Tiltaksklasse 2 (per boenhet)		8 500
c) Tiltaksklasse 3 (per boenhet)		9 500
13.1.3 For andre kategorier nybygg, herunder tilbygg, påbygg og søknadspliktige ombygginger		
a) Bruksareal inntil 25 m ²		1 560
26-50 m ²	4 120	3 000
51-100 m ²		5 500
101-200 m ²	9 270	10 000
201-300 m ²		20 000
301-400 m ²	26 780	25 000
401-600 m ²		32 000
601-1000 m ²	34 505	39 000
Over 1000 m ² pr 100 m ²	2875	3 500
b) Rene lagerbygg - halvt gebyr etter pkt 13.3 a)		
c) For behandling av søknadspliktige tiltak etter pbl. som ikke kan måles i grunnflate, herunder forstøtningsmur, etablering av vei, innhegning, fasadeendring, skilt, skorstein etc.	2 575	2 250

d) søknad om mindre tiltak på bebygd eiendom, jfr. pbl. § 31-2, driftsbygninger i landbruket jfr. pbl. § 30-1 og midlertidig/transportable bygninger eller anlegg, jfr. pbl. § 30-5. Minimum 25% av satsene etter punkt 13.3 a)		

13.1.4 Bruksendring

Bruksendring	2 575	2 600
--------------	-------	-------

13.1.5 Riving

Riving av tiltak som ikke krever avfallsplan	2 575	2 200
Riving av tiltak som krever avfallsplan iht TEK10/TEK17	2 575	3 500

13.1.6 Terrenginngrep

a) Terrenginngrep tiltaksklasse 1		2 400
b) Terrenginngrep tiltaksklasse 2		5 000
c) Terrenginngrep tiltaksklasse 3		8 000

13.2 Bygge- og tiltakssaker, to-trinns behandling

- Søknad om rammetillatelse -70% av pkt.13.1.
- Søknad om igangsettingstillatelse - 50% av pkt.13.1.

13.3 Utslippstillatelse

	2017	2 018
a. Utslippssøknad, små anlegg inntil 15 pe. Hvis utslippstillatelse gis samtidig med behandling av byggesøknad, betales 50% av overnevnte gebyr. Det samme gjelder for rehabilitering av små avløpsanlegg.	4 120	4 000
b. Større anlegg som omfattes av forurensningsforskriftens § 12- (15-50 pe)	8 240	8 200
c. Større anlegg som omfattes av forurensningsforskriftens § 13- (15-50 pe)	12 360	12 000

13.4 Søknad om endring av tillatelse

- 25 % av opprinnelig gebyr ved mindre vesentlig endring
- 50 % av opprinnelig gebyr ved vesentlig endring

13.5 Tillegg for merarbeid i saksbehandlingen

Gebyr kan utstedes til tiltakshaver og/ eller et eller flere ansvarlige foretak i saken		
a. Tillegg for åpenbart mangelfull søknad	1 545	1 400
b. Ved igangsatt arbeid før søknad er innsendt/behandlet/godkjent, beregnet etter anvendt tid /pr.time	721	750
c. Ved igangsatt arbeid som er i strid med pbl., beregnet etter anvendt tid /pr.time	721	750

13.6 Dispensasjon

a. Tiltak som ikke krever høring	3 180	3 200
b. Tiltak som krever ekstern høring	5665	7 000

13.7 Delingssaker

13.7.1. Opprettelse av grunneiendom (fradeling)	2017	2 018
Grunngebyr og godkjenning i samsvar med reguleringsplan	2 575	2 642
Saksbehandlingsgebyr (Utvikling) jfr. Jordloven/Skogbruksloven (Deling/omdisponering/veiplanlegging)	2 575	2 642

14. Generelle bestemmelser

- a) Gebyr iht punkt 13.1-13.8 skal innbetales innen 14 dager etter at vedtak er fattet og regning er utstedt. Ved avslag skal det betales fullt gebyr. Dersom saken trekkes før vedtak er fattet, skal det betales 50% av beregnet gebyr. Betaling skjer etter det regulativ og de satser som gjelder på søknadstidspunktet.
- b) Behandlingsfristene framgår av byggesaksforskriften (SAK) kapittel 7. Blir fristene blir det reduksjon i gebyret iht SAK §7-6.
- c) Dersom gebyret åpenbart er urimelig i forhold til de prinsipper som er lagt til grunn, og det arbeidet og de kostnadene kommunen har hatt, kan rådmannen eller den hun/han gir fullmakt, av eget tiltak fastsette et passende gebyr. Fullmaktshaveren kan under samme forutsetning og med bakgrunn i et grunngitt søknad fra den som ha fått krav om betaling av gebyr, fastsette et redusert gebyr.
- d) Indre Fosen kommune krever ikke byggesaksgebyr eller dispensasjonsgebyr for behandling av søknader om mindre tiltak som tilrettelegger for allmennhetens friluftslivutøvelse.

15. Planbehandling

Kvalitetskrav:

For at et privat planforslag skal bli tatt opp til behandling skal dokumentene være av en slik kvalitet at det kan legges ut til offentlig ettersyn uten videre bearbeiding av kommunen, pbl § 2-1

Fritak for gebyr / reduksjon av gebyr

Følgende planområder er fritatt for gebyr:

- LNF-områder, grønnskulptur herunder friområder som ikke inngår i utbyggingsområde, arealer som unntas fra byggemulighet som følge av regulering til bevaring eller vern, samt områder som kommunen pålegger innsender å ta med i planforslaget og som ikke er en nødvendig del av de utbyggingsområder forslagsstiller ønsker å regulere.

Reduksjon av gebyr ved sein saksbehandling:

Behandlingsfrister iht. PBL §§ 12-11 skal overholdes for å innkreve fullt behandlingsgebyr. 1.gangs behandling av privat reguleringsforslag skal være behandlet innen 12 uker etter at forslaget er kommet inn. Kommunestyret skal behandle planforslag innen 12 uker etter siste behandling i det faste utvalg for plansaker. Dersom nevnte behandlingsfrister oversittes skal regulanten tilbakebetales 10% av det totale gebyrkravet pr. oversittet uke. Andre frister kan avtales i den enkelte sak.

15.1.1 Gebyr ved oppstartmøte plan, § 12-8	2017	2 018
- (betales ved konferansen)	2 060	2 114

15.1.2 Merarbeid ved gjentatte justeringer / endringer		
- Gebyret skal beregnes etter medgått tid, dersom forslagsstiller under forberedelsen av en sak, foreslår gjentatte justeringer eller endringer, slik at dette fører til merarbeid i saksbehandlingen. Timepris + mva	721	740

15.1.3 Grunngelyr etter planområdes areal:		
For areal under 5000 m²	20 600	21 136
For areal fra 5.000 – 15.000 m²	30 900	31 703
For arealer over 15.000 m², økes gebyret for hvert påbegynt daa med	515	528

15.1.4 Tilleggsgebyr for bebyggelse

Hvor ny bebyggelse inngår i planen skal følgende tilleggsgebyr beregnes:

	2017	2 018
For hver 100 m² tillatt utnyttning (iht. planens beregningsmåte) betales	155	159
Maks. tilleggsgebyr for bebyggelse settes til	30 900	31 703

15.1.5 Endret gebyrberegning

Innenfor regulert område

Mindre endring av reguleringsplan (pbl §12-14, 2. ledd (uten annonsering): 50% av 13.8.3.

Endring av reguleringsbestemmelser	9270	9 511
------------------------------------	------	-------

Endring av reguleringsplan, pbl §12-14, 1. ledd (med annonsering): 75% av 13.8.3

15.1.6 Avvisning av planforslaget

Dersom planforslaget avvises i løpet av planprosessen, vil forslagsstiller etter søknad få redusert gebyret med inntil 50%. Gebyret kan likevel ikke reduseres mer enn at det dekker kommunens annonsekostnader.

15.1.7 Tekniske planer (veg, vann og kloakk)

Gebyr for behandling og godkjenning av tekniske planer

(veg, vann og kloakk) inntil 1000 PE	12 216	12 534
over 1000 PE	21 558	22 119

15.1.8 Gebyr for større planer

For planer hvor eksterne veg-, vann- og avløpsanlegg fram til tomteområdet inngår, betales et tilleggsgebyr på:

For rene veg-, vann- og avløpsanlegg betales etter medgått tid. Timepris + mva	721	740
Tekniske planer som er fremmet sammen med tilhørende regulerings- eller bebyggelsesplan gis avslag i gebyr som følge av reduserte annonsekostnader ved høring	-4 000	-5 000

SAKSFRAMLEGG

<i>Saksnr</i>	<i>Utvalg</i>	<i>Møtedato</i>
7/17	Formannskap	23.11.2017
	Indre Fosen Fellesnemnd	07.12.2017

Saksbehandler: Ørjan Dahl

FINANSREGLEMENT INDRE FOSEN KOMMUNE

Vedlegg

1 Finansreglement - Indre Fosen

Sakens bakgrunn og innhold:

Rådmannen legger frem forslag til nytt finansreglement for Indre Fosen kommune. Reglementet baseres på Rissa kommune sitt finansreglement.

Rådmannens innstilling til formannskapet/formannskapets innstilling til fellesnemnda:

Finansreglementet vedtas som fremlagt.

Indre Fosen kommune

REGLEMENT FOR FINANSFORVALTNING

Innholdsfortegnelse

1.	FINANSREGLEMENT FOR INDRE FOSEN KOMMUNE.....	3
1.1	FORMÅL OG MÅLSETNING MED KOMMUNENS FINANSFORVALTNING.....	3
1.2	GENERELLE RAMMER OG BEGRENSNINGER FOR FORVALTNINGEN	3
1.3	BUDSJETTDISPOSISJONER OG BUFFERFOND.....	4
1.4	VESENTLIG FINANSIELL RISIKO OG RISIKOSPREDNING.....	4
1.5	RAPPORTERING	4
1.6	ANSVAR OG FULLMAKTER	4
2	PLASSERING OG FORVALTNING AV LEDIG LIKVIDITET OG ANDRE MIDLER BEREGNET FOR DRIFTSFORMÅL.....	5
2.1	FORMÅLET OG MÅLSETNING MED FORVALTNINGEN.....	5
2.2	GENERELLE RAMMER OG BEGRENSNINGER FOR FORVALTNINGEN	5
2.2.1	<i>Innskudd i andre banker enn Hovedbank.....</i>	<i>5</i>
2.2.2	<i>Andeler i verdipapirfond.....</i>	<i>5</i>
2.3	FINANSIELL RISIKO OG RISIKOSPREDNING.....	5
2.4	RUTINER FOR RAPPORTERING	6
3	FORVALTNING AV GJELDSPORTEFØLJEN OG ØVRIGE FINANSIERINGSAVTALER	6
3.1	FORMÅL OG MÅLSETNING MED FORVALTNINGEN.....	6
3.2	GENERELLE RAMMER OG BEGRENSNINGER FOR FORVALTNINGEN	7
3.3	FINANSIELL RISIKO OG RISIKOSPREDNING.....	7
3.4	METODE OG RUTINER FOR OPPTAK AV LÅN.....	7
3.5	EKSTERN FORVALTNING AV LÅNEPORTEFØLJEN.....	7
3.6	ØVRIGE FINANSIAVTALER.....	7
3.7	RUTINER FOR RAPPORTERING	8
4	LANGSIKTIGE FINANSIELLE AKTIVA	8
4.1	FORMÅLET OG MÅLSETNING MED FORVALTNINGEN.....	8
4.2	GENERELLE RAMMER OG BEGRENSNINGER FOR FORVALTNINGEN	8
4.3	INVESTERINGSSTRATEGI.....	9
4.4	FORVENTET AVKASTNING OG FINANSIELL RISIKO	9
4.5	SAMMENSETTING AV KOMMUNENS LANGSIKTIGE PORTEFØLJE.....	10
4.6	VALG AV FORVALTERE OG ETISKE KRITERIER	11
4.7	RUTINER FOR RAPPORTERING	11
5	VEDLEGG - DEFINISJONER.....	12

1. Finansreglement for Indre Fosen kommune

Kommunestyret gir jmf Kommuneleven (1992) § 52 samt Ny forskrift om kommuners og fylkeskommuners finansforvaltning (2009) regler for kommunens finansforvaltning herunder:

- *Plassering og forvaltning av ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål*
- *Forvaltning av gjeldsporteføljen og øvrige finansieringsavtaler*
- *Plassering og forvaltning av langsiktige finansielle aktiva*

Reglementet gjelder for Rissa kommune, herunder virksomheter i kommunale foretak jmf Kommuneleven kap 11 og interkommunalt samarbeid jmf Kommuneleven § 27.

Ekstern kontroll av kommunens rutiner for finansforvaltning foretas av den kommunale revisjon eller uavhengig instans med dokumentert kompetanse. Likeledes skal fremtidige nye finansreglement kvalitetssikres av nevnte organ før vedtak i Kommunestyret.

Reglementet trer i kraft 01/01 2015, og skal vedtas minst én gang i hver kommunestyreperiode. Reglementet erstatter alle tidligere regler og instruksjoner for kommunens finansforvaltning.

1.1 Formål og målsetning med kommunens finansforvaltning

Indre Fosen kommune har følgende formål med finansforvaltningen:

1. Over tid søke å oppnå *ønsket* netto finanskostnad¹ til akseptabel risiko. Kommunen skal gjennom økonomiplanen definere *ønsket* netto finanskostnad
2. Søke å oppnå størst mulig grad av forutsigbarhet knyttet til netto finanskostnad

Kommunen har følgende målsetninger med finansforvaltningen:

1. Til enhver tid ha tilstrekkelig likviditet for å dekke løpende forpliktelser
2. For ledig likviditet søke å oppnå konkurransedyktig avkastning, samtidig som risiko knyttet til dette skal være definert og begrenset
3. Ha et bevisst forhold til samsvar mellom løpetid på finansiering og investering
4. Søke å oppnå lavest mulig finansieringskostnad til akseptabel risiko
5. Opprettholde realverdi av langsiktige finansielle aktiva
6. Opprettholde et tilstrekkelig bufferfond for å ta høyde for svingninger i finansmarkedene
7. Kunne budsjettere med årlige uttak av langsiktige finansielle aktiva med bakgrunn i bufferfondets størrelse
8. Søke å oppnå avkastning på langsiktige finansielle aktiva som i gjennomsnitt er 2,1 % - poeng høyere enn et risikofritt alternativ til akseptabel risiko

Bidrag fra *samlet finansforvaltning* skal i minst mulig grad være utslagsgivende for kommunens tjenesteproduksjon for øvrig. Kommunens målsetning er å være driftsuavhengig av avkastningen fra langsiktige finansielle aktiva. Kommunen skal forvalte sine finansielle midler på en best mulig måte gjennom at det til enhver tid tas tilstrekkelig hensyn til midlenes investeringshorisont og ønsket risikoprofil, samt mulighetene for å oppnå en tilfredsstillende avkastning og lavest mulig finansieringskostnad. Dette forutsetter realistiske budsjettanslag gjennom ordinær budsjettprosess.

1.2 Generelle rammer og begrensninger for forvaltningen

Kommunens finansreglement gir generelle rammer for samlet finansforvaltning. For hver enkelt forvaltningstype (ref kapittel 2, 3 og 4) er det utarbeidet retningslinjer og begrensninger med bakgrunn i kommunens målsetninger for disse. Finansreglementet har både for samlet forvaltning og for hver enkelt forvaltningstype særlig fokus på tillatt risikonivå, krav til risikospredning og tillatte finansielle instrumenter. Finansreglementet er utarbeidet med bakgrunn i *kommunens egen vurdering* av vesentlig risiko både for samlet forvaltning og for hver enkelt forvaltningstype.

¹ Netto finanskostnad er samlet rentekostnad fratrukket samlet avkastning på finansielle plasseringer

1.3 Budsjettdisposisjoner og bufferfond

For å oppnå formål og målsetninger med finansforvaltningen er det for *gjeldsporteføljen* (kapittel 3) og *langsiktige finansielle aktiva* (kapittel 4) etablert målsetninger om bufferfond. Disse skal over tid øke forutsigbarheten i måloppnåelsen, samt sikre at kommunens *tjenesteproduksjon blir mindre sårbar* for svingninger i finansmarkedene, eksempelvis endring i rentenivå og fall i aksjemarkedene. Bufferfondene etableres som disposisjonsfond, og bør kun benyttes til de formål fondene er etablert.

For å øke stabilitet og forutsigbarhet i *finansieringskostnadene* skal kommunen etablere og opprettholde et *rentereguleringsfond*. Økonomiplanen skal årlig justeres med fremtidig forventet finansieringskostnad. Ved årsregnskapet kan differansen mellom faktisk- og budsjettert finansieringskostnad for året disponeres til eller fra fondet. Kommunens målsetning er at rentereguleringsfondet skal utgjøre 3 % av netto rentebærende gjeld².

Kommunens målsetning er at *bufferfondet for langsiktige finansielle aktiva* skal utgjøre minimum 14 % av porteføljens markedsverdi. Kommunen skal søke å benytte et utbytteprinsipp fra bufferfondet. Dette innebærer at midler skal være opptjent og balanseført før anvendelse. I budsjettprosessen skal kommunen angi et forsvarlig uttaksnivå kommende år basert på bufferfondets størrelse. Et tilstrekkelig bufferfond vil over tid sikre at uttak av avkastning fra langsiktig finansielle aktiva blir mindre påvirket av svingninger i årlig avkastning.

1.4 Vesentlig finansiell risiko og risikospredning

Ved plassering og/ eller lån av midler skal risiko knyttet til dette være analysert og definert. Med definert risikonivå menes at risikoelementer tillates i de ulike forvaltningstypene innenfor rammene gitt i kapittel 2,3 og 4, men skal ikke enkeltvis eller sammen med øvrige risikoelementer avvike fra kommunens vurdering av vesentlig finansiell risiko.

Vesentlig finansiell risiko for samlet finansforvaltning er uttrykt gjennom en vurdering av gjeldsporteføljens rentesammensetting og forfallstruktur, samt plasserte midlers fordeling på ulike aktivaklasser med hensyn på midlenes tidshorisont og ønsket risikonivå. Kommunen skal jevnlig beregne potensielle endringer i netto finanskostnad gjennom en samlet stresstest for gjeldsporteføljen og totale finansielle midler.

Risikospredning oppnås gjennom fordeling av plasseringer og lån på flere aktivaklasser, utstedere og forfalltidspunkter. Dette reduserer samlet finansiell risiko ved å gi en mer stabil og forutsigbar avkastning og finansieringskostnad over tid. Konkrete krav til risikospredning fremgår i kapitlene 2, 3 og 4.

1.5 Rapportering

Rådmannen skal minst tre ganger pr år (inkl pr 31.12) rapportere status for kommunens finansforvaltning til Kommunestyret. Finansrapporteringen inngår som en del av den generelle økonomirapporteringen. Innhold i rapporteringen er spesifisert i pkt 2.4, 3.7 og 4.7. Ved vesentlige endringer skal Kommunestyret orienteres så raskt som mulig:

- Finansieringskostnad eller avkastning avviker negativt fra budsjett og en forventer ikke at dette rettes opp i løpet av budsjettåret
- Det har oppstått avvik mellom krav og rammer i finansreglementet og faktisk forvaltning

1.6 Ansvar og fullmakter

Kommunestyret er ansvarlig for kommunens finansforvaltning og fastsetter:

- Kommunens *formål og målsetninger* for forvaltningen
- Finansforvaltningens *sammenheng* med kommunens øvrige aktivitet (økonomiplan)
- Kommunens vurdering av *vesentlig risiko*

Kommunestyret delegerer til Rådmannen å utføre finansforvaltningen innenfor kommunens finansreglement, samt Kommunelovens alminnelige regler for saker av ikke prinsipiell betydning. Rådmannen skal vurdere hvorvidt saker er å anse som prinsipielle ut fra avgjørelsens karakter og konsekvenser for kommunen.

² Gjeld som har en inntektsside medregnes ikke

Rådmannen skal særlig legge vekt på at finansforvaltningen følger fastsatte rammer og formål, samt skjer innenfor kommunens vurdering av vesentlig finansiell risiko både for enkeltplasseringer og for samlet finansforvaltning. Ved eventuelle avvik mellom faktisk forvaltning og reglement, skal Rådmannen så raskt som mulig fremlegge en plan for håndtering av dette. Rådmannen skal løpende vurdere finansreglementes egnethet. Det tilligger Rådmannen å inngå avtaler i overensstemmelse med dette reglement. Bruk av eksterne rådgivere påvirker ikke ansvarsforholdene i kommunens finansforvaltning. Rådmannen skal påse at kommunen har gode dokumentasjonsrutiner på vurderinger og avgjørelser som foretas rundt finansforvaltningen.

2 Plassering og forvaltning av ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål

Ledig likviditet er kommunens kontanter, bankinnskudd og verdipapirer, uavhengig av gjenstående løpetid. Midler spesifikt definert som langsiktig finansielle aktiva inngår ikke.

2.1 Formålet og målsetning med forvaltningen

For kommunen er kravet til lav finansiell risiko og god likviditet i plasseringene viktigere enn ønsket om høy avkastning for midlene. Kommunen har følgende målsetninger med plassering og forvaltning av ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål:

1. Til enhver tid ha tilstrekkelig likviditet for å dekke løpende forpliktelser³
2. For ledig likviditet søke å oppnå konkurransedyktig avkastning, samtidig som risiko knyttet til dette skal være definert og begrenset

Ved forvaltning av kommunens ledige likviditet og andre midler beregnet for driftsformål skal Hovedbank benyttes. Rådmannen skal regelmessig vurdere eksisterende betingelser opp mot alternative banker og/ eller plassering i verdipapirfond med tillatt risikoprofil. Dette gjelder hovedsakelig for midler som har en brukshorisont ut over tre måneder. Ved plasseringer av ledig likviditet utenfor Hovedbank skal kommunen påse at rammene i avtalen overholdes.

2.2 Generelle rammer og begrensninger for forvaltningen

Vektet gjenværende løpetid for midlene skal tilpasses eventuelle forpliktelser for plasseringen, og skal i alle tilfeller totalt sett være kortere enn ett år.

2.2.1 Innskudd i andre banker enn Hovedbank

Kommunen kan foreta plasseringer av midler i andre banker enn Hovedbank dersom det oppnås bedre rentebetingelser, eller at hovedbankavtalen har innskuddsbegrensninger.

2.2.2 Andeler i verdipapirfond

Kommunen kan plassere midler i pengemarkedsfond dersom forventet avkastning er høyere enn Hovedbank.

2.3 Finansiell risiko og risikospredning

Før plasseringer gjennomføres skal risiko knyttet til disse være analysert og definert innenfor kommunens rammer og begrensninger for forvaltningen. Det skal legges vekt på at midlene forvaltes med sikte på lav finansiell risiko og høy likviditet:

- *Kredittrisiko, likviditetsrisiko og administrasjonsrisiko* – Skal minimeres
- *Renterisiko* – Skal begrenses og tilpasses kommunens formål med plasseringen
- *Valutarisiko* – Ingen, alle investeringer foretas i NOK

Før bankinnskudd skal kommunen så langt det lar seg gjøre vurdere bankens soliditet og underlagte garantiordninger for innskudd⁴. Løpetiden for eventuelle tidsinnskudd i bank kan ikke overstige 12 måneder.

³ Jmf Kommuneleien § 52

⁴ Det skal tas hensyn til at sikring av bankinnskudd i norske banker for tiden omfatter inntil NOK 2 mill pr. innskyter pr. bank.

For bankplassering *ut over* Hovedbank skal kommunen så langt som mulig søke å evaluere kredittrisiko forbundet med plasseringen.

Det skal ikke være begrensninger på uttaksretten i valgte verdipapirfond, og fondene skal ha lav kredittrisiko⁵. Løpetid på kredittrisiko skal ikke avvike betydelig fra løpetid på renterisiko. Kommunen skal aktivt søke å redusere den finansielle risiko en er eksponert mot, herunder:

- *Innskudd i bank* – Kommunen skal vurdere å benytte flere banker dersom samlet innskudd fra kommunen utgjør en vesentlig del av bankens og/ eller kommunens totale innskudd
- *Andeler i verdipapirfond* – Kommunen skal gjennomføre valg av forvaltere ref pkt 4.6. Valgte fond skal tilfredsstillende kommunens behov for risikospredning

2.4 Rutiner for rapportering

Kommunens generelle retningslinjer fremgår i pkt 1.5. For *ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål* skal følgende fremgå:

- Sammensetting av aktiva
- Markedsverdi, samlet og fordelt på de ulike typer aktiva
- Vesentlige markedsendringer og endringer i risikoeksponeringen
- Avvik mellom faktisk forvaltning og kravene i finansreglementet
- Markedsrenter og egne rentebetingelser

3 Forvaltning av gjeldsporteføljen og øvrige finansieringsavtaler

Finansreglementet fokuserer på generelle rammer for kommunens samlede gjeldsportefølje.

3.1 Formål og målsetning med forvaltningen

Kommunen skal gjennom forvaltning av gjeldsporteføljen og øvrig finansavtaler innenfor ønsket risikonivå *skaffe kommunen finansiering til gunstigst mulig betingelser*, og skal:

1. Ha et bevisst forhold til samsvar mellom løpetid på finansiering og investering
2. Søke å oppnå lavest mulig finansieringskostnad til akseptabel risiko

Kommunen skal ved forvaltning av gjeldsporteføljen søke å oppnå *stabilitet og forutsigbarhet* i finansieringskostnadene for økonomiplanperioden. Vurderinger rundt porteføljens fordeling mellom fast og flytende rente gjøres med bakgrunn i dette, samt med hensyn rentereguleringsfondets størrelse (jmf pkt 1.3).

Kommunen skal opprettholde en finansiell struktur hvor den økonomiske levetiden på investeringer i størst mulig grad samsvarer med løpetiden på finansieringen. Lånenes avdragsprofil vil erfaringsmessig være lang siden eiendelene i all hovedsak har lang levetid. Avvik vil resultere i over/ underdekninger av lån i forhold til eiendeler, noe som blant annet vil ha likviditetsmessige og regnskapsmessige konsekvenser. Det skal søkes å unngå at langsiktige (kortsiktige) eiendeler er finansiert kortsiktig (langsiktig).

Kommunen skal gjennom økonomiplanen definere forventet finansieringskostnad for perioden gitt eksisterende låneportefølje og vedtatte nye låneopptak.

Kommunen skal betale minimumsavdrag ihht Kommuneloven §50 nr 7a. Kommunestyret vedtar årets minimumsavdrag.

⁵ Tillatte fond skal ha Oslo Børs kategori Pengemarkedsfond eller Oslo Børs kategori Pengemarkedsfond med Lav Risiko

3.2 Generelle rammer og begrensninger for forvaltningen

Strategi for kommunens gjeldsportefølje er utformet som en prosentvis fordeling av lånene mellom ulike klasser med tilhørende tillatte rammer for avvik:

Porteføljeelementer	Strategi	Frihetsgrader / kommentar
Lån i NOK	100 %	Lån i annen valuta ikke tillatt
Andel lån basert på flytende rente	0 % – 100 %	Inntil NIBOR 6 mnd
Andel lån basert på fast rente	0 % – 75 %	Evt gjennom rentesikringsinstrumenter
Rentereguleringsfond	Årlig	Jmf pkt 1.3
Avdragsprofil	Tillatt	Åpne serier (rammelån) og uten avdrag (bulletlån)
Utstedelse av sertifikat/ obligasjonslån	Tillatt	
Nedbetalingsprofil på låneportefølje	Beregnes	Kalkulerte avvik tillatt ⁶ . Minimumsavdrag utgangspunkt
Bruk av renteinstrumenter som rentesikring	Tillatt for enkeltlån	F.R.A, renteswap og renteopsjoner tillatt innenfor grenser for andel fastrente, knyttes kun mot underliggende lån
Garantiansvar	Beregnes	Angis som regnskapsnote

3.3 Finansiell risiko og risikospredning

Kommunens gjeldsforvaltning skal ivaretas slik at kommunen ikke påføres vesentlig finansiell risiko gjennom bevisst valg av motparter. Kommunen skal ikke ta valutarisiko gjennom innlån kun i NOK.

Kommunen skal ha en nøytral holdning til renteendringer. En skal vurdere å samle lånene, men samtidig vurdere størrelsen på samlet lån hos en långiver. Kommunen skal minimere refinansieringsrisikoen ved å unngå renteregulering av og/ eller at store deler av låneporteføljen forfaller et enkelt år.

Kommunen skal vurdere kortsiktige og langsiktige utfordringer i rentemarkedet ved nye låneopptak og/ eller ved rebalansering. Etter å ha innhentet tilbud fra minimum to aktører kan det benyttes risikoreduserende tiltak/ renteinstrumenter i sikringsøyemed, samt for å gjøre innlån mer fleksibel og kostnadseffektiv.

3.4 Metode og rutiner for opptak av lån

Opptak av lån skjer på bakgrunn av vedtatt lånefinansiering i Kommunestyret. Rådmannen har da fullmakt til å gjennomføre låneopptak, herunder refinansiere eksisterende gjeld, samt godkjenne lånevilkårene. Låneopptaket (tidspunkt) vurderes mot likviditetsbehov og vedtatt investeringsbudsjett. Kommunens gjeldsbrev signeres ihht delegasjonsreglementet.

Tilbud innhentes fra minimum 2 aktører med sammenlignbar lånerente, rentemetode og kapitalisering. Unntak fra dette kan gjøres dersom kommunen utsteder sertifikat- eller obligasjonslån, eller ved låneopptak i statsbank (f eks startlån i Husbanken). Kommunen skal ha gode rutiner for oppbevaring av dokumentasjon knyttet til gjeldsporteføljen.

3.5 Ekstern forvaltning av låneporteføljen

Kommunen kan velge å benytte en ekstern forvaltningsløsning for hele eller deler av gjeldsporteføljen etter vurderinger på bakgrunn av alle elementer i kapittel 3.

3.6 Øvrige finansavtaler

Kommunen kan inngå finansavtaler (eksempelvis finansiell leasing som skal behandles som låneopptak). Overordnet målsetning er at finansieringsavtaler samlet sett gir lavere kostnader over tid enn ved kommunalt eierskap.

⁶ Forutsetter at det er rom for dette ihht økonomisk levetid for eiendeler, samt at dette er i tråd med intensjonene i Kommuneleien

3.7 Rutiner for rapportering

Kommunens generelle retningslinjer fremgår i pkt 1.5. For *gjeldsporteføljen* og *øvrige finansieringsavtaler* skal følgende fremgå:

- Sammensetting og løpetid for passiva
- Verdi, samlet og fordelt på de ulike typer passiva
- Vesentlige markedsendringer og endringer i risikoeksponeringen
- Avvik mellom faktisk forvaltning og kravene i finansreglementet
- Markedsrenter og egne rentebetingelser
- Opptak av nye lån og refinansieringer av eksisterende lån

4 Langsiktige finansielle aktiva

Kommunen skal ved forvaltning av slike midler fokusere på langsiktig avkastning⁷ og mindre på kortsiktige svingninger. Det skal jmf pkt 1.4 ikke tas finansiell risiko som anses *vesentlig*⁸.

Kommunens portefølje av langsiktige finansielle aktiva består av midler som har minimum 5 års tidshorison. Samlet portefølje skal ikke overstige 40 % av sum budsjetterte disponible inntekter.

4.1 Formålet og målsetning med forvaltningen

Kommunens *formål* er å forvalte langsiktige finansielle aktiva slik at avkastning kan tilføres kommunen årlig. Kommunens målsetning er likevel å være driftsuavhengig av avkastningen fra langsiktige finansielle aktiva. I forvaltningen skal det søkes etablert en stor grad av stabilitet og forutsigbarhet knyttet til størrelsen på beløpet som skal kan tilføres årlig. Kommunen skal gjennom bufferfondet og utbytteprinsippet (jmf kapittel 1.3) håndtere negative verdiendringer forvaltningen vil kunne gi på kort sikt.

Kommunen har en *firedelt målsetting* knyttet til forvaltning av langsiktige finansielle aktiva:

1. Opprettholde realverdi av langsiktige finansielle aktiva⁹
2. Opprettholde et tilstrekkelig bufferfond for å ta høyde for svingninger i finansmarkedene
3. Kunne budsjettere med årlige uttak av langsiktige finansielle aktiva med bakgrunn i bufferfondets størrelse
4. Søke å oppnå avkastning på langsiktige finansielle aktiva som i gjennomsnitt er 2,1 % - poeng høyere enn et risikofritt alternativ til akseptabel risiko

Uttak av midler skal fortrinnsvis skje uten at det reduserer inflasjonsjustert verdi. Kommunens målsetning er at grunnkapitalen minimum skal være inflasjonsjustert hvert fjerde år. Grunnkapitalen skal likevel søkes inflasjonsjustert ved hvert årsoppgjør.

4.2 Generelle rammer og begrensninger for forvaltningen

Kommunens grunnprinsipp er at forvaltningen skal være enkel å kommunisere samt etterprøvbart med tanke på oppnådde resultater. Gjennom forvaltningen skal kommunen søke å oppnå en realavkastning som i størst mulig grad samsvarer med realveksten i norsk økonomi.

Erfaringsmessig svinger det norske aksjemarkedet mer enn brede globale markeder. En spredning av investeringene over flere aktivaklasser (aksjer og rentebærende papirer), herunder også fordeling mellom norske og internasjonale kapitalmarkeder, vil redusere porteføljens totale risiko over tid. Dette betyr at risiko og avkastningsmuligheter blir fordelt mellom både norske og internasjonale aksjer og rentebærende papirer.

⁷ Langsiktig forventninger: Bank og pengemarked 5 %, statsobligasjoner 6 %, aksjer 10,5 %

⁸ Jmf Kommuneloven § 52 nr. 3

⁹ Kapitalen skal inflasjonsjusteres over tid basert på reell inflasjon

4.3 Investeringsstrategi

Investeringsstrategien er i utgangspunktet en langsiktig beslutning, og bør ikke endres hvis ikke forventet avkastning, vurdering av risiko, risikobærende evne og vilje eller forpliktelsene og krav til avkastning endrer seg. Investeringsstrategien er derfor i praksis risikostyring. Kommunens langsiktige finansielle aktiva skal forvaltes innenfor følgende rammer:

Aktivaklasse	Allokering				Durasjon		Referanseindeks
	Normalfordeling		Min / Max		Mål	Min / Max	
	Aktiva	Region	% av total				
Aksjer	25 %			5% / 35%	-	-	
Norge		35 %	8.8 %	20% / 50%	-	-	Oslo Børs Hovedindeks
Utland		65 %	16.3 %	50% / 80%	-	-	MSCI AC World NTR i NOK
Rentebærende papirer	75 %			65% / 95%			
Norge		40 %	30.0 %	25% / 55%	3	1 / 5	OBI Stat 3 år (ST4X)
Utland		60 %	45.0 %	45% / 75%	5	3 / 7	Citigroup World Gov Bond Index valutasikret
Sum	100 %	-	100.0 %	-	-	-	

Gjennom investeringsstrategien oppnår kommunen:

- Godt samsvar mellom egne målsetninger og investeringsstrategi/ forventet avkastning
- Høy sannsynlighet for å oppnå avkastningskravet over tid
- En portefølje med relativ lav kortsiktig risiko
- Internasjonal diversifisert portefølje med lave kostnader
- Samsvar mellom realavkastning for midlene og realveksten i norsk økonomi
- Mulighet for å etablere en transparent portefølje med etiske kriterier

4.4 Forventet avkastning og finansiell risiko

Langsiktig forventet avkastning for et risikofritt alternativ (eksempelvis bank) er 5 % (sammensatt av 2,5 % realrente og 2,5 % inflasjon). Langsiktig forventet avkastning for investeringsstrategiens normalposisjon er 7,1 %¹⁰ (2,1 % - poeng høyere enn et risikofritt alternativ)¹¹.

Reelt avkastningskrav som benyttes i økonomiplan avhenger av det generelle rentenivået og kan følgelig avvike fra det langsiktige avkastningskravet. En forenklet tolkning er at forventet nominell avkastning pr år utgjør den til enhver tid gjeldende bankrenten + 2,1 % - poeng.

Kommunen påtar seg finansiell risiko ved plassering i kapitalmarkedene. *Markedsrisiko* er knyttet til tap som følge av kurssvingninger i de markedene kommunen er eksponert. *Selskapsspesifikk risiko* i de ulike markedene er knyttet til at enkeltinvesteringer vil stige eller falle i verdi i forhold til markedet. Slik risiko skal søkes redusert gjennom diversifiserte investeringer.

Markedsrisiko og samvariasjon for de ulike aktivaklassene¹² er gitt gjennom representative markedsindekser med lang historikk. Beregnet standardavvik for investeringsstrategiens normalposisjonens er 6,1 %¹³, noe som indikerer følgende utfallsrom med langsiktige forventninger (kortsiktige forventninger angitt i parentes for innværende periode med lave renter):

- 2 av 3 år 1,0 % til 13,2 % (-2,0 % til 10,2 % ved 2 % bankrente)
- 95 % sannsynlighet (19 av 20 år) -5,1 % til 19,3 % (-8,1 % til 16,3 % ved 2 % bankrente)

¹⁰ Langsiktige forventninger: Bank og pengemarked 5 %, statsobligasjoner 6 %, aksjer 10,5 %

¹¹ Historisk avkastning for investeringsstrategiens normalposisjon siste 25 år er 8,2 % (1,6 % - poeng høyere enn norsk pengemarked)

¹² Langsiktige standardavvik: Norge pengemarked 2 %, norske statsobligasjoner 4 %, globale statsobligasjoner sikret til NOK 4,5 %, norske aksjer 25 % og globale aksjer ikke valutasikret 18 %

¹³ Historisk standardavvik for investeringsstrategiens normalposisjon siste 25 år er 4,6 %

Sannsynligheten for å oppnå positiv avkastning og avkastning høyere enn bank ett enkeltår er hhv 87 % og 63 %. Sannsynlighetene øker raskt med lengre tidshorisont. En stresstest¹⁴ representerer et verdifall på -12,2 % for investeringsstrategien¹⁵.

Om porteføljen avviker fra investeringsstrategiens normalposisjon (25 % aksjer, 75 % rentebærende papirer), herunder også om reelle plasseringer avviker fra referanseindeksenes sammensetting, vil porteføljen ha avvikende risikoegenskaper (sannsynligheter, utfallsrom og stresstest) fra overnevnte drøftinger. Dette fremkommer eksempelvis gjennom forvaltnernes aktive valg av aksjer, avvikende renterisiko, kredittrisiko, likviditetsrisiko samt valutaforhold. Jo større avvik kommunens portefølje har fra investeringsstrategiens normalposisjon og/ eller de reelle investeringene fra markedet/ referanseindeksene, jo større er porteføljens relative risiko. Håndtering av de ulike elementene fremgår i kap 4.5.

4.5 Sammensetting av kommunens langsiktige portefølje

Kommunens langsiktige finansielle aktiva skal være godt diversifisert gjennom fordeling på flere aktivaklasser, samt god spredning på utstedere innad i den enkelte aktivaklasse. En slik fordeling reduserer porteføljens samlede absolutte risiko.

Kommunen skal ha et bevisst forhold til hvilken relativ risiko (hvor mye de enkelte delporteføljene avviker i sammensetting og følgelig svingningsforhold i forhold til markedet/ referanseindeksene) porteføljen har for de enkelte investeringene og i hver delportefølje. Plassering i indekxnære fond er best egnet til å kontrollere relativ risiko. Kommunen kan også benytte aktivt forvaltede fond innenfor definerte rammer for å oppnå meravkastning ut over markedsavkastningen:

- For *aksjeinvesteringene* skal det fortrinnsvis benyttes aksjefond. Diskresjonære porteføljer underlagt samme spredningsregler som aksjefond kan benyttes. Enkeltaksjer og andre aksjeprodukter ut over dette er ikke tillatt¹⁶. Det er et krav at samtlige aktive fond skal ha en god bredde i sine investeringer, og ikke et ensidig bransjefokus. Relativ risiko for aksjeporteføljen skal ikke overstige 5 %. Derivater er tillatt der dette inngår som en vedtektsfestet del av forvaltningens risikostyring
- For *rentebærende papirer* skal det benyttes obligasjonsfond og/ eller pengemarkedsfond. Inntil 50 % av norske renteinvesteringer kan etableres som "hold til forfall/ anleggsobligasjoner". Porteføljen skal på best mulig måte ivareta pkt 4.4. Enkeltpapirer ut over dette er ikke tillatt. Det skal benyttes renteinvesteringer som i all hovedsak har lav til moderat kredittrisiko (inntil «investment grade») og som har god spredning på utstedere og antall papirer. Relativ risiko for rentebærende papirer skal ikke overstige 2,5 % (ekskl relativ risiko som oppstår gjennom eventuelle "hold til forfall" renteinvesteringer). Derivater er tillatt der dette inngår som en vedtektsfestet del av forvaltningens risikostyring og valutasikring.

Investeringene i internasjonale rentebærende papirer skal i størst mulig grad søkes valutasikret i NOK. Sikringen skal søkes gjort direkte i verdipapirfondene. Det er ikke et krav at investeringer i internasjonale aksjer skal valutasikres.

Kommunen skal i begrenset grad søke å tilføre verdi gjennom å endre porteføljens sammensetting basert på egne markedsforventninger. Faktisk porteføljensammensetting vil likevel endres over tid etter som de ulike markedene utvikler seg ulikt. Omfordeling mellom aktivaklassene skal gjøres for å føre sammensetningen av aktiva tilbake til utgangspunktet for å beholde risikonivået fastlagt som grunnlag for forvaltningen. Erfaringsmessig vil en slik omfordeling ha en gunstig effekt avkastnings- og risikomessig for porteføljen og skal minimum gjøres hver 18 mnd, eller minimum når faktiske porteføljevæker er utenfor maksimumsgrensene.

¹⁴ Norske aksjer - 30 %, internasjonale aksjer - 20 %, norske og internasjonale + 2 % - poeng. Alt inntreffer samtidig

¹⁵ Historisk største verdifall for strategiens normalposisjon er siste 25 år – 7,5 %. Strategiens svakeste 3 og 5-årsperiode har vært hhv -0,3 % og 2,7 % pr år

¹⁶ Kommunens aksjer i selskap hvor eierskapet defineres som varig/ strategisk inngår ikke

4.6 Valg av forvaltere og etiske kriterier

Valg av forvaltere og investeringsprodukter skal i størst mulig grad *skape samsvar* mellom portefølje og investeringsstrategi. Kommunen kan benytte godkjente norske og utenlandske verdipapirforetak eller verdipapirfondsforetak (tilsvarende for de internasjonale markedene) og som er underlagt tilsyn av offentlige tilsynsmyndigheter.

Kommunen legger Statens Pensjonsfond Utlands etiske og miljømessige krav til grunn for forvaltningen, og valg av forvaltere og investeringer skal i størst mulig grad reflektere dette. Kommunen skal årlig innhente bekreftelse fra benyttede forvaltere om at plasseringene er i samsvar med gjeldende etiske kriterier for forvaltningen.

Ved valg av forvaltere skal det legges vekt på:

- Forvalterens egenskaper sammenholdt med de øvrige forvalterne i porteføljen
- Konsistens i forvaltningen – forvalters evne til gjennomgående å gjøre det bedre enn referanseindeksen, både i positive og negative markeder
- Forholdet mellom avkastning og risiko, målt mot markedet og alternative leverandører
- Kostnadsstruktur i forhold til alternative leverandører
- Kvalitative egenskaper – integritet, klar og konsis investeringsprofil og solid organisasjon
- Kontinuitet i forvaltningsmiljøet/ organisasjonen

Ved vesentlige endringer i en forvalters organisasjon/ eierskap/ bemanning, skal kommunen gjennomføre en ny vurdering av investeringen. Forvalterne skal måles mot representative referanseindekser som kan avvike fra de oppgitt i pkt 4.3.

4.7 Rutiner for rapportering

Kommunens generelle retningslinjer fremgår i pkt 1.5. For *langsiktige finansielle aktiva* skal følgende fremgå:

- Sammensetting av aktiva
- Markedsverdi, samlet og fordelt på de ulike typer aktiva
- Vesentlige markedsendringer
- Endringer i risikoeksponeringen
- Avvik mellom faktisk forvaltning og kravene i finansreglementet
- Markedsrenter og egne rentebetingelser
- Delporteføljenes relative risiko
- Renterisiko for de rentebærende investeringene

5 VEDLEGG - definisjoner

Absolutt risiko

Risiko målt ved svingninger rundt et gjennomsnitt uttrykt som et absolutt mål

Administrasjonsrisiko

Knyttet til rutiner internt/ hos motpart

Aksjer

Verdipapir utstedt fra private bedrifter eller offentlige institusjoner. Kjøp gir eierandel

Aktivaklasser

Samlebetegnelse på ulike typer verdipapir som har de samme egenskapene, eksempelvis aksjer, obligasjoner og pengemarked

Derivat

Samlebetegnelse på kontrakter basert på verdien av et sett underliggende aksjer, obligasjoner eller indekser.

Diskresjonær forvaltning

Forvaltningsform hvor forvalter konstruerer og handler i en portefølje basert på kundens ønsker

Diversifisere

Spre eller redusere risiko gjennom å kombinere aktiva med ulike risikoegenskaper

Durasjon

Et mål som uttrykker gjennomsnittlig løpetid for en obligasjon, definert som et vektet snitt av årlige rentekuponger og pålydende verdi. Begrepet uttrykker korrigert løpetid, og derigjennom obligasjonsprisens følsomhet for renteendringer

(Referanse) Indeks

Vektet verdi/ forholdstall for alle/ deler av eksempelvis aksjer på en børs. Indeksen angir en gjennomsnittlig avkastningen for de aktiva som inngår i indeksen

Inflasjon

Betegnelse som angir med hvilken prosent det generelle prisnivået på varer og tjenester øker i et år

Kredittrisiko

Risiko knyttet til tap pga at utsteder av et verdipapir eller motpart ikke oppfyller sine forpliktelser

Likviditet/ likviditetsrisiko

Uttrykk for hvor enkelt og hurtig et aktiva kan omsettes til kontanter

Markedsrisiko

Knyttet til tap som følge av kurssvingninger i de markedene investor er eksponert

Meravkastning/ differanseavkastning

Differansen mellom avkastning i en faktisk portefølje og avkastningen på en definert referanseportefølje

NOK

Norske kroner

Obligasjon

Rentepapir utstedt av private bedrifter/ offentlige institusjon. Utsteder forplikter seg til å betale bestemte årlige beløp (rente) samt pålydende tilbake ved forfall

Passiv forvaltning/ indeksforvaltning

Forvalter søker å oppnå avkastning og risiko som en sammenlignbar portefølje eller indeks

Pengemarked

Rentepapir som har forfall innen ett år. Kortsiktig aktiva med høy likviditet og kan ha relativt lav risiko

Rebalansering

Transaksjon som følge av at elementene i porteføljen utvikler seg ulikt over tid. Dette medfører at de relative vektene beveger seg bort fra normalposisjon

Relativ risiko

Uttrykk for hvor mye en portefølje vil kunne svinge relativt til marked/ referanseindekser

Rentebærende papirer

Sertifikater (pengemarked) og obligasjoner

Rentekurve

Sammenligning av renter for ulike tidshorisonter. Danner utgangspunkt for prising av rentepapirer og påvirkes av forhold som forventninger, risiko knyttet til ulike tidshorisonter samt tilbud og etterspørsel i rentemarkedets ulike tidshorisonter

Renterisiko

Knyttet til at verdien av rentebærende verdipapirer endres dersom renten endres

Standardavvik

Viser hvor mye verdien av en variabel kan ventes å svinge i fremtiden, basert på målinger av observerte verdier. Uttrykker svingninger rundt et gjennomsnitt

Stresstest

Økonomisk tilstand uttrykt ved ekstreme hendelser i kapitalmarkedene som sammen vil påvirke en porteføljes verdi i negativ retning

Transaksjonskostnad

Kostnader ifm kjøp/ salg av verdipapir/ fond

Valutarisiko

Oppstår som følge av kurssvingninger i valutamarkedet

Verdipapir

Betegnelse på ulike aktiva, eksempelvis aksje, obligasjon eller pengemarked

Verdipapirfond

Portefølje bestående av eksempelvis aksjer hvor flere investorer kan eie andeler

Volatilitet

Betegnelse på risiko, dvs grad av svingninger rundt et gjennomsnitt

Volatilitet

Betegnelse på risiko, dvs grad av svingninger rundt et gjennomsnitt

SAKSFRAMLEGG

<i>Saksnr</i>	<i>Utvalg</i>	<i>Møtedato</i>
8/17	Formannskap	23.11.2017
	Indre Fosen Fellesnemnd	07.12.2017

Saksbehandler: Ørjan Dahl

ØKONOMIREGLEMENT INDRE FOSEN KOMMUNE

Vedlegg

1 Økonomireglement - Indre Fosen

Sakens bakgrunn og innhold:

Rådmannen legger frem forslag til nytt økonomireglement for Indre Fosen kommune. Reglementet baseres på Rissa kommune sitt økonomireglement, med én endring:

1. Kap 4.1.1: Ad-hoc rapportering endres til månedlig rapportering.

Rådmannens innstilling til formannskapet/formannskapets innstilling til fellesnemnda:

Økonomireglementet vedtas som fremlagt.

ØKONOMIREGLEMENT

INNHOLDSFORTEGNELSE

Kap 1	Generelt	3
Kap 2	Kommunens plandokument	4
Kap 3	Bevilgningsregler og disponeringsfullmakter	8
Kap 4	Intern regnskapsrapportering i administrasjon og til politiske organ	10
Kap 5	Årsregnskapet	13
Kap 6	Årsmelding	15
Kap 7	Ekstern rapportering	16
Kap 8	Retningslinjer for daglige økonomirutinet	16
Kap 9	Kontoplan	20
Kap 10	Reglement innen finansstrategi	20
Kap 11	Reglement for utlån	21
Kap 12	Reglement for garantistillelser	21
Kap 13	Reglement for investeringsprosjekter	21

1. Generelt

1.1. Innledning

Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) av 25.09.92 med tilhørende forskrifter og regler inneholder bestemmelser på økonomiområdet. Disse bestemmelsene er overordnet for kommunene. Det er nødvendig med ytterligere regler på økonomiområdet, og økonomireglementet vil være et tillegg til de lover, forskrifter og regler som finnes.

1.1. Formål

Formålet med økonomireglementet er å:

- bidra til en effektiv og forsvarlig økonomiforvaltning
- bidra til en god økonomistyring
- fastsette overordnede retningslinjer
- avklare ansvar
- vise sammenknytning med øvrige planer

1.3 Overordnede bestemmelser vedtatt av staten

Indre Fosen kommune skal følge følgende lover, forskrifter og regler for sitt arbeid innen økonomiområdet:

- Plan- og bygningsloven
- Forvaltningsloven
- Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) med tilhørende forskrifter.
- Forskrifter til kommuneloven (hittil utarbeidet):
 - o Forskrift om årsbudsjett
 - o Forskrift om årsregnskap og årsberetning
 - o Forskrift om rapportering fra kommuner og fylkeskommuner
 - o Forskrift om kommunale og fylkeskommunale garantier
 - o Forskrift om kommuners og fylkeskommuners finansforvaltning
- Standarder for god kommunal regnskapsskikk
- Øvrige lover og retningslinjer gitt for de enkelte fagområder

2. Kommunens plandokument

Økonomisystemet i Indre Fosen kommune blir styrt av 3 plandokumenter:

- Kommuneplan
- Økonomi- og handlingsplan
- Årsbudsjett

2.1 Kommuneplan

2.1.1 Lovhenvvisning:

I h.h.t. plan- og bygningsloven skal det utarbeides en kommuneplan.

2.1.2 Formål og innhold:

Kommuneplanen skal ha et perspektiv på 12 år, og skal rulleres av kommunestyret en gang i løpet av hver valgperiode.

Kommuneplanen skal inneholde:

- en langsiktig del, som omfatter
 - o mål for utviklingen i kommunen
 - o retningslinjer for kommunens planlegging
 - o arealdel for forvaltning av arealer og andre naturressurser

2.1.3 Tidsplan:

Kommuneplanen rulleres i siste del av hver valgperiode.

2.1.4 Ansvar:

Rådmannen har det administrative ansvaret for at det utarbeides en kommuneplan i h.h.t plan- og bygningsloven. Planen vedtas av kommunestyret.

2.2 Økonomi- og handlingsplan

2.2.1 Lovhenvvisning:

I h.h.t. kommuneloven §44 skal kommunestyret en gang i året vedta en rullerende økonomiplan.

2.2.2 Formål og innhold:

Hvert år utarbeides en Økonomi- og handlingsplan som består. Prioriteringene i Økonomi- og handlingsplan skal skje innenfor en ramme som sikrer langsiktig finansiell balanse og en bærekraftig utvikling i kommuneøkonomien. En bærekraftig økonomi innebærer at man skal kunne etablere et driftsnivå som ikke tærer på kommunens finans- og realkapital. Driftsmarginen skal holdes på et forsvarlig nivå, slik at man har evne til å fornye kommunens realkapital i takt med endrede behov uten at dette skjer gjennom økning av netto lånegjeld. Samtidig skal man ta tilstrekkelig høyde for de usikre faktorer som påvirker kommuneøkonomien. En netto driftsmargin (netto driftsresultat i prosent av driftsinntekter) på 1,5 % - 2,0 % og høyere regnes som forsvarlig i et langsiktig perspektiv.

Vedtakene i Økonomi- og handlingsplanen skal betraktes som intensjonsvedtak for de bevilgninger og tiltak som det skal foretas realitetsbehandling av i forbindelse med budsjettbehandlingen.

Økonomi- og handlingsplanen:

Kommunens inntektsrammer og finansielle status skal danne rammebetingelser for gjennomføringstakten og ambisjonsnivået for de forhold som håndteres i planen.

Økonomiplanen skal inneholde:

- en talldel som tar utgangspunkt i vedtatte budsjettrammer justert for endringer i sannsynlige inntekter og forventede utgifter
- nye tiltak i planperioden
- hvilke økonomiske konsekvenser mål og tiltak har
- innspill med tall og kommentarer fra alle enhetsledere og stabssjefer/-ledere.

2.2.3 Tidsplan:

Økonomi- og handlingsplanen skal behandles årlig, og skal som et utgangspunkt vedtas av kommunestyret i juni hvert år.

2.2.4 Ansvar:

Rådmannen har ansvar for å fremme et helhetlig forslag til Økonomi- og handlingsplan. Formannskapet har deretter ansvar for å utarbeide en innstilling til kommunestyret. Kommunestyret har ansvar for å vedta Økonomi- og handlingsplanen. Rådmannen har deretter ansvar for å påse at all øvrig planlegging, herunder forslag til årsbudsjett, skal skje i henhold til vedtatt Økonomi- og handlingsplan. Dersom det skjer vesentlige brist i de forutsetninger, premisser og økonomisk balanse som vedtaket baserte seg på, skal rådmannen legge Økonomi- og handlingsplanen frem for ekstraordinær behandling. Behandlingsprosedyrer se kapittel 12.3.5.

2.3 Årsbudsjettet

2.3.1 Lovhenvvisning:

I h.h.t. kommuneloven §45 skal det vedtas et budsjett for det kommende kalenderår.

2.3.2 Formål og innhold:

Årsbudsjettet skal gjelde for kommende år, skal bygge på økonomiplanen, og skal være i samsvar med første år i økonomiplanen. Årsbudsjettet er en bindende plan for anvendelse av tilgjengelige ressurser det kommende år. Bevilgningene som fastsettes i budsjettet skal være styrende for aktivitetsnivået for det enkelte ansvarsområdet.

Årsbudsjettet skal inneholde:

- Budsjettkommentarer og vedtak.

De målsettinger og premisser som årsbudsjettet bygger på skal komme tydelig frem. Alle avvik i forhold til økonomiplanens rammer og forutsetninger skal forklares. Det skal komme tydelig frem hvilke satsningsområder og målsetninger som legges til grunn for det kommende år for hvert ansvarsområde. I tilknytning til dette skal det gis informasjon om kritiske faktorer som kan være til hinder for god måloppnåelse.

- Virksomhetsplaner

Med utgangspunkt i delmålene vedtatt av kommunestyret skal det formuleres tilhørende resultatmål for det kommende år for hver enhet.

Resultatmålene skal være konkrete, målbare og relevante.

- Tallbudsjett

Følgende talloppstillinger skal være med i budsjettet som beslutningsgrunnlag for bevilgningsvedtaket:

- Obligatoriske oppstillinger i henhold til budsjettforskriftene; budsjettskjema 1A, 1B, 2A, 2B, økonomisk oversikt drift, økonomisk oversikt investering.
- Oversikt over investeringsprosjekt: kostnadsramme, finansiering og bevilgningsoversikt.
- Detaljbudsjett på budsjettnivå som omfatter minimum dimensjonen ansvar.

2.3.3 Tidsplan:

Hvert år utarbeides et budsjetttrundskriv som inneholder en tidsplan for budsjettprosessen. Rundskrivet blir sendt ut til resultatenhetslederne og avdelingslederne senest i løpet av august.

2.3.4 Ansvar:

Rådmannen har ansvar for å fremme et helhetlig budsjettforslag. Formannskapet har deretter ansvar for å utarbeide en innstilling til kommunestyret, som skal legges ut til offentlig ettersyn i minimum 14 dager. Kommunestyret har ansvar for å vedta årsbudsjettet.

2.3.5 Behandlingsprosedyrer

Behandlingene av Økonomi- og Handlingsplan og årsbudsjettet følger samme prosedyrer. Behandlingene skal skje i henhold til kommunelovens § 44, og med følgende behandlingsprosedyrer:

1. Rådmannen utarbeider et helhetlig og balansert forslag til Økonomi- og handlingsplan og årsbudsjett gjennom en administrativ prosess som han har ansvaret for å organisere og gjennomføre.
2. Rådmannens forslag presenteres for utvalgene og formannskapet i særskilte møter.
3. Utvalgene tar saken opp til behandling som en uttalelsessak til formannskapet.
4. Formannskapet behandler saken, og vedtar en innstilling til kommunestyret. Innstillingen sammen med beslutningsgrunnlaget (rådmannens forslag) legges ut til offentlig gjennomsyn i henhold til lovens minstekrav på 14 dager. Formannskapet har et særlig ansvar for å påse at innstillingen som legges ut samsvarer best mulig med de politiske intensjoner for det fremtidige vedtaket i kommunestyret.
5. Kommunestyret behandler saken og fatter vedtak.

2.3.6 Endringer av årsbudsjettet

Lovhenvisning:

Ihht. Kommuneloven skal det foretas endringer i årsbudsjettet når det anses påkrev

Endringer i årsbudsjettet anses påkrevd når det forventes at det kan oppstå vesentlige avvike i en enhets totale regnskap i forhold til budsjettet.

Endringer i investeringsbudsjettet anses påkrevd når det forventes vesentlige avvik mellom en investerings regnskap og investeringens vedtatte budsjett.

Ansvar:

Rådmannen vurderer hva som skal anses som vesentlige avvik.

Kommunestyret vedtar endring av:

- nettorammene til enhetene
- bevilgninger til investeringer
- bevilgninger omtalt på "Budsjettskjema 1A" i forskrift om årsbudsjett.

Formannskapet fremmer innstilling til de endringer som er nevnt ovenfor.

Budsjettendringene legges fram for kommunestyret ved korrigerende av budsjettet.

Endringer av detaljbudsjettet innenfor de bevilgningsrammer som kommunestyret har fastsatt faller inn under rådmannens disponeringsfullmakt.

3 Bevilgningsregler og disponeringsfullmakter

Kommunestyret vedtar hvilket detaljeringsnivå de vil vedta årsbudsjettet på gjennom bestemmelser i økonomireglementet.

3.1 Bevilgningsprinsipp for Indre Fosen kommune

1. Bevilgninger på driftsbudsjettet skal skje som rammebevilgning. Det bevilges budsjettrammer som følger kommunens organisasjonsstruktur, og som identifiserer hvilken enhet/avdeling som har resultatansvar. I tillegg bevilges det særskilte rammer til Indre Fosen kirkelige fellesråd, politisk styring samt evt. tilleggsbevilgningsreserve.
2. Bevilgningene på driftsbudsjettet gis som netto utgiftsrammer. Netto utgifter fremkommer når ansvarsområdets brutto driftsinntekter trekkes fra ansvarsområdets brutto driftsutgifter.
3. En bevilgning til driftsformål skal bare kunne endres i løpet av budsjettåret når det har skjedd en vesentlig svikt i de forutsetninger som den opprinnelige bevilgningen baserte seg på.
4. Endringer av driftsbudsjettet skal i hovedsak skje to ganger i løpet av budsjettåret; ved utgangen av 1. og 2. tertial. Det skal da foretas en samlet gjennomgang av regnskapsstatus, forventet inntektsforløp for de generelle inntektene og behovene for tilleggsbevilgninger.
5. Bevilgninger til investeringsprosjekt vedtas som en bevilgning. Det skal ikke kunne foretas tilleggsbevilgninger i løpet av året til investeringsprosjekt som kan medføre at de langsiktige økonomiske konsekvensene går ut over de rammer og forutsetninger som er vedtatt i gjeldende Økonomi- og handlingsplan uten at balansen samtidig rettes opp igjen.
6. Det skal påvises finansiell dekning for den samlede sum av bevilgninger. Det skal også påvises at de samlede bevilgninger har langsiktig økonomisk dekning innenfor de rammer som er vedtatt i Økonomi- og handlingsplan. Bevilgningssaker og forslag som ikke tilfredsstiller disse kravene skal ikke tas opp til behandling.
7. Rådmannen har plikt til å holde seg innenfor de bevilgninger som er gitt. Dersom svikt i de forutsetningene som bevilgningene baserte seg på gjør dette vanskelig, skal informasjonen om dette legges frem for kommunestyret. Rutiner for rapporteringsplikt skal følge reglementets kapittel 4.

3.2 Kommunestyrets, formannskapet og utvalgenes kompetanse

3.2.1 Lovhenvvisning

Kommunelovens §45

3.2.2 Kommunestyret

Kommunestyret har enekompetanse til å fastsette budsjettet, og til å foreta endringer på det nivå for fastsetting som blir benyttet.

Kommunestyret i Indre Fosen skal fastsette og vedta endringer på følgende nivå:

- Fastsetting og endring av budsjettskjema 1A og 1B for driftsbudsjettet
- Fastsetting og endring av budsjettskjema 2A og 2B for investeringsbudsjettet

3.2.3 Formannskapet og utvalgene

Formannskapet har enekompetanse til å fremme innstilling til kommunestyret i saker som berører bevilgninger som skal behandles i kommunestyret. Dette omfatter både budsjettbehandlingen og budsjettendringer. Formannskapet og utvalgene har ingen myndighet til å foreta budsjettbevilgninger, oppbrytninger eller endringer av de bevilgninger som kommunestyret har fastsatt.

3.3 Disponeringsfullmakt

Disponeringsfullmakten har til hensikt å klargjøre hvilke myndighets- og ansvarsforhold som gjelder av de bevilgninger som kommunestyret har gitt. Disponeringsfullmakten gjelder for de bevilgninger for årsbudsjettet som kommunestyret har fastsatt. Rådmannen har ansvar for at disponeringsfullmakten blir fulgt, og for å etablere interne fullmakter i administrasjonen innenfor rammen av de fullmakter som han har fått.

3.3.1 Rådmannens disponeringsfullmakt

Rådmannen har fullmakt til å disponere de bevilgninger som kommunestyret har fastsatt, med unntak av hva som er nevnt under kapittel 3.2.2. Disponeringen skal skje på den måten som gir størst måloppnåelse i forhold til politiske vedtatte mål, og som gir høyest mulig produktivitet i tjenesteproduksjonen innenfor definerte kvalitetsnormer. Rådmannen har ikke fullmakt til å binde kommunene økonomisk utover budsjettåret med disponeringer som vil kreve større bevilgninger enn årets, for det enkelte ansvarsområde.

Bevilgningene til enhetene skal disponeres hver for seg, og kan ikke ses i sammenheng. Detaljbudsjettet kan endres i løpet av året etter vedtak fra rådmannen. Det forutsettes da at endringen skjer innenfor de bevilgninger som kommunestyret har fastsatt for den enkelte enhet, og at endringene ikke bryter med de mål og premisser for bevilgningene som kommunestyret har vedtatt og basert seg på. Endringene skal kunne skje to ganger i året, etter utgangen av 1. og 2. tertial.

Rådmannen kan videre i administrasjonen gi videre fullmakter til disponering av bevilgningene, jfr reglene om anvisningsmyndighet. Overfor kommunestyret står likevel rådmannen med fullt ansvar for alle de disponeringer som foretas.

3.3.2 Formannskapet og de faste utvalgenes disponeringsfullmakt

Fra og med budsjett 2007 opprettes en post som formannskapet kan disponere under det politiske ansvarsområdet.

4 Intern regnskapsrapportering i administrasjon og til politiske organ

4.1 Intern regnskapsrapportering i administrasjonen

4.1.1 Rapporteringsmåter

Rapporteringen fra enhetslederne til rådmannen skal skje på tre måter:

- Månedlig rapportering gir en enkel rapport over ansvarsområdenes budsjettoverholdelse innen den 15. i hver måned.
- Tertialrapportering som gir en systematisk og helhetlig rapport for ansvarsområdets måloppnåelse og budsjettoverholdelse ved utgangen av hvert av årets to tertial.
- Årsmelding for ansvarsområdet som gir et helhetlig bilde og en vurdering av de resultat som er oppnådd i løpet av året.

Månedlig rapportering

Enhetslederne står overfor rådmannen ansvarlig for at avvik mellom perioderegnskap og periodisert budsjett blir analysert hver måned, og at tiltak for å overholde ansvarsområdets bevilgning blir løpende iverksatt. Disse tiltakene kan deles i to:

1. *Overføre beløp mellom budsjettposter innen ansvarsområdet.* Budsjettposter som har overskridelser skal styrkes ved hjelp av budsjettposter som har besparelser. Rådmann vedtar slike budsjettendringer.
2. *Kostnadsbesparende tiltak.* Bevilgningen skal være styrende for enhetens aktivitetsnivå. Dersom det ikke er tilstrekkelig å overføre budsjettbeløp internt på ansvarsområdet, skal enhetsleder sørge for at aktivitetsnivået nedjusteres. Enhetsleder er pliktig til å redusere aktivitetsnivået på de områder som minst vil ramme de politiske vedtatte mål og føringer for bevilgningen til ansvarsområdet.

Dersom avvikene er av en slik karakter at enhetsleder er i tvil om tiltakene er tilstrekkelige for å overholde bevilgningen for året som helhet, skal han uten ugrunnet opphold skriftlig rapportere til rådmannen om dette.

På bakgrunn av denne informasjonen vil rådmann føre en dialog med enhetslederen med sikte på å finne og iverksette en løsning. Rådmann avgjør om avvikene og løsningene er av en slik karakter at saken må fremlegges for politisk behandling.

Tertialrapportering

Etter utgangen av april og august skal enhetsleder etter en standardisert mal rapportere om regnskapssituasjonen og måloppnåelse i forhold til virksomhetsplanene. I rapportene skal det rettes hovedfokus mot budsjett- og resultatavvik, og gis en forklaring på hva dette skyldes. Det skal redegjøres for hvilke tiltak som har blitt iverksatt og vil bli iverksatt for å forhindre at avvikene skal få effekt for året som helhet. Rådmann vil benytte enhetsleders rapporter som grunnlag for tertialrapport til kommunestyret.

Årsmelding

Enhetslederne skal etter en standardisert mal utarbeide en årsmelding for enhetens virksomhet. I årsmeldingen skal man på en systematisk og gjenkjennbar måte gjennomgå og vurdere de resultat som er oppnådd. Det skal rapporteres på internfokus, økonomifokus og brukerfokus som gir kommunestyret et

beslutningsgrunnlag for fremtidige prioriteringer.

4.1.2 Ansvar

Rådmann står ansvarlig overfor bevilgende myndigheter. Internt i administrasjonen vil økonomiforvaltningen skje på en måte som gjenspeiler at rådmann har delegert resultat-, budsjett- og personalmyndighet til enhetslederne. Fullmakten til å disponere bevilgningene blir videredelegert til disse. Dette krever at administrasjonen må ha et gjennomgående system for budsjettoppfølgning, og et rapporteringssystem som gir rådmann den nødvendige informasjon som gjør han i stand til å avdekke avvik mellom planer og resultat. Rådmann står ansvarlig for at disse rutinene vedlikeholdes og etterleves.

Enhetslederne står overfor rådmann ansvarlig for at bevilgningen til deres ansvarsområde overholdes, og at man gjennom regnskapet kan dokumentere og etterspore at forvaltningen av midlene har skjedd på en oversiktlig og forskriftsmessig måte. Enhetslederne står overfor rådmann ansvarlig for at bevilgningen til enhver tid er splittet inn i ansvarskapitler og kommunearter er ajour i forhold til den planlagte disponeringen av midlene. Ved videredelegering av intern budsjettmyndighet i form av anvisnings- og attestasjonsfullmakter plikter enhetslederne å sørge for at det er etablert tilfredsstillende, skriftlige rutiner.

Fagansvarlige og andre som innad i hver enhet har fått intern budsjettmyndighet i form av anvisnings- eller attestasjonsmyndighet står overfor enhetslederen ansvarlig for at økonomireglementet og de rutiner som er etablert innen hver enhet blir overholdt.

4.2 Rådmannens rapportering til politiske organ

4.2.1 Lovhenvvisning

Ihht. kommuneloven skal det gjennom året rapporteres til kommunestyret om faktisk utvikling i inntekter og utgifter i forhold til vedtatt budsjett.

4.2.2 Tidsplan:

Regnskapsrapportering på driftssiden skjer en gang per måned så fremt ikke særlige grunner hindrer dette. Økonomisk rapport for kapitalregnskapet utarbeides etter hver 4. måned (tertialrapport). Regnskapsrapportene skal legges frem for kommunestyret hvert tertial.

4.2.3 Regnskapsrapportens innhold:

- oversikt over utviklingen i inntekter og utgifter
- regnskapsmessige avvik innen et ansvarsområde i forhold til dette ansvarsområdets driftsbudsjett.
- måloppnåelse
- regnskapsmessige avvik i forhold til den enkelte investering sitt budsjett.
- hvis rådmannen finner rimelig grunn til å anta at det kan oppstå vesentlige avvik i et områdes totale regnskap i forhold til budsjettet, skal rådmannen overfor kommunestyret foreslå nødvendige tiltak for å bringe områdets regnskap i balanse.
- hvis rådmannen finner rimelig grunn til å anta at det kan oppstå vesentlige avvik i en investerings totale regnskap i forhold til budsjettet, skal rådmannen overfor kommunestyret foreslå nødvendige tiltak for å bringe investeringens regnskap i balanse.

4.2.4 Ansvar:

Rådmann står overfor kommunestyret med fullt ansvar for at økonomiforvaltningen skjer i henhold til lover, forskrifter og reglement, og at bevilgningsrammene og premissene for disse overholdes, og at ressursene anvendes på en slik måte at politisk vedtatte mål blitt innfridd.

Rådmannen er ansvarlig for å gi kommunestyret regnskapsrapporter minimum 2 ganger i året. Rådmannen kan i forståelse med formannskapet gi formannskapet regnskapsrapporter oftere. Rådmannen avgjør hva som er "vesentlige regnskapsmessige avvik".

5 Årsregnskapet

5.1 Lovhenvisning:

I følge kommuneloven § 48 skal det for hvert kalenderår utarbeides årsregnskap og årsberetning (årsmelding). Det er fagansvarlig for regnskap -økonomisjefen - sitt ansvar å fremlegge årsregnskapet innen fristen og rådmannens ansvar å fremlegge årsmeldingen.

5.2 Årsregnskapet består av flere dokumenter som benevnes slik:

- driftsregnskap
- investeringsregnskap
- balanseregnskap
- økonomiske oversikter, jfr regnskapsforskriften
- noteopplysninger

5.3 Grunnleggende regnskapsprinsipp

- Årsregnskapet skal føres i overensstemmelse med god kommunal regnskapsskikk.
- Årsregnskapet skal være minst på det nivå som det budsjetteres.
- Alle kjente utgifter og inntekter skal posteres i det regnskapsåret de hører hjemme. Dette innebærer at alle kjente utgifter og inntekter skal henføres og bokføres på riktig år, uavhengig av om inn- eller utbetaling er foretatt. Sentralt i periodiseringen av utgifter er om varer/tjenester er mottatt av kommunen og for inntekter om varer/tjenester er levert fra kommunen til kundene. For vurdering av om varen/tjenesten er levert/mottatt er det av betydning om det har funnet sted en overgang av risiko og kontroll til mottaker.
- Inntekter og utgifter i kommunal sammenheng er finansielt orientert, dvs. det er anskaffelsen av varer, tjenester og produksjonsmidler, og den finansieringen og kontantstrømmen som følger av anskaffelsen som er det sentrale.
- Regnskapet skal føres brutto. Det skal ikke gjøres fradrag for de tilhørende inntekter til utgiftspostene.
- All tilgang av og bruk av midler skal vises i drifts- og investeringsbudsjettet/-regnskapet. Registrering kun i balansen er ikke tillatt.
- Omløpsmidler vurderes til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi. Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost og skal gjøres gjenstand for avskrivninger som følge av slit og elde. Avskrivningene gis ikke resultateffekt i regnskapet. Nedskrivning gjennomføres ved varig verdifall.
- Momskompensasjon ytes kommunen etter oppgave. Oppgaven gjelder for to måneder av gangen og sendes fylkesskattekontoret senest en måned og ti dager etter utløp av hver periode. Det er laget en egen rutinebeskrivelse for behandling av momskompensasjon i Fosen samarbeidet.

5.4 Strykningsbestemmelser

Strykninger ved regnskapsmessig underskudd er regulert i regnskapsforskriften §9. Et regnskapsmessig underskudd i driftsregnskapet skal reduseres gjennom følgende prioriterte rekkefølge:

1. stryke budsjetterte avsetninger til frie fond
2. stryke eventuelle budsjetterte overføringer fra driftsregnskapet til finansiering av utgifter i årets investeringsregnskap vedtatt av kommunestyret selv
3. stryke budsjettert inndekning av tidligere års regnskapsmessige underskudd

Punkt en og to står uprioritert i regnskapsforskriften og er fastsatt av kommunen selv. Punkt tre skal i følge forskriften vernes lengst.

Ved delvis strykninger gis rådmannen fullmakt til å:

- prioritere hvilke overføringer fra driftsregnskapet til investeringsregnskapet som skal strykes helt eller delvis
- prioritere hvilke avsetninger til frie fond som helt eller delvis skal strykes

Ved delvis strykninger gis rådmann fullmakt til å avgjøre hvilke avsetninger som skal prioriteres og hvilke ubundne kapitalfond som skal benyttes.

5.5 Ansvar

Regnskapsansvarlig skal avlegge regnskapet innen: 15. februar i året etter regnskapsåret. Fra samme tidspunkt er regnskapet offentlig.

- . Revisor skal avgi revisjonsberetning til kontrollutvalget en måned etter at årsregnskapet er avlagt.

Kontrollutvalget gir uttalelse om årsregnskapet til kommunestyret. Uttalelsen legges fram for formannskapet før formannskapet fremmer innstilling om årsregnskap til kommunestyret.

Kommunestyret vedtar regnskapet etter innstilling fra formannskapet. Regnskapet skal være vedtatt senest 6 måneder etter regnskapsårets slutt, og behandles sammen med årsmeldingen. Rådmannen eller økonomisjefen kan utarbeide rutinebeskrivelse for regnskapsarbeidet.

6 Årsmelding

6.1 Lovhenvisning:

Årsmeldingen skal utarbeides i henhold til kommunelovens §48 nr. 5.

6.2 Årsmeldingen skal minst inneholde:

- økonomisk hovedoversikter, hvor finansielle hovedtall, nøkkeltall og indikatorer presenteres og analyseres. Det skal legges vekt på å bruke sammenlignbare data for andre kommuner.
- forhold som er viktig for å bedømme kommunens stilling og resultatet av virksomheten, som ikke fremgår av regnskapet
- måloppnåelse, jfr. mål satt i forbindelse med årsbudsjettet
- viktige begivenheter i året

6.3 Ansvar:

Årsmeldingen utarbeides av rådmann etter innspill fra enhetslederne. Årsmeldingen fremmes for formannskapet.

Kontrollutvalget gir uttalelse om årsmeldingen. Uttalelsen legges fram for formannskapet før formannskapet fremmer innstilling til kommunestyret.

Kommunestyret vedtar årsmeldingen etter innstilling fra formannskapet. Årsmeldingen skal være vedtatt sammen med årsregnskapet senest 6 måneder etter regnskapsårets slutt, og behandles sammen med årsregnskapet.

7 Ekstern rapportering (Kostra)

7.1 Lovhenvvisning:

I følge kommuneloven er kommunene pliktige til å gi departementet løpende informasjon om ressursbruk og tjenesteyting til bruk i nasjonale informasjonssystemer (Kostra).

72 Rapporteringens innhold:

- tjenesterapporter (elektroniske skjema): vil inneholde opplysninger om bl.a. omfang, tilbud og forbruk av tjenester som Indre Fosen kommune tilbyr
- regnskapsrapport: viser regnskapstall fordelt på utgifts- og inntektstyper på de tjenester som Indre Fosen kommune tilbyr

Målet med Kostra er å koble sammen disse to punktene, dvs tjenesteproduksjonsdata med økonomidata. Sammenstillingen vil gi informasjon om prioritering, produktivitet og dekningsgrader i forhold til kommunens brukergrupper. Gjennom denne rapporteringen produseres nøkkeltall i tre nivåer.

73 Tidsplan:

Tjenesterapportering og regnskapsrapport skal oversendes til SSB senest 15. februar året etter regnskaps- og rapportåret.

74 Ansvar:

Ansvar for gjennomføringen av nasjonal rapportering (Kostra-ansvarlig) er plassert hos økonomisjefen. Økonomisjefen har ansvaret for at kvaliteten på de data som rapporteres inn har tilstrekkelig kvalitet, og at rapportene sendes til rett tid.

8 Retningslinjer for daglige økonomirutiner

Daglige økonomirutiner kan grupperes i følgende områder:

8.1 Innbetalinger:

Alle innbetalinger til kommunen skal skje til en av kommunens bankkonti eller til en kontantkasse som økonomisjefen har ansvaret for. Innbetalingene skal i hovedsak skje mot en faktura som er utstedt av Indre Fosen kommune.

8.2 Utbetalinger:

Alle utbetalinger skal skje fra en av kommunens bankkonti, og skal foretas av økonomiavdelingen. I Fosen samarbeidet har Fosen Regnskap fullmakt til å foreta utbetalinger på kommunens bankkonti så fremt det foreligger dokumentasjon som beskrevet nedenfor.

Utbetalingen skal dokumenteres med et bilag. Utbetalingene skal skje etter at det er

foretatt kontroll, attestasjon og anvisning av bilaget. Å attestere innebærer at man innestår for riktigheten av det krav som presenteres og kan anbefale at dette blir anvist og utbetalt. Ingen kan attestere sine egne regninger eller andre regninger der det kan bli reist spørsmål om habilitet. Den som anviser innestår for at disposisjonen er lovlig og økonomisk forsvarlig, formelt, reelt og budsjettmessig i orden, påført korrekt postering, samt betryggende attestert. Anvisning gir klarsignal for utbetaling og posteringsordre.

Det skal være minst 2 forskjellige personer som har kontrollert/attestert/anvist bilaget.

Utbetalinger kan unntaksvis skje fra en kontantkasse som Servicetorget har ansvaret for.

8.3 Kasse/hank:

Regnskapsansvarlig disponerer Indre Fosen kommunes bankkonti. Kun regnskapsansvarlig kan opprette og disponere bankkonti. Når regnskapsansvarlig er fraværende skal det settes inn en i stedfortreder fra økonomiavdelingen. I Fosen samarbeidet har Fosen Regnskap fullmakt til å disponere kommunens konti. Regnskapsansvarlig kan i særlige tilfeller tildele avdelinger rett til å ha ansvaret for en kontantkasse.

8.4 Utfakturerings og utsendelse av refusjonskrav:

Utfakturerings og utsendelse av refusjonskrav skal i hovedsak skje via regnskapssystemet. Såfremt at enheten ikke fakturerer direkte inn i faktureringsprogrammet, skal fakturagrunnlag oversendes økonomiavdelingen løpende.

8.5 Innfordring:

For å sikre at Indre Fosen kommune får inn sine utestående fordringer, skal det foregå et løpende arbeid med innfordring av kommunale krav.

Rådmannen, eller den han bemyndiger, har myndighet til å avskrive fordringer inntil kr. 25.000. Fordringer over kr. 25.000 behandles av formannskapet.

Rådmannen skal ved hvert årsoppgjør vurdere om det bør gjennomføres regnskapsmessige avsetninger for å møte forventet tap på fordringer. Ved rettskraftige bortfall av krav har rådmannen myndighet til å avskrive fordringen i regnskapet.

8.6 Lønn:

Ansvar for at et utbetalingsgrunnlag er i samsvar med gjeldende lover, retningslinjer og tariffavtaler, ligger hos anvisningsmyndigheten.

Lønn skal utarbeides på grunnlag av en skriftlig arbeidsavtale. For alle arbeidsforhold opprettes det skriftlig arbeidsavtale ifølge Arbeidsmiljølovens §14-5 og § 14-6.

Alle utbetalingsgrunnlag på variabel lønn og oppgavepliktige ytelser skal være dokumentert.

8.7 Skatt:

Instruksjonsmyndigheten overfor skatteoppkreveren utøves på sentralt nivå av Finansdepartementet. Skattedirektoratet og Skattefogden er regulert i en egen "Instruks for skatteoppkrevdere", fastsatt av Skattedirektoratet 02.05.00 med hjemmel i skattebetalingslovens § 56 nr. 1.

8.8 Kjøp av varer og tjenester:

Ved anskaffelse av varer, tjenester og bygge- og anleggsarbeider skal Indre Fosen kommune følge lov om offentlige anskaffelser med tilhørende forskrifter. Dersom kommunen er medlem av innkjøpsavtaleordninger skal disse benyttes ved innkjøp. Forutsetning for innkjøp er at det eksisterer gyldig vedtak, eller finnes dekning innenfor innkjøperens budsjett.

Ved varemottak skal følgende kontrolleres:

- signatur på ordreseddel/faktura at kravspesifikasjon er fulgt
- kvantitet (at leveringen stemmer med bestillingen)

Ved mottak av faktura skal følgende kontrolleres:

- at vare er mottatt til rett tid og rett sted, pris stemmer med avtale, rabatt er korrekt, betalingsdato, fakturadato, betalingsbetingelser
- at faktura som er skannet ikke inneholder sensitive personopplysninger
- at faktura har tilstrekkelig med informasjon i forhold til hva som inngår i beløpet

Ved feil i fakturaen skal det uten opphold tas kontakt med leverandør slik at feilen rettes gjennom en kreditnota og ny korrigeret faktura. Når faktura er funnet i orden, kan den attesteres.

8.9 Attestasjon

Attestasjon innebærer en bekreftelse av at faktura er i orden. Feilaktige innkjøp og utbetalinger som skyldes uaktsomhet fra den som attesterer, vil kunne medføre økonomisk ansvar. Den som attesterer kan ikke attestere egne regninger. Den anvisningsberettigede kan gi attestasjonsmyndighet til en eller flere av sine medarbeidere. Der flere får attestasjonsmyndighet på ett og samme ansvarskapittelet må anvisningsberettiget forsikre seg om at det ikke oppstår ansvarsuklarhet som kan få følger for budsjettstyringen. Oversikt over hvem som har attestasjonsmyndighet skal oversendes økonomisjef og tilsvarende gjelder endringer.

8.10 Anvisning

8.10.1 Generelt om anvisning

Før utbetaling skjer skal det foreligge anvisning, dvs. utbetalingsordre fra den som har myndighet til å gi slik ordre. Ordren skal vise utbetaling av et bestemt beløp til en bestemt mottaker, og angi den kontostreng beløpet skal belastes over, samt korrekt momskode/momskompensasjonskode. Anvisning kan også gis i form av en stående anvisning.

8.10.2 Rådmannens anvisningsmyndighet

Rådmann har overordnet anvisningsmyndighet. Rådmannen kan delegere anvisningsmyndigheten videre for hele/deler av kommunens regnskap. Denne delegeringen og endringer i delegeringen skal dokumenteres i form av et skriv til

økonomiavdelingen og Fosen Regnskap og de som tildeles anvisningsmyndighet.

Underordnede kan ikke anwise overordnede regninger. Ordfører anviser utbetalinger til rådmann, og rådmann anviser utbetalinger til ordfører. Det kan ikke anvises direkte overføringer eller utbetalinger til seg selv eller familiemedlemmer. Habilitetsreglene i forvaltningsloven skal følges. Anvisningsmyndighet kan ikke overdras eller delegeres til den/de som disponerer kommunens bankkonti. Feilaktige anvisninger kan medføre økonomisk ansvar for anviseren. Det skal alltid være kjent hvem som kan opptre som stedfortreder i ferie og ved fravær med rett til anvisning i henhold til delegert fullmakt.

8.10.3 Bruk av anvisningsmyndighet

Før utbetalingsordre gis skal følgende betingelser påses:

- at det foreligger gyldig vedtak om bevilgning at det finnes budsjettdekning for beløpet
- at den fakturerte vare eller tjeneste er mottatt i henhold til bestilling at anvisningsdata er korrekt og fullstendig utfylt
- at forskriftene og kommunens regler for regnskapsføring følges at anvisningen skjer uten unødig opphold

8.11 Salg av kommunale bygg og større eiendeler

Salg av øvrige kommunale bygg/større eiendeler skal som hovedregel selges etter takst. Salg vedtas av formannskapet.

9 Kontoplanen

9.1 Kontoplanen i Indre Fosen kommune

Kontoplanen er bygd opp rundt flere sett av logiske uavhengige styringsbegreper, såkalte dimensjoner, som skal gi relevante data for økonomistyringen. Gjennom ulike kombinasjoner av dimensjonene kan regnskapet gi den nødvendige styringsinformasjonen man har behov for. Hver enkelt transaksjon i kommuneregnskapet skal registreres ved hjelp av en kontostreng som identifiserer verdier for de dimensjonene som blir anvendt.

I Indre Fosen kommunes regnskap skal følgende dimensjoner benyttes som obligatoriske for samtlige transaksjoner:

- **Konto:** 5 siffer der det første sifferet identifiserer om transaksjonen er knyttet til drifts-, kapital- eller balanseregnskapet. De fire siste sifrene identifiserer hvilke produksjonsfaktorer som anvendes, disse er knyttet opp i mot Kostra.
- **Ansvar:** 3 siffer som identifiserer hvilken organisatorisk enhet som har budsjett- og resultatansvar for tjenestene som transaksjonen knytter seg til.
- **Funksjon:** 4 siffer der de tre første identifiserer hvilke type tjenester den enkelte transaksjon anvendes til, disse er knyttet til Kostra.

I tillegg skal man i investeringsregnskapet alltid benytte en 4 sifret prosjektkode. I tillegg skal man ved behov benytte dimensjonen sted (4 siffer) og NS-art (3 siffer).

Bevilgningen til enhetene skal på driftsbudsjettet splittes på minimum ansvar.

10 Reglement innen finansstrategi

Viser til eget *reglement for finansforvaltning*.

11 Reglement for utlån fra Indre Fosen kommune

Viser til eget *reglement for finansforvaltning*.

12 Reglement for garantistillelser

12.1 Lovhenvising:

I følge kommuneloven kan ikke Indre Fosen kommune stille kausjon eller annen økonomisk garanti for næringsvirksomhet som drives av andre enn kommunen.

12.2 Garantistillelser

Indre Fosen kommune kan som hovedregel bare gi garantier i form av simpel kausjon. Garantien skal være tidsavgrenset. Det kan ikke stilles kausjon eller annen økonomisk garanti knyttet til næringsvirksomhet som drives av andre enn kommunen selv.

Kommunestyret behandler søknader om garanti. Garantistillelser med et maksimumsansvar over kr. 500.000 skal godkjennes av departementet (fylkesmannen).

13 Reglement for investeringsprosjekter

13.1 Formål

Reglementet gir retningslinjer for enhetlig behandling og styring av investeringsprosjekter i kommunen. Alle enheter skal legge reglementet til grunn for sine bygg- og anleggsprosjekter uansett organisering av det politiske og administrative apparat opprettet for å håndtere prosjektet. Instruksens beskrivelse av saksutredningen i forbindelse med byggesaker skal benyttes så langt der er praktisk også for alle andre typer investeringer. Det henvises i denne forbindelse spesielt til bestemmelsene om hva som foreligger av økonomiske data før bygging/investering iverksettes.

Gjennomføringen av anskaffelser skal følge Lov om offentlige anskaffelser med tilhørende forskrifter, og er ikke nærmere omtalt i dette reglementet.

13.2 Definisjoner

Investeringer gjelder anskaffelser av varige driftsmidler som koster over 100.000 kr og hvor investeringsobjektet har en forventet levetid på minst 3 år. Begge disse betingelsene må være oppfylt for at anskaffelsen skal kunne betegnes som en investering.

13.3 Forholdet til kommunens plansystem

Investeringsprogrammet blir fastsatt gjennom kommunestyrets behandling av handlingsprogram. At investeringen er ført opp i økonomiplanens investeringsprogram innebærer ikke at prosjektet kan iverksettes. Først må det foreligge en bevilgning. En bevilgning foreligger først når kommunestyret har vedtatt å ta prosjektet med i årsbudsjettet med en fastsatt kostnadsramme, en bevilgning og vedtak om finansiering av bevilgningen. Før investeringen kan startes opp/gjennomføres, skal det foreligge en oversikt som dokumenterer at det er sannsynlig at investeringen kan gjennomføres som

forutsatt i budsjettet. Dette gjelder for både utgifter og inntekter. Dersom bevilgningen til prosjektet går over flere budsjettår, skal ressursforbruket holde seg innenfor de bevilgninger som til enhver tid er vedtatt uavhengig av størrelsen på den totale kostnadsrammen i prosjektbeskrivelsen.

Følgende retningslinjer gjelder:

1. Som beslutningsgrunnlag i Økonomi- og handlingsplanen skal det foreligge et enkelt *skisseprosjekt* med angivelse av løsningsalternativ og anslag for investerings- og driftskostnader. Den enkelte enhet har ansvar for å ta initiativ og redegjøre for behov og løsningsalternativer. Behovsutredningen skal følge utarbeidede maler som er lik for alle enheter. Kostnadstallene skal være basert på erfaringsbaserte nøkkeltall.
2. For de prosjekt som kommunestyret har vedtatt i Økonomi- og handlingsplanen skal rådmann vurdere behovet for at det ett eller to år før iverksettingsåret, slik det står oppført i vedtatt investeringsprogram, bevilges særskilte midler til nødvendig forprosjektering. Der rådmann finner at behovet er til stede, skal han fremme forslag om dette i årsbudsjettet.
3. Bevilgning til forprosjekt skal være inntatt i årsbudsjettet før planlegging på dette nivået igangsettes, med mindre forprosjektets omfang tilsier at kostnaden dekkes over driftsbudsjettet.
4. Arbeidet og fremdriften med forprosjektet skal følge de premisser som er angitt i årsbudsjettet, og være avsluttet tidsnok til å være med som beslutningsgrunnlag i rulleringen av Økonomi- og handlingsplanen året før prosjektet er planlagt iverksatt i følge gjeldende investeringsprogram.
5. Forprosjektet legges frem som egen sak til Kommunestyret. Saken skal danne grunnlag for valg av prosjekteralternativ, men skal ikke gi noen bindinger for fremtidige bevilgninger eller fremdriftsplan.
6. Kommunestyrets vedtak i forprosjektsaken skal være premissleverandør ved neste rullering av Økonomi- og handlingsplanen. Det prosjekteralternativet med den tilhørende kostnadsrammen som ble foretrukket i vedtaket ved behandling av forprosjektsaken skal søkes innarbeidet i Økonomi- og handlingsplanens investeringsprogram. Kommunestyret skal da vurdere prosjektet opp mot Økonomi- og handlingsplanen og øvrige tiltaksforslag på et bredest mulig grunnlag.
7. Rådmannen fremmer forslag om bevilgning i årsbudsjettet i tråd med vedtaket i Økonomi- og handlingsplanen
8. Detaljprosjektering og bygging skal først skje etter at det er fattet bevilgningsvedtak i årsbudsjettet.
9. Bare i rene unntakstilfeller skal investeringsprosjekter kunne fremmes utenom denne rutinen. I så fall gjelder egen rutine for saksgang som beskrevet i kapittel 13.4.

13.4 Investeringsprosjekter utenom Økonomi- og handlingsplan /årsbudsjett

I tilfeller der det er nødvendig å gjennomføre en investering for å sikre daglig drift og kommunale verdier, kan rådmannen starte opp/gjennomføre en investering. I slike tilfeller bør rådmannen rådføre seg med formannskapet. Kommunestyret får seg forelagt saken på førstkommande kommunestyremøte.

For hver investering skal det utpekes en ansvarlig person. Vedkommende har ansvaret for

investeringsprosjektet faglig og økonomisk. Ved nevneverdige avvik mellom forutsetningene for investeringsprosjektet (faglig og økonomisk) og realitetene i investeringsprosjektet, skal rådmannen varsles så snart avviket er avdekket. Rådmannen vurderer om det skal fremmes sak for kommunestyret og/eller om situasjonen skal drøftes med formannskapet.

Gjennom året skal det gjennomføres prosjektmøter mellom rådmannen/økonomisjef og de ansvarlige for investeringsprosjekter.

13.5 Retningslinjer for gjennomføring og økonomisk oppfølging av investeringstiltak.

Hovedregelen er at ingen investeringstiltak kan settes i gang uten at det på forhånd foreligger et politisk vedtak om at tiltaket skal gjennomføres.

Vedtaket må være basert på en detaljert beskrivelse. Framdriftsplan og nøyaktig kostnadsoversikt må foreligge. Medfører tiltaket økte driftsutgifter i tillegg til kapitalkostnader må det i vedtaket framgå hvordan disse utgiftene skal finansieres.

Finansiering av investeringskostnadene skal framgå som eget punkt i; vedtaket. Forutsetter investeringen tilskudd fra andre, skal det foreligge skriftlig tilsagn om dette før prosjektet blir gjennomført.

Det samlede budsjettet som vedtas for prosjektet, skal tilsvare de utgifter og inntekter som virkelig kan påregnes, og er bindende for gjennomføringen av prosjektet. Prosjekter som holdes innenfor den vedtatte årsbudsjetttramme for det enkelte formålskapittel for drift og investering, kan gjennomføres etter vedtak i det respektive hovedutvalg. Særutskrift av vedtaket sendes formannskap/kommunestyre til orientering.

Hvis kommunestyret vedtar 100.000 til utbedring' av hovedkloakker (rammebevilgning) så skal hvert enkelt underliggende prosjekt meldes inn med kostnadsoverslag og finansiering som i sum er i overensstemmelse med vedtaket.

13.6 Disponering av bevilgninger til investeringsprosjekter.

Hovedregelen er at ingen må foreta disposisjoner som går ut over det vedtatte budsjettet for investeringsprosjektet.

Viser det seg at budsjettet kan bli overskredet må dette tas opp med det respektive hovedutvalget straks. Det må i tide tas nødvendige forholdsregler for å unngå budsjettoverskridelser.

Prosjekt under gjennomføring kan stoppes dersom det er klart at kostnadene ikke kan holdes innenfor budsjettet. De folkevalgte må orienteres, og prosjektet kan tidligst fortsette når evt. overskridelser erklært av kommunestyret (evt. formannskapet ved såkalt hasteparagraf).

13.7 Økonomisk oppfølging og rapportering.

Rådmannen har det overordnede ansvaret for den økonomiske oppfølgingen av investeringsprosjektene. Rådmannen skal fortløpende rapportere til de folkevalgte både om økonomi og framdriften av prosjektene.

Det delegeres til enhetsleder å ha ansvar for rapportering om framdrift og økonomi for prosjekter som gjelder den enkelte enhet. Ved større prosjekt som styres av byggekomite, er det byggekomiteen som skal holde formannskap/kommunestyre orientert om framdrift og

økonomi i byggeprosjektet.

Rapportering skal normalt skje i forbindelse med økonomisk rapport til de folkevalgte etter hver 4. måned (tertialrapportering).

Endelig byggeregnskap for større prosjekter skal settes opp så snart som mulig etter gjennomføringen. Byggeregnskapet bør foreligge senest 3 måneder etter at prosjektet er fullført.

Sluttrapport og byggeregnskap sendes formannskap/kommunestyret til orientering.

MØTEPROTOKOLL REPRESENTANTSKAPET I FOSEN RENOVASJON IKS 13.11.2017 Bjugn Kl. 12.30– Kl. 15.00
--

Til stede:	Jon Husdal, Rune Schei, Hans Eide, Vibeke Stjern, Liv Darell, Tom Myrvold, Gunnhild Tettli, Ogne Undertun
Forfall:	Therese Eidsaunet,
Andre :	Kjell Sverre Tung, Marianne Brødreskift og Ola Sørås

Neste møte ble satt til mandag 16. april kl 12.00, og avholdes i Rissa.

SAK 05/17 GODKJENNING AV MØTEPROTOKOLL

Innstilling:

Representantskapet godkjenner protokollen fra møte den 18.04.2017 fra sak 1/17 til 4/17.

Vedtak:

Representantskapet godkjenner protokollen fra møte den 18.04.2017 fra sak 1/17 til 4/17.

SAK 06/17 REFERAT OG OPPFØLGINGSSAKER

Innstilling:

Representantskapet tar referatene og orienteringene til etterretning.

Vedtak:

1. Representantskapet tar referatene og orienteringene til etterretning.
2. Representantskapet ber om en utredning av utsortering av matavfall presentert på neste møte i representantskapet.

SAK 07/17 VALG AV STYREREPRÆSENTANTER

Innstilling:

Saken legges fram uten innstilling

Vedtak:

1. Hugo Solheim og Hanne K. Høysæter velges som faste styremedlemmer for 4 år, med henholdsvis Laila Iren Veie og Birger Austad som personlige varamedlemmer.
2. Hanne K. Høysæter velges som nestleder i styret for 2 år.

SAK 08/17 VALG AV REVISOR

Innstilling:

1. Fosen Renovasjon IKS velger Fosen Kommunerevisjon som revisor for regnskapet fra 2017.
2. Vedtaket gjelder til evt. nytt valg av revisor.

Vedtak:

1. Fosen Renovasjon IKS velger Fosen Kommunerevisjon som revisor for regnskapet fra 2017.
2. Vedtaket gjelder til evt. nytt valg av revisor.

SAK 09/17 OPPDATERING AV FORSKRIFT SLAM

Framlegg:

Styret anbefaler representantskapet å fatte følgende vedtak:
Framlagt forskrift slam anbefales oversendt deltakerkommuner for høring og vedtak.

Vedtak:

Framlagt forskrift slam oversendes deltakerkommuner for høring og vedtak.

SAK 10/17 DRIFTSLØSNING INNSAMLING

Framlegg:

Styret anbefaler at representantskapet fatter følgende vedtak:
Fosen Renovasjon IKS drifter innsamling av renovasjon i egen regi.

Vedtak:

Fosen Renovasjon IKS drifter innsamling av renovasjon i egen regi.

SAK 11/17 HENVENDELSE FRA INDRE FOSEN

Innstilling:

Saken legges fram uten innstilling

Drøftinger i møtet:

Representant fra Rissa kommune, Liv Darell, informerte om at saken er diskutert i ledelsen i Indre Fosen. Det er ønskelig at innsamlingstilbudet med matavfall skal bestå. Det er ønskelig at gj.v.s i Vanvikan skal bestå. Indre Fosen mener at det er riktig å se på en overordnet utredning av struktur og organisering av renovasjonsselskap i Midt-Norge.

Signal fra rep.skapet er at vi ønsker et sterkt renovasjonsselskap på Fosen; både husholdningsrenovasjon og næringsrenovasjon.

Vedtak:

Det planlegges en felles utredning av struktur og organisering av avfallsselskapene i Midt-Norge i regi av samarbeidsprosjektet SeSammen. Representantskapet vil avvente resultatet av denne utredningen før det tas beslutning om egen utredning.

SAK 12/17 OPPDATERING AV SELSKAPSAVTALE SOM FØLGE AV KOMMUNESAMMENSLÅING

Innstilling:

1. Representantskapet anbefaler at kommunestyrene fatter følgende vedtak:
Selskapsavtalen til Fosen Renovasjon IKS oppdateres med presisering om at Indre Fosen kommune opprettholder samme eierandel og ansvar som Rissa kommune hadde i eksisterende selskapsavtale.
2. Indre Fosen kommune må oppnevne nye medlemmer til representantskapet i Fosen Renovasjon IKS.

Vedtak:

Saken utsettes til Indre Fosen kommune har behandlet sak om framtidig renovasjonsløsning.

SAK 13/17 BUDSJETT 2018 OG ØKONOMIPLAN

Framlegg:

Styret anbefaler at representantskapet fatter følgende vedtak:

1. Det fremlagte budsjett for Fosen Renovasjon IKS for 2018 godkjennes.
2. Det budsjetteres med en gebyrøkning for renovasjon husholdning i 2018 på 10%. Budsjettet balanseres ved bruk av driftsfond.
3. Det budsjetteres med en gebyrreduksjon for renovasjon slam i 2018 på 15%.
4. Avfallsgebyret for et normalabonnement settes til kr. 2713,- eks. mva. Alle andre gebyrer beregnes ut fra dette i følge renovasjonsforskriftene.
5. Årlig gebyr for slaminnsamling/behandling beregnes ut fra forskrifter med en fast pris per tank på kr. 408,- og en pris pr. kbm. på kr. 221,-, begge priser eks. mva.
6. Kommuner som fakturerer kundene selv gis en reduksjon på kr. 25,- eks mva. pr. renovasjons- og slamabonnement.
7. Den foreslåtte økonomiplan med investeringsbudsjett godkjennes.
8. Representantskapet anbefaler kommunestyrene å oppdatere selskapsavtalen med ny låneramme på 80 millioner kroner.

Vedtak:

Styret anbefaler at representantskapet fatter følgende vedtak:

1. Det fremlagte budsjett for Fosen Renovasjon IKS for 2018 godkjennes.
2. Det budsjetteres med en gebyrøkning for renovasjon husholdning i 2018 på 10%. Budsjettet balanseres ved bruk av driftsfond.
3. Det budsjetteres med en gebyrreduksjon for renovasjon slam i 2018 på 15%.
4. Avfallsgebyret for et normalabonnement settes til kr. 2713,- eks. mva. Alle andre gebyrer beregnes ut fra dette i følge renovasjonsforskriftene.
5. Årlig gebyr for slaminnsamling/behandling beregnes ut fra forskrifter med en fast pris per tank på kr. 408,- og en pris pr. kbm. på kr. 221,-, begge priser eks. mva.
6. Kommuner som fakturerer kundene selv gis en reduksjon på kr. 25,- eks mva. pr. renovasjons- og slamabonnement.
7. Den foreslåtte økonomiplan med investeringsbudsjett godkjennes.
8. Representantskapet anbefaler kommunestyrene å oppdatere selskapsavtalen med ny låneramme på 80 millioner kroner.

Jon Husdal

Rune Schei

Ogne Undertun

Tom Myrvold

Liv Darell

Hans Eide

Vibeke Stjern

Gunnhild Tettli

INNKALLING TIL MØTE I REPRESENTANTSKAPET

Det innkalles herved til møte i representantskapet i Fosen Renovasjon IKS:

Dato: **Mandag 13.11.2017**

Tid: **Kl 12.30**

Sted: **Bjugn Hotell**

Saker til behandling:

SAK 5/17	GODKJENING MØTEPROTOKOLL	1
SAK 6/17	REFERAT OG OPPFØLGINGSSAKER	2
SAK 7/17	VALG AV STYREREPRERSENTANTER.....	3
SAK 8/17	VALG AV REVISOR.....	4
SAK 9/17	OPPDATERING AV FORSKRIFT SLAM	5
SAK 10/17	DRIFTSLØSNING INNSAMLING.....	8
SAK 11/17	HENVENDELSE FRA INDRE FOSEN	11
SAK 12/17	OPPDATERING AV SELSKAPSAVTALE SOM FØLGE AV KOMMUNESAMMENSLÅING	13
SAK 13/17	BUDSJETT 2018 OG ØKONOMIPLAN	15
Vedlegg 1	Møteprotokoll 18.04.2017	19
Vedlegg 2	Utkast forskrift slam (med endringer)	21
Vedlegg 3	Utkast forskrift slam	22
Vedlegg 4	Internt notat omlasting- og gjenvinningsstasjoner	23
Vedlegg 5	Budsjett innsamlingsavdeling	30
Vedlegg 6	Henvendelse fra Indre Fosen.....	31
Vedlegg 7	Avklaring fra KS-advokatene (e-post).....	32
Vedlegg 8	Budsjett 2018	34
Vedlegg 9	Økonomiplan 2018-2021	39

Både medlemmene og varamedlemmene og andre aktuelle får denne innkallingen. Medlemmene må, hvis de ikke kan, **varsle undertegnede**, slik at varamedlemmer kan innkalles. Styremedlemmer oppfordres til å møte, og styremedlemmene må varsle hvis de ikke kan møte. Vi kan treffes på telefon 73 85 85 90 eller mobil 971 61 312.

Mvh
Jon Husdal
Leder i representantskapet

Ola Sørås
Daglig leder

SAK 5/17 GODKJENING MØTEPROTOKOLL

Innstilling:

Representantskapet godkjenner protokollen fra møte den 18.04.2017 fra sak 1/17 til 3/17.

Vedlegg:

Vedlegg 1 Møteprotokoll 18.04.2017

SAK 6/17 REFERAT OG OPPFØLGINGSSAKER

Innstilling:

Representantskapet tar referatene og orienteringene til etterretning.

Driftsorientering:

- Fosen Renovasjon IKS har tatt over avfallsinnsamlingen i egen regi etter konkursen i RenoNorden. Informasjon om prosessen og driften presenteres i møtet.
- Etter forhandlinger med Fretex har de tatt over innsamlingen av tekstiler i egen regi. Dette har ført til at vi får frigitt tid og ressurser. Fosen Renovasjon lanserer en ny tjeneste der vi tilbyr henting av noen typer avfall til gjenvinningsstasjonene, avfallstaxi.
- Utsortering av isolasjon (glassvatt/steinull) innføres på de fleste gjenvinningsstasjoner i løpet av de nærmeste mnd. Dette har tidligere blitt levert i grovavfallet som ettersorteres. Men på grunn av at det er vanskelig å sortere ut og denne type avfall gir driftsproblemer på forbrenningsanlegg, må det sorteres ut og sendes til deponi.

Andre saker:

Informasjon om SESAM Ressurs AS

- Selskapet SSESAM Ressurs AS ble dannet i juni 2017.
- Det er gjennomført en deltagerkonferanse for tilbydere av prosessanlegg
- Det er gjennomført et anbud for faglige rådgivningstjenester. Anbudet ble vunnet av MEPEX, som vil ha det faglig ansvaret til det er mottatt tilbud på anlegget, samt mulighet til forlengelse i byggeperioden.
- Vi er inne i sluttforhandlinger med ny prosjektleder som skal lede prosjektet i neste fase fram til endelig beslutning om bygging. Denne personen blir ansatt i SESAM Ressurs AS. Også denne stillingen vil kunne forlenges til ut byggeperioden og evt. inn i driftsfasen av anlegget.

Informasjon om SeSammen (felles avfallsstrategi Midt-Norge)

- Det skal gjennomføres felles medarbeiderundersøkelse i løpet av november.
- Det gjennomføres felles informasjonskampanje for å øke materialgjenvinning av tekstiler.
- Det gjennomføres felles møte for styreledere med tema organisering av renovasjonsselskapene i Midt-Norge.
- Fosen Renovasjon lanserer avfallstaxi, henting av avfall til gjenvinningsstasjonene.

Omlasting og - gjenvinningsstasjoner

Vedlegg 4 Internt notat omlasting- og gjenvinningsstasjoner

Prosjekt og kostnadsestimat presenteres i møtet.

SAK 7/17 VALG AV STYREREPRESENTANTER

Innstilling:

Saken legges fram uten innstilling

Vedlegg:

Saksopplysninger:

Styret består i dag av følgende representanter:

Kommune	Medlemmer	Varamedlemmer	Valgt for periode
Rissa	Kjell Sverre Tung (Leder)	Gerd Janne Husby	2016-2019
Ørland	Hanne K. Høysæter (Nestleder)	Birger Austad	2016-2017
Bjugn	Ole Hyllmark	Laila Iren Veie	2014-2017
Åfjord	Gro Kristiansen	Håkan Berdahl	2016-2019
Ansatterep.	Marianne Brødreskift	Marit Rennan	2016-2019

Styremedlemmer velges for 4 år. Styremedlemmer fra Ørland og Bjugn er på valg. Tidligere praksis har vært at kommunene foreslår en dame og en mann. En valgkomite i representantskapet innstiller nye medlemmer og varamedlemmer på møtet i representantskapet. Kommunene har gitt følgende forslag til styremedlemmer:

Ørland: (Administrasjonene i Fosen Rneovasjon har ikke mottatt navn på kandidater pr 06.11.2017)

Bjugn: Hugo Solheim, Laila Iren Veie

Valgkomiteen består av Tom Myrvold, Rune Schei, Vibeke Stjern og Ogne Undertun.

SAK 8/17 VALG AV REVISOR

Innstilling:

1. Fosen Renovasjon IKS velger Fosen Kommunerevisjon som revisor for regnskapet fra 2017.
2. Vedtaket gjelder til evt. nytt valg av revisor.

Vedlegg:

Saksopplysninger:

I forbindelse med innsending av årsregnskap til Brønnøysund ble det påpekt at representantskapet ikke har valgt revisor i henhold til IKS-loven §28:

Selskapet skal ha revisor som velges av representantskapet. Revisorloven gjelder ikke.

Vi fikk likevel godkjent regnskapet.

Vurdering:

I mange bedrifter velges revisor årlig. Det anbefales her at det gjøres et vedtak på at revisor velges fram til det blir gjort et nytt vedtak.

SAK 9/17 OPPDATERING AV FORSKRIFT SLAM

Framlegg:

Styret anbefaler representantskapet å fatte følgende vedtak:

Framlagt forskrift slam anbefales oversendt deltakerkommuner for høring og vedtak.

Vedlegg:

Vedlegg 2 Utkast forskrift slam (med endringer)

Vedlegg 3 Utkast forskrift slam

Saksopplysninger:

På møtet i representantskapet 18. april ble det informert om at det er ønskelig å oppdatere slamforskriften. Dette gjelder i hovedsak:

1. Gebyrmodellen ekstra- og nødtømming
2. Minirensesanlegg. Tømmehyppighet, prismodell og ansvarsforhold.

Gebyrmodell

Gebyrene for slamtømming vedtas av kommunestyrene i de enkelte kommunene.

Kommunene vedtar en oppmøtepris og en pris pr. kubikkmeter våtvolum. Disse to prisene benyttes til å beregne ordinære tømmepriser og priser for nød- og ekstratømming, basert på et oppsett som er beskrevet i dagens forskrift.

Ekstratømming (utføres innen en uke) prises som ordinær tømming med et tillegg på 50%.

Nødtømming (utføres innen et døgn) prises som ordinær tømming med et tillegg på 130%.

Dette prissystemet gir svært høye kostnader for nød- og ekstratømminger av store tanker.

Minirensesanlegg

For å unngå lokal forurensing skal alle boliger og hytter ha et utslipp som tilfredsstiller sentrale og kommunale krav til utslippskvalitet. For bolighus uten mulighet for tilknytning til offentlig kloaknett, har septiktank (slamavskiller) med etterfølgende sandfilter vært den vanligste løsningen. Det hevdes at en slik løsning ikke tilfredsstiller dagens og fremtidens krav til rensing.

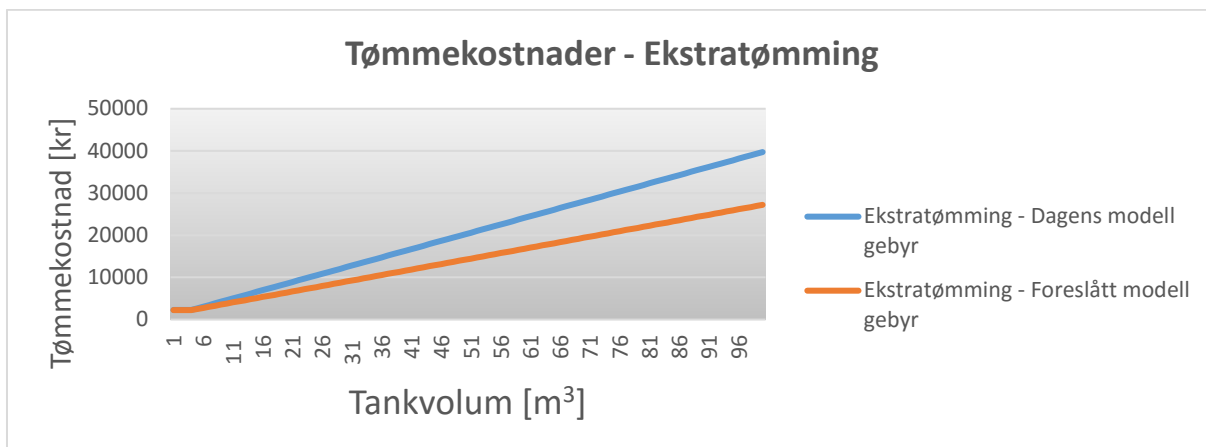
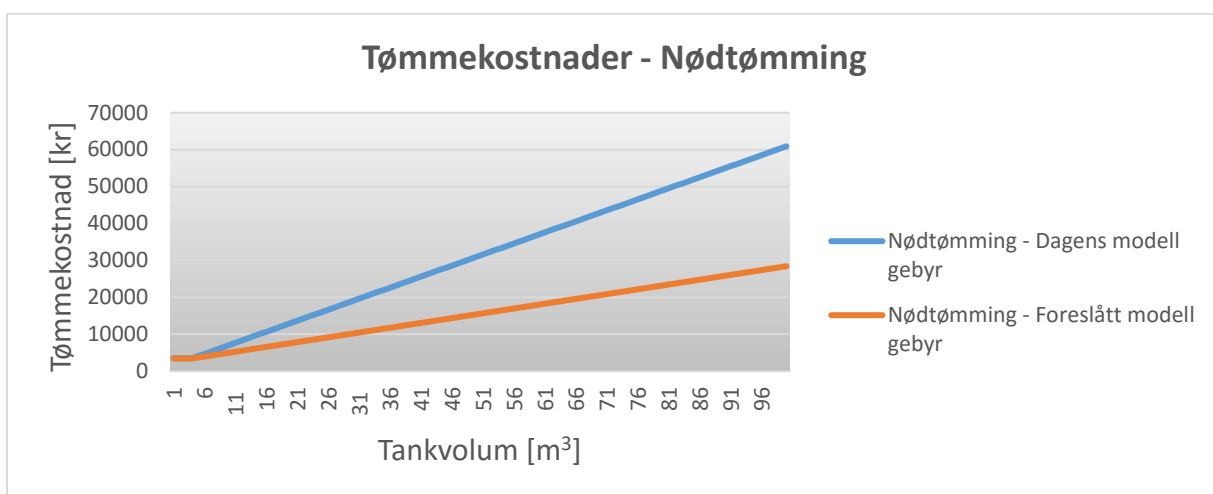
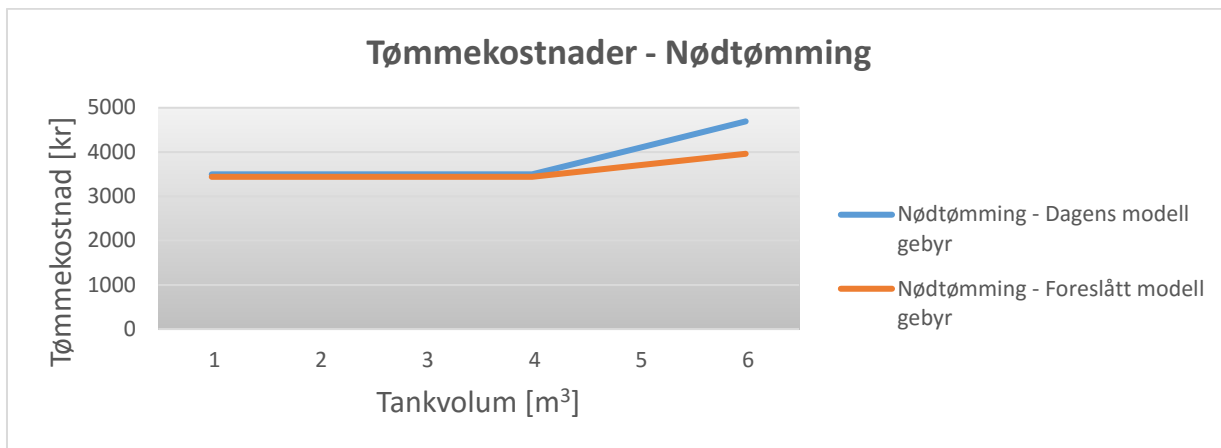
Dagens forskrift sier ikke noe spesifikt om tømming av minirensesanlegg. Det blir installert stadig flere minirensesanlegg, og det er derfor ønskelig å oppdatere forskriften på dette området. Områder som må beskrives er tømmehyppighet, prismodell og ansvarsforhold.

Vurderinger:

Gebyrmodell:

Det foreslås et gebyrsystem som tar utgangspunkt i en fast volumpris uavhengig av om det er ordinær tømming eller nød/ekstra. Ekstrakostnaden legges på oppmøteprisen. Dette harmonerer bedre med de faktiske kostnadene for slamtømmingen, noe som vil føre til en større aksept blant de som bestiller ekstra-/nødtømming. På grunn av ekstra kostnader ved tømming av minirensesanlegg og tømming av tette tanker, gir forskriften mulighet til å vedta ulike gebyr for ulike tanktyper.

Figurene under viser dagens modell og foreslått modell for nødtømming og ekstratømming i henhold til vedlagt forskriftsforslag. Ny modell ekstratømming har et påslag på oppmøte på 150%, og tilsvarende 400% for nødtømming.

Minirensesanlegg

Det er gjennomgått forskrifter til andre interkommunale selskap og kommuner som utfører slamtømming. Det er bare et fåtall av forskriftene som beskriver minirensesanlegg spesifikt.

Administrasjonene har også hatt et møte med en leverandør av minirensanlegg, og diskutert problemstillingen med administrasjonen i Bjugn kommune.

Vi anbefaler at det beskrives at tømmefrekvens settes basert på dokumentasjon fra leverandør. Dersom dette ikke kan framskaffes skal anlegget tømmes minimum en gang pr år.

Det er store variasjoner i utforming av minirensanlegg og de skal tømmes på ulike måter. I tillegg kan det være behov for spyling og vasking. Dette fører til at det vil være mer tidkrevende enn en vanlig slamavskiller. Det anbefales at det gis mulighet til å legge på et tilleggsgebyr for tømming av minirensanlegg.

Enkelte minirensanlegg har pumper, følere etc. i samme område hvor slange skal føres ned. Dette fører til at det kan skje uhell med økonomiske konsekvenser. Dersom feilen skyldes slamtømmer, bør dette dekkes av Fosen Renovasjon overfor kunde. Vi kan imidlertid sette som krav i forskrift til kunde at tømmebeskrivelse skal ligge lett tilgjengelig ved tømming av minirensanlegg.

SAK 10/17 DRIFTSLØSNING INNSAMLING

Framlegg:

Styret anbefaler at representantskapet fatter følgende vedtak:
Fosen Renovasjon IKS drifter innsamling av renovasjon i egen regi.

Vedlegg:

Vedlegg 5 Budsjett innsamlingsavdeling

Saksopplysninger:

19. september gikk RenoNorden konkurs. Fosen Renovasjon hadde en beredskapsplan som ble gjennomført, og innsamlingstjenesten blir i dag utført i egen regi. Alle renovatører er ansatt i midlertidige stillinger fram til nyttår i påvente av at Fosen Renovasjon tar stilling til om vi skal fortsette driften i egne regi eller konkurranseutsette. I følge selskapsavtalen §7.2, h, er det representantskapets myndighet å bestemme vesentlige endringer i metoder/systemer.

Bakgrunn:

Fosen Renovasjon har siden oppstarten i 1997 anskaffet innsamlingstjenesten gjennom åpne anbudskonkurranser. Dette har i stor grad fungert bra. Det har vært noen utfordringer ved overgang til nye leverandører. Dette var spesielt merkbart i 2007, da Retura Sør Trøndelag vant anbudskonkurransen og tok over etter Moholt transport. Det tok flere måneder før tjenesten var oppe på akseptabelt nivå. Ved siste overgang i 2014 fra Retura Sør Trøndelag til Reno Norden, gikk denne overgangen uten problemer og hverken administrasjonene eller kundene merket noe til at det var ny leverandør.

De siste årene viser at flere aktører har begynt å underby hverandre for å få markedsandeler, noe som blant annet har resultert i konkursen hos VeiReno og RenoNoden, mens andre selskaper har tatt store tap. Dette har ført til at selskapene presser sine kostnader på alle områder, både når det gjelder driftsutstyr og personell. Å være renovatør har gått fra å være en rolig trygg jobbe i kommunen på 80/90-tallet, til å være en jobb med fysisk høyt tempo og dårlige betingelser.

Som bransje ønsker renovasjonsselskapene å ta samfunnsansvar. Som oppdragsgiver kan man være med å styre vilkår og betingelser gjennom konkurransegrunnlag. Tradisjonelt har det vært gitt få frihetsgrader i anbudene angående gjennomføring av renovasjonstjenesten. Det beskrives hvilke biler som skal benyttes, hvor ofte avfallet skal hentes, hvordan rutene skal kjøres etc. Frihetsgraden for tilbyderne har i stor grad vært betingelser for de ansatte. Dersom vi i tillegg skal detaljstyre dette, vil det ikke være mange frihetsgrader igjen for tilbyderne.

Tidligere var det lokale entreprenører som ga tilbud på innsamlingsanbud. De senere årene har de lokale entreprenørene blitt konkurrert ut av store landsdekkende selskap. Dette har ført til at kravene til anbudsprosessene har blitt stadig høyere. Erfaringsmessig kommer det stadig oftere inn klager på anbudsprosessene som fører til at vi må bruke ressurser på konsulenter og advokater både i forbindelse med anbudsutlysningen og ved evt. klager.

På Fosen er det for tiden stor etterspørsel etter sjåfører i forbindelse med stor utbygginger av vei, flybase og vindmølleparker. Det er derfor vanskelig å rekruttere nye renovatører, samt at turnover er stor.

Vurderinger:

Det vurderes to alternativer, egen drift eller konkurranseutsetting. I det videre drøftes fordeler og ulemper ved de to alternativene.

Miljø og klima

Med egendrift vil det være noe enklere å ta i bruk ny teknologi (biler, utstyr). Det kan legges klare interne føringer uavhengig av eksterne forhold. Forbedring av rutene kan foregå uten dialog med tredjepart, kun med informasjon om endringer til innbyggerne. Ved egenregi og god kursing av egne sjåfører vil en sikre optimal klima- og trafikkvennlig kjøring. Ved egenregi i et område kan en benytte best tilgjengelige teknologi etter hvert som den lanseres. Andre selskaper i Norge som gjør det på denne måten skifter ut bilparken løpende og ikke alle bilene på en gang. Noen biler går da lenger og skiftes ut etter behov og dette vil sannsynligvis gi lavere klima- og miljøpåvirkning enn å skifte hele bilparken hvert 7. år som har vært vanlig ved oppstart av nye kontrakter.

Økonomi

Offentlig tjenstepensjon er forventet noe dyrere enn innskuddspensjonene som benyttes i de private selskapene. Det forventes at det offentlige vil gjøre endringer på sine pensjonsløsninger de kommende årene og det vil være naturlig at også Fosen Renovasjon ser på andre løsninger.

Ved å konkurranseutsette innsamlingstjenesten, må man forvente at tilbyderne har som ambisjon å tjene penger. Normalt fortjeneste på en kontrakt er 5-15%.

Det forventes at de store tilbyderne av innsamlingstjenester har noen stordriftsfordeler. Dette kan være noe bedre betingelser på innkjøp av biler, serviceavtaler etc.

Det vil ikke være riktig å sammenligne økonomien ved egen regi med kontrakten som RenoNorden hadde. Denne kontrakten ble gjennomført med tap, og har derfor vært en økonomisk gunstig løsning for Fosen Renovasjon.

Dersom vi ikke viderefører innsamling i egen regi fra nyttår, men går ut på anbud, må vi være klar over at markedet nå er i en spesiell situasjon. To selskap har gått konkurs, og det har vært og er mange anbud ute som følge av RenoNorden-konkursen. Ut i fra dette må vi forvente en vesentlig prisøkning.

Budsjett for innsamlingsavdelingen er vist i Vedlegg 5.

Samfunnsansvar

Innsamling av avfall er samfunnskritisk infrastruktur som må fungere hver dag hele året. Ved å drifte i egen regi vurderes det som mindre sårbart enn ved konkurranseutsetting.

I tillegg vil egenregi bety høyere grad av trygghet for de ansatte som utfører tjenesten i dag. De ansatte vil for eksempel ikke risikere tap av arbeidsplasser på grunn av tapte kontrakter, samt at kommunal tariffavtale gir noe bedre betingelser samlet sett.

Fleksibilitet, service, tjenesteutvikling

Egenregi vil gjøre tjenesten noe mer fleksibel i form av at man kan endre for eksempel tømmefrekvenser, tilby nye ordninger og sette dette i drift etter eget ønske og tempo. Da uten

at en må forhandle med leverandøren eller med fare for at eventuelle tiltak er konkurransevidende (slik at andre tilbydere kan klage på endringer som er gjort til fordel for selskapet som fikk kontrakten). Det vil gi fordeler i forhold til digitalisering, informasjonsflyt og testing av nye tilgjengelige løsninger for mer effektiv håndtering av informasjon, før dette eventuelt innføres på fast basis. Tettere kontakt mellom administrasjon og utøvende ledd vil gi bedre servicenivå. Egenregi medfører ett ledd mindre og derfor enklere kommunikasjonsflyt mellom Fosen Renovasjon og kundene.

Lokal verdiskapning:

Med å ansette sjåførene i egen regi sikrer vi lokale arbeidsplasser. Tidligere var de fleste tilbyderne i anbudskonkurransene lokale aktører. Da beholdt vi verdiene på Fosen selv om tjenesten ble konkurranseutsatt.

Siden det nå stort sett er regionale og nasjonale tilbydere på innsamlingskontraktene, vil evt. overskudd, samt noe av arbeidsplassene havne utenfor Fosen.

SAK 11/17 HENVENDELSE FRA INDRE FOSEN

Innstilling:

Saken legges fram uten innstilling

Vedlegg:

Vedlegg 6 Henvendelse fra Indre Fosen

Saksopplysninger:

Styret i Fosen Renovasjon IKS har diskutert denne saken, men har ikke gitt noen innstilling overfor representantskapet siden dette er en eiersak. Styret ønsker likevel å gi følgende råd i saken:

Dersom representantskapet ønsker å gjennomføre en mulighetsstudie om fusjon/samarbeid, anbefales det at det bestilles en separat studie i regi av Fosen Renovasjon IKS.

Det vises forøvrig til vedlagt henvendelse fra Indre Fosen og referat fra møte mellom Innherred Renovasjon IKS og Fosen Renovasjon IKS.

I tillegg gis her en kort status på dagens organisering og samarbeid mellom selskapene i Midt-Norge:

Organisering:

De fleste interkommunale renovasjonsselskaper i Midt-Norge ble stiftet på midten av 90-tallet. Antall selskap og organisasjonsform har stort sett vært uforandret fram til i dag.

Alle IKS-ene har fra oppstart utført tjenester for næringslivet. Det har vært en naturlig del av virksomhetene og eierne har uttrykt ønske om at IKSene skal bidra til å gi et renovasjonstilbud til næringslivet. I starten av 2000-tallet kom det lovendringer som gjorde at denne delen av virksomhetene måtte skilles ut i egne selskap. Selv om det ble dannet selvstendige næringsselskap, er disse nært knyttet til morselskapet (IKSet). Avfallet behandles i stor grad sammen med avfallet fra IKSet og avfallet i distriktene hentes på samme bil som henter avfallet til husholdningene. Kundeområdene til næringsselskapene har derfor vært lik kundeområdene til IKSene. Endringer i IKS-områdene vil sannsynligvis føre til endringer i nedslagsområdet til næringsselskapene.

Etter planlagte endringer i kommunestruktur, vil det følge med en del endringer i IKS-sammensetningene. Så langt er Klæbu slått sammen med Trondheim kommune, og her er Trondheim Renholdsverk valgt som renovasjonsselskap. De neste sammenslåingene på tvers av IKS-grenser, vil berøre Fosen Renovasjon gjennom sammenslåing av Rissa og Leksvik, samt sammenslåing av Roan og Åfjord.

Samarbeid:

Fosen Renovasjon har helt fra starten hatt bra samarbeid med de andre selskapene i Midt-Norge. I starten var dette samarbeid på enkelte prosjekt og enkelte innkjøp. Dette har utviklet seg til at vi i dag har satt opp en felles avfallsstrategi hvor vi har satt felles mål og har et systematisk samarbeid på mange områder. Det er ansatt en felles prosjektleder som leder samarbeidet.

Eksempler på samarbeid:

- Felles avfallsstrategi, SeSammen.
- Felles anbud på behandling restavfall
- Felles anbud på henting og behandling av farlig avfall
- Felles anbud henting av glass- og metallemballasje
- Felles anbud EE-avfall
- Felles anbud på metall
- Stiftelse av SESAM Ressurs med intensjon om å bygge et felles sorteringsanlegg for selskapene i Midt-Norge
- Beredskapsavtaler med Trondheim Renholdsverk og Steinkjer kommune på leie av renovasjonsbil
- Levering av isopor og hardplast til Innherred Renovasjon for materialgjenvinning
- Erfaringsutveksling mellom selskapene gjennom felles forum, eks avfallsforum Midt-Norge, årlige samlinger for styreleder og daglige ledere.
- Felles eierskap i MILJØPARTNERNE, som er et selskap som jobber for å legge til rette for god næringsrenovasjon i distriktene.
- Felles brukerforum fagsystem
- Felles brukerforum kvalitet- og miljøsystem

Vurderinger:

Fosen Renovasjon har fått en henvendelse fra Indre Fosen kommune om å gjennomføre en mulighetsstudie for fusjon/samarbeid mellom Fosen Renovasjon IKS og Innherred Renovasjon.

Eierne av Fosen Renovasjon må ta stilling til:

- Er det ønskelig å utføre en slik studie i regi av Fosen Renovasjon
- Er det ønskelig å gjennomføre en slik studie i samarbeid med Innherred Renovasjon
- Er det ønskelig å vurdere fusjon/samarbeid med andre selskap enn Innherred Renovasjon
- Er det ønskelig å benytte ekstern hjelp i en slik studie
- Hvor mye ressurser skal brukes på en slik studie
- Når skal studien utføres

Ved en evt. ekstern studie, hva ønsker Fosen Renovasjon IKS svar på:

- Fordeler/ulempes for Fosen Renovasjon IKS ved en evt. fusjon
- Fordeler/ulempes for Indre Fosen IKS ved en evt. fusjon
- Redegjørelse av dagens samarbeid
- Forslag til andre samarbeidsområder

SAK 12/17 OPPDATERING AV SELSKAPSAVTALE SOM FØLGE AV KOMMUNESAMMENSLÅING

Innstilling:

1. Representantskapet anbefaler at kommunestyrene fatter følgende vedtak:
Selskapsavtalen til Fosen Renovasjon IKS oppdateres med presisering om at Indre Fosen kommune opprettholder samme eierandel og ansvar som Rissa kommune hadde i eksisterende selskapsavtale.
2. Indre Fosen kommune må oppnevne nye medlemmer til representantskapet i Fosen Renovasjon IKS.

Vedlegg:

Vedlegg 6 Henvendelse fra Indre Fosen (fra sak SAK 11/17).

Vedlegg 6 Vedlegg 7 Avklaring fra KS-advokatene (e-post)

Saksopplysninger

- Fosen Renovasjon mottok brev fra Rissa kommune i desember 2016 om at kommunene sier opp alle avtaler inkludert avtale med Fosen Renovasjon IKS.
- Ref. vedlagt vedtak fra fellesnemda i Indre Fosen trekkes oppsigelsen og det tolkes som om Indre Fosen ønsker å delta i Fosen Renovasjon IKS på samme vilkår som når Rissa kommune deltok.

I henhold til selskapsavtalen §13 skal endringer i selskapsavtalen foretas i henhold til IKS-loven §4.

Utdrag fra selskapsavtalen:

§ 13 ENDRING AV SELSKAPSAVTALEN

Vedtak om endring av selskapsavtalen skal besluttet i henhold til IKS-lovens § 4, 2. og 3. ledd.

Utdrag fra IKS-loven:

§ 4. Selskapsavtale

For interkommunalt selskap skal det opprettes en skriftlig selskapsavtale. For de enkelte deltakere skal kommunestyret eller fylkestinget selv vedta avtalen. For deltaker som er interkommunalt selskap, vedtas selskapsavtalen av representantskapet. Vedtaket krever tilslutning fra samtlige medlemmer av representantskapet med mindre annet er fastsatt i selskapsavtalen for det deltakende selskap.

Endringer i selskapsavtalen som gjelder forhold som omtalt i tredje ledd, skal skje på samme måte. Andre endringer vedtas av representantskapet med tilslutning fra minst to tredeler av de avgitte stemmer med mindre det er avtalt at også slike endringer skal vedtas i samsvar med regelen i første punktum.

Selskapsavtalen skal i det minste angi følgende:

1. selskapets foretaksnavn
2. angivelse av deltakerne

3. selskapets formål
4. den kommune der selskapet har sitt hovedkontor
5. antall styremedlemmer
6. deltakernes innskuddsplikt og plikt til å foreta andre ytelser overfor selskapet
7. den enkelte deltakers eierandel i selskapet og den enkelte deltakers ansvarsandel i selskapet dersom denne avviker fra eierandelen
8. antall medlemmer av representantskapet og hvor mange medlemmer den enkelte deltaker oppnevner
9. annet som etter lov skal fastsettes i selskapsavtalen

Vurderinger:

Basert på saksopplysningene og avklaring fra KS-advokatene bør selskapsavtalen §5 oppdateres.

Dagens tekst er som følger:

§ 5 DELTAKERNES EIERANDEL OG ANSVAR

Eierkommunene hefter for selskapets forpliktelser i henhold til sin eierandel i selskapet. Eierne er proratarisk ansvarlig for selskapets gjeld etter følgende %-satser, basert på innbyggertallet pr. 01.01.2016:

Ørland	26,2 %
Bjugn	24,0 %
Åfjord	16,4 %
Rissa	33,4 %

Satsene justeres hvert fjerde år ved starten av en ny valgperiode, første gang pr. 01.01.2020.

Det foreslås følgende oppdatering:

§ 5 DELTAKERNES EIERANDEL OG ANSVAR

Eierkommunene hefter for selskapets forpliktelser i henhold til sin eierandel i selskapet. Eierne er proratarisk ansvarlig for selskapets gjeld etter følgende %-satser:

Ørland	26,5 %
Bjugn	24,1 %
Åfjord	16,3 %
Indre Fosen *	33,1 %

*For en begrenset periode skal Indre Fosen ha en eier- og ansvarsandel, som tilsvarer størrelsen på tidligere Rissa kommune.

Satsene er basert på innbyggertallet pr. 01.01.2017.

Satsene justeres hvert fjerde år ved starten av en ny valgperiode, første gang pr. 01.01.2020.

SAK 13/17 BUDSJETT 2018 OG ØKONOMIPLAN

Framlegg:

Styret anbefaler at representantskapet fatter følgende vedtak:

1. Det fremlagte budsjett for Fosen Renovasjon IKS for 2018 godkjennes.
2. Det budsjetteres med en gebyrøkning for renovasjon husholdning i 2018 på 10%. Budsjettet balanseres ved bruk av driftsfond.
3. Det budsjetteres med en gebyrreduksjon for renovasjon slam i 2018 på 15%.
4. Avfallsgebyret for et normalabonnement settes til kr. 2713,- eks. mva. Alle andre gebyrer beregnes ut fra dette i følge renovasjonsforskriftene.
5. Årlig gebyr for slamminnsamling/behandling beregnes ut fra forskrifter med en fast pris per tank på kr. 408,- og en pris pr. kbm. på kr. 221,-, begge priser eks. mva.
6. Kommuner som fakturerer kundene selv gis en reduksjon på kr. 25,- eks mva. pr. renovasjons- og slamabonnement.
7. Den foreslåtte økonomiplan med investeringsbudsjett godkjennes.
8. Representantskapet anbefaler kommunestyrene å oppdatere selskapsavtalen med ny låneramme på 80 millioner kroner.

Vedlegg:

Vedlegg 8 Budsjett 2018

Vedlegg 9 Økonomiplan 2018-2021

Saksopplysninger:

Budsjettforutsetninger vedtatt i sak 31/17 er lagt til grunn for budsjettet.

Lønns- og prisstigning følger statsbudsjettet, mens prisstigning for kontraktsfestet transport er hentet fra statistisk sentralbyrås sider med lastebilindekser.

Lønnsstigning 3,0 %.

Prisstigning 1,6 %.

Tømmertransport, 3- akslet bil med henger (sept.15-sept.16) 4,4 %.

Planlagte investeringer er vist i vedlagt investeringsplan.

Detaljert budsjett er vist i Vedlegg 8. Oppsummert budsjett er vist i tabell under:

Fosen Renovasjon IKS budsjett 2018	Husholdning		Næring		Slam	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
SUM INNTEKTER	-27 793 000	-25 012 000	-10 676 000	-7 466 000	-7 911 000	-8 877 000
SUM VAREKOSTNADER	6 011 000	5 660 000	2 672 000	2 303 000	772 000	538 000
SUM PERSONALKOSTNADER	7 161 000	2 659 000	2 686 000	1 139 000	1 493 000	1 367 000
SUM ANDRE DRIFTSKOSTNADER	16 104 000	18 442 000	5 194 000	3 399 000	6 435 000	7 743 000
SUM FINANSINNTEKTER	-54 000	-80 000	-1 000	-1 000	-16 000	-24 000
SUM FINANSKOSTNADER	228 000	172 000	39 000	30 000	12 000	9 000
Resultat før skatt	1 656 000	1 841 000	-86 000	-597 000	785 000	755 000
Skattekostnad/skattefradrag	0	0	21 000	149 000	-188 000	-189 000
Resultat etter skatt	1 656 000	1 841 000	-66 000	-447 000	597 000	567 000
Bruk av fond	1 656 000	1 841 000	0	0	597 000	567 000
Årsresultat	0	0	-66 000	-447 000	0	0

Tabellen under viser utviklingen av selvkostfondene de siste årene og estimat for 2017

Fordeling driftsfond	Husholdning	Slam
Estimert 31.12.2017	4 525 728	2 969 280
31.12.2016	6 071 876	3 298 263
31.12.2015	5 882 209	2 453 661
31.12.2014	5 734 470	2 080 113
31.12.2013	6 396 876	2 030 851
31.12.2012	6 907 426	2 214 512
31.12.2011	5 962 359	1 518 399
31.12.2010	3 142 222	538 854
31.12.2009	3 118 436	0
31.12.2008	4 515 118	0

I tillegg har selskapet et næringsfond. Dette består av både midler som er bundet i aksjer og frie midler.

Fordeling driftsfond	Frie midler	Aksjer
Estimert 31.12.2017	2 035 633	2 711 464
31.12.2016	1 758 650	2 456 464
31.12.2015	1 399 208	2 015 100
31.12.2014	795 295	2 015 100
31.12.2013	1 883 696	515 100
31.12.2012	1 577 829	515 100
31.12.2011	1 377 189	515 100
31.12.2010	1 291 624	515 100
31.12.2009	1 300 000	515 100
31.12.2008	1 300 000	515 100

Økonomiplan 2017-2020

Det er flere endringer som vil påvirke økonomiplanen de kommende årene. Dette gjelder i hovedsak:

- Drift av innsamlingstjenesten i egen regi
- Deltagelse i SESAM Ressurs AS/Levering av restavfall til ettersortering
- Utbygging av gjenvinningsstasjoner

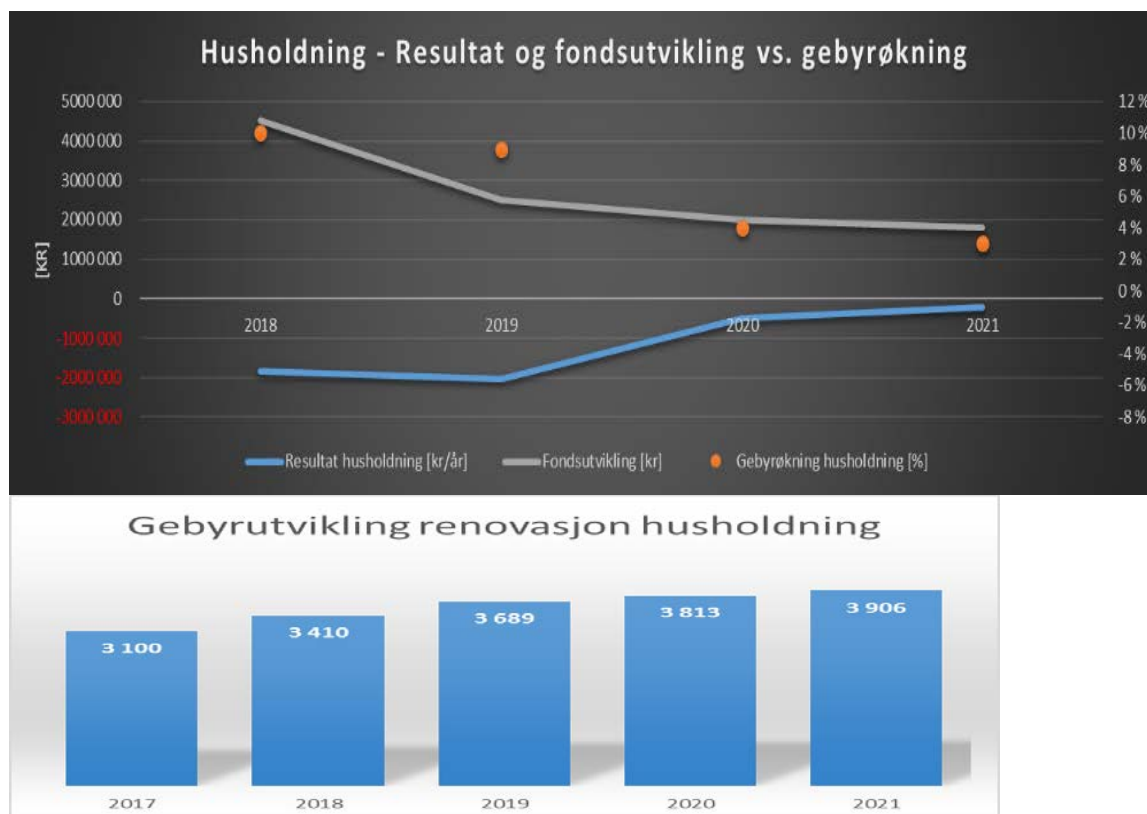
Budsjettet forutsetter videre drift av innsamlingstjenesten i egen regi. Dette medfører et noe høyere kostnadsnivå som vist i SAK 10/17.

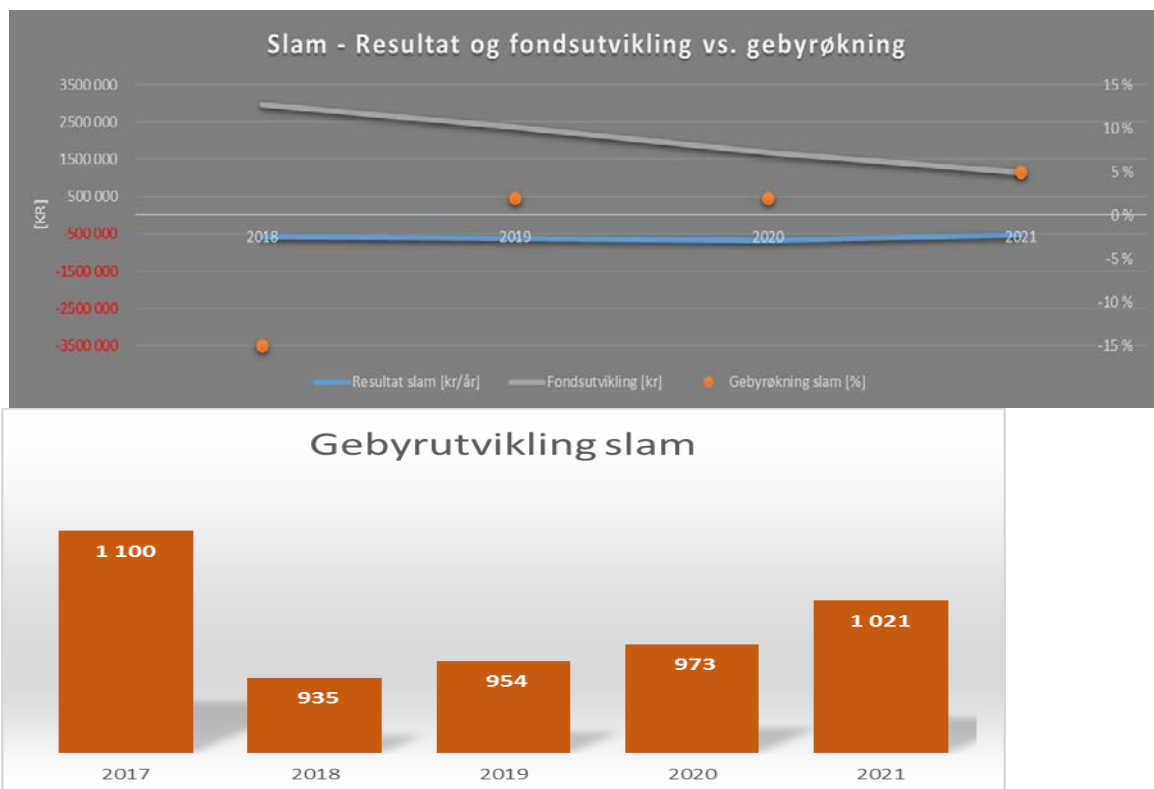
Deltagelse i SESAM Ressurs er ikke lagt inn i økonomiplanen. Pr i dag har vi gått inn med aksjekapital som skal benyttes til å dekke drift fram til endelig beslutning om bygging. Ved en slik beslutning vil videre drift fram til drift dekkes av låneopptak i selskapet. Det er fortsatt stor usikkerhet til kostnadsnivået ved å sende restavfallet til sortering. Det er antydnet en ekstra

kostnad på 200 kr pr abonnement. Denne kostnaden vil belastes driftsbudsjettet gjennom økte behandlingsavgifter etter at anlegget er satt i drift. Dette vil sannsynligvis skje i 2021.

Det planlegges utbygging av ny felles gjenvinnings- og omlastingsstasjon i Bjugn/Ørland, og en utbedring av gjenvinningsstasjonen i Rissa. Dette er investeringer som også vil gi økte kostnader i årene som kommer.

Figurene under viser planlagt gebyrjustering i årene som kommer med beregnet resultat og fondsutvikling. For renovasjon husholdning vil det bli forholdsvis høye gebyrøkning som følge av overtagelse av innsamlingsavdeling i egen regi og investering i ny gjenvinningsstasjon.

Vurderinger:

Det budsjetteres med et minusresultat både på renovasjon husholdning og slam. Dette skyldes at selvkostfondene har vært høye over flere år og det er lagt en langsiktig plan for nedjustering av fondene.

Renovasjon husholdning styrer mot samme resultat som i 2017. Årsaken til at renovasjonsgebyret må settes opp med 10%, er ekstra kostnader i forbindelse med egendrift av innsamlingstjenesten og økte avskrivningskostnader.

Hovedårsaken til at slamgebyret kan settes ned med 15 % er ny innsamlingskontrakt med reduserte kostnader.

Vedlegg 1 Møteprotokoll 18.04.2017

MØTEPROTOKOLL REPRESENTANTSKAPET I FOSEN RENOVASJON IKS

18.04.2014 Åfjord Kl. 12.30– Kl. 14.30

Til stede:	Jon Husdal, Rune Schei, Hans Eide, Vibeke Stjern, Liv Darell, Tom Myrvold, Anne Toril Rødsjø
Forfall:	Therese Eidsaunet, Ogne Undertun
Andre :	Kjell Sverre Tung, Gro Kristiansen og Ola Sørås

Neste møte ble satt til mandag 13 november kl 12.00, og avholdes i Bjugn.

SAK 01/17 GODKJENNING AV MØTEPROTOKOLL

Innstilling:

Styret godkjenner protokollen fra møte den 14.11.2016 fra sak 09/16 til 12/16.

Vedtak:

Representantskapet godkjenner protokollen fra møte den 14.11.2016 fra sak 09/16 til 12/16.

SAK 02/17 REFERAT OG OPPFØLGINGSSAKER

Innstilling:

Styret tar referatene og orienteringene til etterretning.

Drøftinger i møtet:

Informasjon anbud slam:

- *Det ble gitt et klart signal fra representantskapet om at Rissa og Leksvik skal bekrefte at de står ved sine forpliktelser i avtale om innsamling av slam. Dette skal gjøres før det signeres avtale med valgt Leverandør.*

Ny struktur gjenvinningsstasjoner

- *Ørland og Bjugn kommune ønsker at Fosen Renovasjon presenterer prosjektet i et formannskapsmøte.*

I tillegg til de saker som stod i sakspapir, ble det informert om status i Indre Fosen.

- *Rissa og Leksvik har sagt opp sine avtaler med virkning fra 01.01.2018*
- *De jobber nå med juridiske vurderinger ang. IKS og har plan om å ta en avgjørelse før sommeren 2017.*
- *Det ble informert fra Rissas representant, Liv Darell, at saken skal drøftes/behandles i formannskapet 27. april og 11. mai og at det er ønskelig at Fosen Renovasjon deltar i møtet 27. april.*

Vedtak:

Representantskapet tar referat og oppfølgingssaker til etterretning.

SAK 03/17 DELTAGELSE I SESAM UTVIKLING AS

Innstilling:

Representantskapet gir styret og administrasjonen fullmakt til å gå inn som eier i utviklingsselskapet SESAM utvikling AS.

Vedtak:

Representantskapet gir styret og administrasjonen fullmakt til å gå inn som eier i utviklingsselskapet SESAM utvikling AS.

SAK 04/17 REGNSKAP 2017**Innstilling:**

Styret anbefaler at representantskapet fatter følgende vedtak:

1. Årsmelding og regnskap for 2016 godkjennes.
2. Overskuddet på selvkosttjenesten renovasjon 189 667 avsettes til tilhørende selvkostfond, og overskudd på selvkosttjenesten slam på 844 602 settes av til tilhørende selvkostfond.
3. Overskuddet på næringsrenovasjon på 800 806 etter skatt settes på tilhørende driftsfond.

Vedtak:

1. Årsmelding, inkludert revisorberetning, og regnskap for 2016 godkjennes.
2. Overskuddet på selvkosttjenesten renovasjon 189 667 avsettes til tilhørende selvkostfond, og overskudd på selvkosttjenesten slam på 844 602 settes av til tilhørende selvkostfond.
3. Overskuddet på næringsrenovasjon på 800 806 etter skatt settes på tilhørende driftsfond.

Jon Husdal

Rune Schei

Anne Toril Rødsjø

Tom Myrvold

Liv Darell

Hans Eide

Vibeke Stjern

Vedlegg 2 Utkast forskrift slam (med endringer)

Kommunal forskrift for tømning av slamavskillere, privét, tette tanker m.v. og for gebyr av denne tjenesten.

Vedtatt av

Rissa kommunestyre xx.xx.20xx, Bjugn kommunestyre xx.xx.20xx
 Ørland kommunestyre xx.xx.20xx Åfjord kommunestyre xx.xx.20xx
 Leksvik kommunestyre xx.xx.20xx Roan kommunestyre xx.xx.20xx
 Verran kommunestyre xx.xx.20xx

i medhold av lov av 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensning og om avfall (forurensningsloven).

KAP. 1 GENERELLE BESTEMMELSER

Forskriften har som mål å sikre miljømessig, økonomisk, og helsemessig forsvarlig oppsamling, innsamling, transport, gjenvinning og sluttbehandling av slamavfall i kommunen.

§ 1. Virkeområde

Forskriftene gjelder tømning, transport og behandling av slam fra slamavskillere, privet, tette tanker, minirensanlegg m.v. fra de områder som omfattes av kommunens slamtømmeordning.

Forskriftene fastsetter regler for tømning av oppsamlingsenhet for sanitært avløpsvann og slam.

Forskriftene fastsetter retningslinjer for slamavgift. Kommunen fastsetter slamavgiftens størrelse.

Oljeutskillere, fettutskillere og oppsamlingstanker for industrielt avløpsvann eller lignende ikke sanitært avløpsvann omfattes ikke av disse forskriftene.

§ 2. Definisjoner

~~Med slam forstås~~ Slam: innholdet fra rensinnretninger som slamavskillere og samleklummer for avslamming av sanitært avløpsvann og overvann. Det samme gjelder for oppsamlingstanker med ubehandlet sanitært avløpsvann. (jfr. forurensningslovens § 26 *kommunal tømning av slam fra slamavskillere (septiktanker), privet m. v)*

~~Med abonnent menes~~ Abonnent: eier eller fester av eiendom som omfattes av ordningen etter disse bestemmelser. Eiendom er definert med eget matrikkelnummer.

~~Som boligabonnement regnes~~ Boligabonnement: bebodd eiendom, leilighet m.m. Med leilighet menes selvstendig boenhet med eget kjøkken, bad og WC.

~~Som fritidsabonnement regnes~~ Fritidsabonnement: bebygd eiendom hvor det ikke er fast helårig bosetting, men samtidig innredet for hvile og matstell.

~~Med oppsamlingsenhet for slam menes~~ Oppsamlingsenhet for slam: slamavskiller, tett tank, privet, minirensanlegg eller andre samleklummer. Kommunen bestemmer valg av type og

utforming ut fra hva kommunen finner forsvarlig, rasjonelt og estetisk akseptabelt.

~~Med hentested~~ Hentested: stedet der oppsamlingsenhet står.

Ekstratømming: Tømming utenfor ordinær tur som kan bestilles med en ukes varsel hos kommunen.

Nødtømming: Tømming utenfor ordinær tur som kan bestilles med et døgns varsel hos kommunen.

§ 3. Tvungen ordning med tømming av slam.

Kommunen skal tømme oppsamlingsenhet som omfattes av disse forskriftene. Kommunen kan gi tillatelse til at andre står for tømming av oppsamlingsenhetene.

Kommunen kan etter søknad unnta enkelte eiendommer fra ordningen.

Kommunen skal registrere abonnenter, registrere hvert slamanleggs volum, fastsette slamanleggets avgiftsgruppe og tømmehyppighet samt fastsette og innkreve avgift.

Kommunen krever inn avgift for tømming utenfor tur.

KAP. 2 TØMMING AV SLAM FRA OPPSAMLINGSENHET.

§ 4. Abonnentens plikter

Abbonnten skal sørge for at anleggene som skal tømmes er lett tilgjengelig for tømming til en hver tid i sommerhalvåret (når det er snøfritt).

Den som tømmer anlegg har rett til å plassere nødvendig utstyr på eiendommen for å få utført tømmingen.

Ved nødtømming på vinteren må all snø ved og på oppsamlingsenheten være fjernet og vegen fram må være brøytet.

Ved tømming av minirensanlegg skal prosedyre for tømming være lett tilgjengelig for sjåfør på anlegget.

§ 5. Kommunens plikter

Den som samler inn slam er bare pliktig til å ta med slam som er i godkjente oppsamlingsenheter, og hvor abonnenten forøvrig har oppfylt de krav han er pålagt gjennom forskriften.

Innsamling og tømming skal foregå slik at det medfører minst mulig ulempe m.h.t. støy, støv, lukt o.l. Under transport skal avfallet sikres slik at ikke noe faller av eller tilsøler plass eller vei. Eventuelt søl fra tømmingen skal fjernes av entreprenør.

Slammet skal hentes etter gjeldende tømmerutiner fastsatt av kommunen.

Ved endringer i tømmerutiner og andre forhold i kommunal slamordning som er av vesentlig betydning, skal abonnenten varsles i god tid og på en hensiktsmessig måte.

§ 6. Tømmehyppighet.

Kommunen kan varsle om når tømming vil finne sted, men i henhold abonnentens plikter skal anlegget være tilgjengelig for tømming til enhver tid i sommerhalvåret (når det er snøfritt). For eiendommer med fast bosetting og med oppsamlingsenhet minst dimensjonert etter VA-miljøblad nr. 48, skal denne tømmes hvert 2. år.

For eiendommer med fritidsbebyggelse og med oppsamlingsenhet minst dimensjonert etter VA-miljøblad nr. 48, skal denne tømmes hvert 4. år.

For eiendommer med oppsamlingsenhet som ikke tilfredsstiller minstekravet i VA-miljøblad nr. 48, skal disse på eiendommer med fast bosetting tømmes hvert år og på eiendommer for fritidsbebyggelse, tømmes hvert 2. år.

Tette tanker tømmes minimum hvert år, eller oftere ved behov.

Minirensanlegg tømmes i henhold til dokumenterte krav fra leverandør. Alternativt tømmes minirensanlegg minimum hvert år, eller oftere ved behov.

I spesielle tilfeller kan kommunen bestemme en annen tømmehyppighet.

Boligeiendommer som er ubebodd i 6 mnd. eller mer kan etter søknad gis fritak fra ordningen i inntil 12 måneder. Eiendommen vil automatisk bli lagt inn med avgift fra neste årsskifte og det må ev. søkes på nytt om forlengelse av fritaket.

Abonnenter som har behov for tømming utenfor tur/ekstra tømninger, kan mot avgift rekvirere dette hos kommunen med en ukes varsel. ~~Ekstratømming er definert i § 11, tillegg 1.~~

Abonnenter som har behov for nødtømming, kan mot avgift rekvirere dette hos kommunen. ~~Nødtømming er definert i § 11, tillegg 2.~~

Kommunens faste tømmeruter baseres på årlig tømming, tømming hvert andre år eller tømming hvert fjerde år. Ved tømmehyppighet som fraviker fra dette, må kunde bestille ekstratømming.

§ 7. Krav til kjørbar veg

Veg som skal benyttes i fast ruteopplegg for innsamling av slam skal være kjørbar. Som kjørbar veg, regnes veg som har kurvatur, stigningsforhold (ikke brattere enn 1:7), snuplass og styrke til å tåle kjøretøy med akseltrykk 8 tonn.

Kjørebredde/brøytebredde må være minimum 3,0 meter. Vegen må ha en fri høyde på minst 4 meter.

Ved vanskelig adkomst, eller ved bruk av slangelengder over 40 m, eller med så stor høydeforskjell fra kjøretøy og slamavskiller at slammet ikke kan suges opp, kreves ekstra tillegg, jfr. kap. 3.

Ved bruk av privat veg har kommunen ikke ansvar for skader eller slitasje på vegen som skyldes vanlig trafikk for tømming.

§ 8. Innsamling og transport av slam

Slammet hentes rutinemessig. Kommunen bestemmer hentehyppigheten for de forskjellige tanktypene, herunder om innsamlingen bare skal foretas i visse deler av året, forskjellige

innsamlingshyppigheter i forskjellige deler av kommunen eller forskjellige innsamlingshyppigheter hos forskjellige abonnenter.

Innsamlingen skal utføres slik at beboerne ikke unødig sjeneres av støv, lukt og støy. Nye oppsamlingsenheter skal plasseres slik at den som skal hente slammet er sikret mot forulempinger fra husdyr samt at kravene i § 6 tilfredstilles. Dersom plasseringen av en oppsamlingsenhet utgjør en skaderisiko, forringer entreprenørens arbeidsmiljø eller medfører andre ulemper, kan kommunen kreve at enheten omplasseres/utbedres.

Tømming av oppsamlingsenheter hvor en fast tømmerutine ikke kan fastsettes eller hvor oppsamlingsenhet tilfeldig må tømmes, betraktes som tømming utenfor tur. Slik tømming må på eget initiativ meldes til kommunen. For tømming av slamanlegg utenfor tur beregnes en tilleggsavgift, jfr. kap. 3

KAP. 3 GEBYR, AVGIFT OG RENTER

§ 9. Slamgebyr.

Abonnenter som omfattes av bestemmelsene i disse forskrifter skal betale et årlig gebyr til kommunen. Gebyrets størrelse fastsettes av kommunestyret hvert år.

Kommunestyret fastsetter evt. differensierte gebyrsatser.

§ 10. Avgiftssystem.

Kommunestyret fastsetter og regulerer de årlige gebyrsatser på grunnlag av følgende:

En pris for oppmøte (O) og en pris pr. kbm (k). ~~Det er oppmøtepris og pris for 1 kbm. slam som blir de gebyrsatsene kommunestyret skal bestemme hvert år.~~

Det blir utsendt et årlig gebyr uavhengig av hvor ofte tanken tømmes.

§ 11. Avgiftsberegning.

Gebyrer beregnes ut fra oppmøtepris (O) tankens størrelse (T) og tømmehyppighet.

Tømmehyppigheten (A) bestemmes etter bruk og størrelse på oppsamlingsenheten og for tømming hvert år er A=1, hvert annet år A=0,5 og hvert fjerde år A=0,25 og disse faktorene legges inn i beregningen av det årlige gebyret.

Oppmøte O	Antall tøm A	Tankstørrelse T	Pris pr.kbm k	Ordinært gebyr= (O+T*k)	Årlig gebyr =(O+T*k)* A.
--------------	-----------------	--------------------	------------------	----------------------------	-----------------------------

Minsteavgift for slamavskiller i fritidsbolig beregnes ut fra tømming av en 2 m³ tank.

Minsteavgift for slamavskiller i helårsbolig beregnes ut fra tømming av en 4 m³ tank.

Minsteavgift for tett tank og minirensanlegg beregnes ut fra tømming av en 1 m³ tank.

Tillegg 1

~~For tømming av oppsamlingsenhet utenfor tur betales ordinært gebyr pluss ett tillegg på 50 %.~~ Ekstratømming: 150% påslag på oppmøtepris.

Tillegg 2

~~For nødtømming* av oppsamlingsenhet betales ordinært gebyr pluss ett tillegg på 130 %.~~
~~*tømming som må foretaes umiddelbart på grunn av tette avløp, overfylt oppsamlingsenhet eller andre spesielle forhold.~~ Nødtømming: 400% påslag på oppmøtepris.

Tillegg 3

For oppmøte uten å få utført tømming må det betales $O \times 1,2$. Hvis det på grunn av manglende utbedringer ikke lar seg gjøre å tømme tanken ved gjentagende forsøk, må abonnenten betale som om tanken ble tømt. Oppsamlingsenheter som av forskjellige årsaker ikke blir tømt i hht. ordinær tømme frekvens (jf §5), vil automatisk bli lagt inn på neste års tømmerute.

Tillegg 4

For anlegg som krever ekstraordinære tiltak ~~så~~ som tømming av tette tanker, minirensanlegg og tømming med eget utstyr ~~så~~ som traktor evt. pumpe, slangelengder ut over 40 meter eller andre forhold, vil det bli innkrevd gebyr etter medgått tid.

§ 12. Innkreving renter.

Forfalte gebyr er sikret med lovpant i eiendom etter panteloven, § 6 - 1.

Gebyret kan kreves inn etter reglene om innkreving av skatt.

Vedr. renteplikt ved for sen betaling eller ved tilbakebetaling av gebyr gjelder reglene i lov av 6. juni 1975, nr. 29 om eiendomsskatt til kommunene, § 26.

KAP. 4 AVSLUTTENDE BESTEMMELSER**§ 13. Delegering av myndighet**

Forurensingsmyndigheten etter denne forskrift tilligger kommunen, som kan delegere sin myndighet til annen instans med unntak av kommunestyrets myndighet til å fastsette gebyr etter § 9 og § 10, § 15 om sanksjoner og straff samt § 16 om omgjøring av boligeiendommer til fritidseiendommer.

§ 14. Klage

Enkeltvedtak som er fattet etter delegert myndighet med hjemmel i disse forskrifter, kan påklages til klagenemda i kommunen eller evt. felles klagenemnd for flere kommuner.

§ 15. Sanksjoner og straff

Kommunen kan pålegge den enkelte abonnent å utbedre oppsamlingsenhet(er) hvis dette synes nødvendig for å sikre tilstrekkelig god behandling av slammet eller for å hindre at det oppstår unødige utslipp.

Overtredelse av denne forskrift kan utover dette straffes med bøter, jf. forurensningslovens § 79.

§ 16. Omgjøring av boligeiendommer til fritidseiendommer evt. omvendt.

Evt. omgjøring av boligeiendommer til fritidseiendommer, eller omvendt, må det søkes kommunen om tillatelse til. Avgiftsplikten følger eiendomstypen.

§ 17. Forhold til helseforskrifter

All slamhåndtering med tilhørende bestemmelser skal i alle deler og til enhver tid være slik at sentrale myndigheters og den lokale helsemyndighets krav til hygienisk avfallshåndtering oppfylles.

§ 18. Ikrafttredelse

Denne forskriften er gjeldende fra vedtaksdato i kommunestyret, og erstatter da tidligere forskrift.

Vedlegg 3 Utkast forskrift slam

Kommunal forskrift for tømning av slamavskillere, privét, tette tanker m.v. og for gebyr av denne tjenesten.

Vedtatt av

Rissa kommunestyre xx.xx.20xx, Bjugn kommunestyre xx.xx.20xx
Ørland kommunestyre xx.xx.20xx Åfjord kommunestyre xx.xx.20xx
Leksvik kommunestyre xx.xx.20xx Roan kommunestyre xx.xx.20xx
Verran kommunestyre xx.xx.20xx

i medhold av lov av 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensning og om avfall
(forurensningsloven).

KAP. 1 GENERELLE BESTEMMELSER

Forskriften har som mål å sikre miljømessig, økonomisk, og helsemessig forsvarlig oppsamling, innsamling, transport, gjenvinning og sluttbehandling av slamavfall i kommunen.

§ 1. Virkeområde

Forskriftene gjelder tømning, transport og behandling av slam fra slamavskillere, privet, tette tanker, minirenseanlegg m.v. fra de områder som omfattes av kommunens slamtømmeordning.

Forskriftene fastsetter regler for tømning av oppsamlingsenhet for sanitært avløpsvann og slam.

Forskriftene fastsetter retningslinjer for slamavgift. Kommunen fastsetter slamavgiftens størrelse.

Oljeutskillere, fettutskillere og oppsamlingstanker for industrielt avløpsvann eller lignende ikke sanitært avløpsvann omfattes ikke av disse forskriftene.

§ 2. Definisjoner

Slam: innholdet fra renseinnretninger som slamavskillere og samlekommer for avslamming av sanitært avløpsvann og overvann. Det samme gjelder for oppsamlingstanker med ubehandlet sanitært avløpsvann. (jfr. forurensningslovens § 26 *kommunal tømning av slam fra slamavskillere (septiktanker), privet m. v*)

Abonnent: eier eller fester av eiendom som omfattes av ordningen etter disse bestemmelser. Eiendom er definert med eget matrikkelnummer.

Boligabonnement: bebodd eiendom, leilighet m.m. Med leilighet menes selvstendig boenhet med eget kjøkken, bad og WC.

Fritidsabonnent: bebygd eiendom hvor det ikke er fast helårig bosetting, men samtidig innredet for hvile og matstell.

Oppsamlingsenhet for slam: slamavskiller, tett tank, privet, minirenseanlegg eller andre samlekommer. Kommunen bestemmer valg av type og utforming ut fra hva kommunen finner

forsvarlig, rasjonelt og estetisk akseptabelt.

Hentested: stedet der oppsamlingsenhet står.

Ekstratømming: Tømming utenfor ordinær tur som kan bestilles med en ukes varsel hos kommunen.

Nødtømming: Tømming utenfor ordinær tur som kan bestilles med et døgn varsel hos kommunen.

§ 3. Tvungen ordning med tømming av slam.

Kommunen skal tømme oppsamlingsenhet som omfattes av disse forskriftene. Kommunen kan gi tillatelse til at andre står for tømming av oppsamlingsenhetene.

Kommunen kan etter søknad unnta enkelte eiendommer fra ordningen.

Kommunen skal registrere abonnenter, registrere hvert slamanleggs volum, fastsette slamanleggets avgiftsgruppe og tømmehyppighet samt fastsette og innkreve avgift.

Kommunen krever inn avgift for tømming utenfor tur.

KAP. 2 TØMMING AV SLAM FRA OPPSAMLINGSENHET.

§ 4. Abonnentens plikter

Abbonnten skal sørge for at anleggene som skal tømmes er lett tilgjengelig for tømming til en hver tid i sommerhalvåret (når det er snøfritt).

Den som tømmer anlegg har rett til å plassere nødvendig utstyr på eiendommen for å få utført tømmingen.

Ved nødtømming på vinteren må all snø ved og på oppsamlingsenheten være fjernet og vegen fram må være brøytet.

Ved tømming av minirensanlegg skal prosedyre for tømming være lett tilgjengelig for sjåfør på anlegget.

§ 5. Kommunens plikter

Den som samler inn slam er bare pliktig til å ta med slam som er i godkjente oppsamlingsenheter, og hvor abonnenten forøvrig har oppfylt de krav han er pålagt gjennom forskriften.

Innsamling og tømming skal foregå slik at det medfører minst mulig ulempe m.h.t. støy, støv, lukt o.l. Under transport skal avfallet sikres slik at ikke noe faller av eller tilsøler plass eller vei. Eventuelt søl fra tømmingen skal fjernes av entreprenør.

Slammet skal hentes etter gjeldende tømmerutiner fastsatt av kommunen.

Ved endringer i tømmerutiner og andre forhold i kommunal slamordning som er av vesentlig betydning, skal abonnenten varsles i god tid og på en hensiktsmessig måte.

§ 6. Tømmehyppighet.

Kommunen kan varsle om når tømming vil finne sted, men i henhold abonnentens plikter skal anlegget være tilgjengelig for tømming til enhver tid i sommerhalvåret (når det er snøfritt). For eiendommer med fast bosetting og med oppsamlingsenhet minst dimensjonert etter VA-miljøblad nr. 48, skal denne tømmes hvert 2. år.

For eiendommer med fritidsbebyggelse og med oppsamlingsenhet minst dimensjonert etter VA-miljøblad nr. 48, skal denne tømmes hvert 4. år.

For eiendommer med oppsamlingsenhet som ikke tilfredsstiller minstekravet i VA-miljøblad nr. 48, skal disse på eiendommer med fast bosetting tømmes hvert år og på eiendommer for fritidsbebyggelse, tømmes hvert 2. år.

Tette tanker tømmes minimum hvert år, eller oftere ved behov.

Minirensanlegg tømmes i henhold til dokumenterte krav fra leverandør. Alternativt tømmes minirensanlegg minimum hvert år, eller oftere ved behov.

I spesielle tilfeller kan kommunen bestemme en annen tømmehyppighet.

Boligeiendommer som er ubebodd i 6 mnd. eller mer kan etter søknad gis fritak fra ordningen i inntil 12 måneder. Eiendommen vil automatisk bli lagt inn med avgift fra neste årsskifte og det må ev. søkes på nytt om forlengelse av fritaket.

Abonnenter som har behov for tømming utenfor tur/ekstra tømminger, kan mot avgift rekvirere dette hos kommunen med en ukes varsel.

Abonnenter som har behov for nødtømming, kan mot avgift rekvirere dette hos kommunen.

Kommunens faste tømmeruter baseres på årlig tømming, tømming hvert andre år eller tømming hvert fjerde år. Ved tømmehyppighet som fraviker fra dette, må kunde bestille ekstratømming.

§ 7. Krav til kjørbare veg

Veg som skal benyttes i fast ruteopplegg for innsamling av slam skal være kjørbare
Som kjørbare veg, regnes veg som har kurvatur, stigningsforhold (ikke brattere enn 1:7), snuplass og styrke til å tåle kjøretøy med akseltrykk 8 tonn.

Kjørebredde/brøytebredde må være minimum 3,0 meter. Vegen må ha en fri høyde på minst 4 meter.

Ved vanskelig adkomst, eller ved bruk av slangelengder over 40 m, eller med så stor høydeforskjell fra kjøretøy og slamavskiller at slammet ikke kan suges opp, kreves ekstra tillegg, jfr. kap. 3.

Ved bruk av privat veg har kommunen ikke ansvar for skader eller slitasje på vegen som skyldes vanlig trafikk for tømming.

§ 8. Innsamling og transport av slam

Slammet hentes rutinemessig. Kommunen bestemmer hentehyppigheten for de forskjellige tanktypene, herunder om innsamlingen bare skal foretas i visse deler av året, forskjellige innsamlingshyppigheter i forskjellige deler av kommunen eller forskjellige innsamlingshyppigheter hos forskjellige abonnenter.

Innsamlingen skal utføres slik at beboerne ikke unødig sjeneres av støv, lukt og støy. Nye oppsamlingsenheter skal plasseres slik at den som skal hente slammet er sikret mot forulempinger fra husdyr samt at kravene i § 6 tilfredstilles. Dersom plasseringen av en oppsamlingsenhet utgjør en skaderisiko, forringer entreprenørens arbeidsmiljø eller medfører andre ulemper, kan kommunen kreve at enheten omplasseres/utbedres.

Tømming av oppsamlingsenheter hvor en fast tømmerutine ikke kan fastsettes eller hvor oppsamlingsenhet tilfeldig må tømmes, betraktes som tømming utenfor tur. Slik tømming må på eget initiativ meldes til kommunen. For tømming av slamanlegg utenfor tur beregnes en tilleggsavgift, jfr. kap. 3

KAP. 3 GEBYR, AVGIFT OG RENTER

§ 9. Slambeyr.

Abonnenter som omfattes av bestemmelsene i disse forskrifter skal betale et årlig gebyr til kommunen. Gebyrets størrelse fastsettes av kommunestyret hvert år.

Kommunestyret fastsetter evt. differensierte gebyrsatser.

§ 10. Avgiftssystem.

Kommunestyret fastsetter og regulerer de årlige gebyrsatser på grunnlag av følgende: En pris for oppmøte (O) og en pris pr. kbm (k).

Det blir utsendt et årlig gebyr uavhengig av hvor ofte tanken tømmes.

§ 11. Avgiftsberegning.

Gebyrer beregnes ut fra oppmøtepris (O) tankens størrelse (T) og tømmehyppighet. Tømmehyppigheten (A) bestemmes etter bruk og størrelse på oppsamlingsenheten og for tømming hvert år er $A=1$, hvert annet år $A=0,5$ og hvert fjerde år $A=0,25$ og disse faktorene legges inn i beregningen av det årlige gebyret.

Oppmøte O	Antall tøm A	Tankstørrelse T	Pris pr.kbm k	Ordinært gebyr= (O+T*k)	Årlig gebyr =(O+T*k)* A.
--------------	-----------------	--------------------	------------------	----------------------------	-----------------------------

Minsteavgift for slamavskiller i fritidsbolig beregnes ut fra tømming av en 2 m³ tank.
Minsteavgift for slamavskiller i helårsbolig beregnes ut fra tømming av en 4 m³ tank.
Minsteavgift for tett tank og minirensanlegg beregnes ut fra tømming av en 1 m³ tank.

Tillegg 1

Ekstratømming: 150% påslag på oppmøtepris.

Tillegg 2

Nødtømming: 400% påslag på oppmøtepris.

Tillegg 3

For oppmøte uten å få utført tømming må det betales $O \times 1,2$. Hvis det på grunn av manglende utbedringer ikke lar seg gjøre å tømme tanken ved gjentagende forsøk, må

abonnenten betale som om tanken ble tømt. Oppsamlingsenheter som av forskjellige årsaker ikke blir tømt i hht. ordinær tømmefrekvens (jf §5), vil automatisk bli lagt inn på neste års tømmerute.

Tillegg 4

For anlegg som krever ekstraordinære tiltak som tømning av tette tanker, minirensanlegg og tømning med eget utstyr som traktor evt. pumpe, slangelengder ut over 40 meter eller andre forhold, vil det bli innkrevd gebyr etter medgått tid.

§ 12. Innkreving renter.

Forfalte gebyr er sikret med lovpant i eiendom etter panteloven, § 6 - 1.

Gebyret kan kreves inn etter reglene om innkreving av skatt.

Vedr. renteplikt ved for sen betaling eller ved tilbakebetaling av gebyr gjelder reglene i lov av 6. juni 1975, nr. 29 om eiendomsskatt til kommunene, § 26.

KAP. 4 AVSLUTTENDE BESTEMMELSER

§ 13. Delegering av myndighet

Forurensningsmyndigheten etter denne forskrift tilligger kommunen, som kan delegere sin myndighet til annen instans med unntak av kommunestyrets myndighet til å fastsette gebyr etter § 9 og § 10, § 15 om sanksjoner og straff samt § 16 om omgjøring av boligeiendommer til fritidseiendommer.

§ 14. Klage

Enkeltvedtak som er fattet etter delegert myndighet med hjemmel i disse forskrifter, kan påklages til klagenemnda i kommunen eller evt. felles klagenemnd for flere kommuner.

§ 15. Sanksjoner og straff

Kommunen kan pålegge den enkelte abonnent å utbedre oppsamlingsenhet(er) hvis dette synes nødvendig for å sikre tilstrekkelig god behandling av slammet eller for å hindre at det oppstår unødige utslipp.

Overtredelse av denne forskrift kan utover dette straffes med bøter, jf. forurensningslovens § 79.

§ 16. Omgjøring av boligeiendommer til fritidseiendommer evt. omvendt.

Evt. omgjøring av boligeiendommer til fritidseiendommer, eller omvendt, må det søkes kommunen om tillatelse til. Avgiftsplikten følger eiendomstypen.

§ 17. Forhold til helseforskrifter

All slamhåndtering med tilhørende bestemmelser skal i alle deler og til enhver tid være slik at sentrale myndigheters og den lokale helsemyndighets krav til hygienisk avfallshåndtering oppfylles.

§ 18. Ikrafttredelse

Denne forskriften er gjeldende fra vedtaksdato i kommunestyret, og erstatter da tidligere forskrift.

Vedlegg 4 Internt notat omlasting- og gjenvinningsstasjoner

I dette notatet vurderes fordeler og ulemper med ulike alternative plasseringer og oppbygging av omlastingsstasjoner i området til Fosen Renovasjon. Deretter vurderes tiltak for gjenvinningsstasjonene.

Omlastingsstasjoner

Dagens løsning:

I dag omlastes avfall fra rutegående renovasjonsbiler i enkle omlastingsstasjoner i Rissa og på Ørlandet. Avfallet tippes fra komprimatorbil ned i container. Det benyttes traktorgraver til å fordele/komprimere avfallet i container.

Fordeler:

- Lav investeringskostnad
- Alt arbeid, logistikk og kommunikasjon med omlasting og videretransport utføres av entreprenørene.

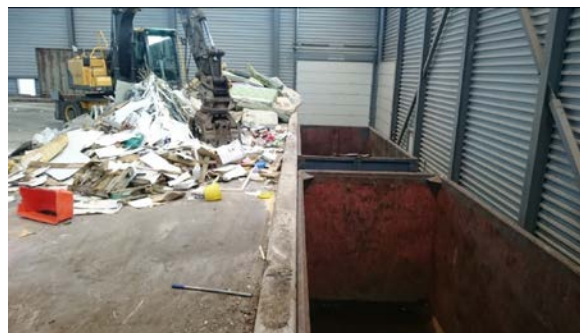
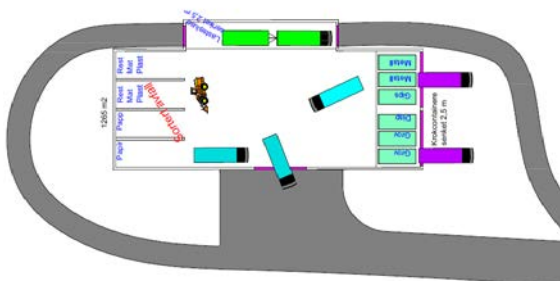
Ulemper:

- Dette er vår største kilde til flygeavfall. Når det omlastes i dårlig vær gir ikke overbyggene god nok beskyttelse. Dette bidrar til forurensing, ekstra arbeid i form av rydding, samt lite estetiske gjenvinningsstasjoner.
- Vi får ikke fylt ut containerne. Vi kjører i snitt 8,2 tonn, mens det optimale er 12 tonn.
- Sårbar logistikk, lite fleksibilitet. Dette vil sannsynligvis gi seg utslag i priser på anbud på innsamling og transport.
- Omlasting skjer i samme område som privatkunder leverer avfall på gjenvinningsstasjonene.

Mulige løsninger:

Gjennom et samarbeid med Rambøll er det skissert to ulike alternativer for omlasting. I tillegg er det skissert en tredje mulighet for omlasting som benyttes av en del renovasjonsselskaper:

1. Komplett omlastingshall. Dette er en løsning med en stor hall hvor avfall kan tippes enten rett i container, eller tippes på gulv for videre sortering/omlasting med hjullaster eller gravemaskin.

Fordeler:

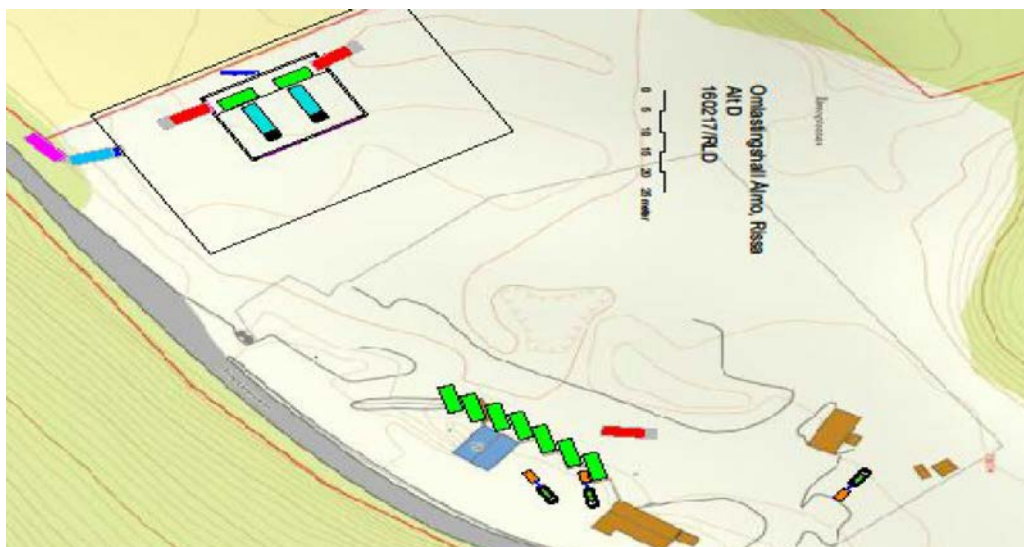
- Minimerer mengde flygeavfall
- Kan utnytte containerne med maksimal vekt

- Fleksibel logistikk
- Omlasting fjernes fra publikumsområdene på gj.v.s.
- Effektivt for renovatører (innsamlingsbiler)
- Effektivt for transportører (videretransport av containere)
- Bedre omlasting og evt. sortering av andre fraksjoner

Ulemper:

- Et ekstra ledd med behandling av avfallet
- Stor investering (kostnadsestimat 25 mill)

2. Forenklet omlastingshall. Dette er en løsning som bygger på samme prinsipp som dagens omlasting. Forskjellen vil være et større overbygge for å unngå flygeavfall.

Fordeler:

- Minimerer mengde flygeavfall
- Omlasting fjernes fra publikumsområdene på gj.v.s.
- Lavere investering (kostnadsestimat 11 mill.)
- Minimalt ekstra arbeid med omlasting av avfallet

Ulemper:

- Liten fleksibilitet
- Får ikke utnyttet containere maksimalt

3. Presscontainere. Dette er en containere som kan plasseres inne i en forenklet omlastingshall eller inne i en større omlastingshall. Det benyttes spesialcontainere som kobles mot et stempel som presser sammen avfallet. På denne måten er det enkelt å oppnå ønsket vekt/komprimering. Før en evt. går til innkjøp av denne type løsning, må vi finne ut om evt. matposer som skal til SESAM-anlegget vil tåle komprimeringen. Om det blir aktuelt bør dette testes på et eksisterende anlegg.

Gjenvinningsstasjoner

Dagens løsning:

- Åfjord:
 - o Området leies av kommunen.
 - o Stort sett dårlig grunnforhold da stasjonene ligger på gammel fylling.
 - o Stasjonen ble bygd ny i 2006.
 - o Den stasjonen som er best tilpasset formålet og fungerer best i dag.
 - o Området er i de senere år forbedret med fast dekke og nytt garasjebygg med blant annet byttebu.
- Rissa:
 - o Området leies av kommunen.
 - o Stort sett dårlig grunnforhold da stasjonene ligger på gammel fylling.
 - o Nye ramper ble bygd på slutten av 90-tallet.
 - o Området preges av mye flygeavfall fra omlasting
 - o Stasjonen mangler oppbevaringsplass under tak (garasje/lager)
 - o Stasjonen mangler byttebu.
 - o Stasjonen mangler rampeplass som fører til tunge løft for kunder og ansatte
 - o Det er dårlig fremkommelighet ved dagens ramper da det er behov for rygging.
- Bjugn:
 - o Området leies av Helbu Eiendom AS (Avtale til 2020)
 - o Gode grunnforhold
 - o Ramper satt opp i 2002
 - o Stasjon mangler lagerplass
 - o Stasjonen mangler byttebu.
- Ørland:
 - o Området leies av kommunen. Avtale gikk ut i 2010. Det er jobbet med å forlenge denne avtalen. Ørland kommune har inngått festeavtale med grunneier, men den er ikke videreført med fremfesteavtale med Fosen Renovasjon.
 - o Stort sett dårlig grunnforhold da stasjonene ligger på gammel fylling.
 - o Omlastingsbygg og ramper ble bygd/utbedret i 2002
 - o Området preges av noe flygeavfall som følge av omlasting
 - o Stasjonen har vanskelig logistikk som følge av omlasting i publikumsområdet og store avstander.

Forslag til utbedring av omlastingsstasjoner og gjenvinningsstasjoner i prioritert rekkefølge:

- Bjugn og Ørland:
 - o Ny felles stasjon med omlastingshall og gjenvinningsstasjon plasseres i Ervika (Reitan Næringspark)
 - o Ny moderne gj.v.s. med ramper som bygges av betongmoduler, som gir godt med lagerplass under rampene.
 - o Bygg for farlig avfall, lager, adm., og byttebu.
 - o Oppstillingsplass for containere
- Rissa:
 - o Nytt lagerbygg og evt. garasje for maskiner
 - o Utvidelse med flere ramper
 - o Fast dekke der det i dag er grus
 - o Beholder dagens løsning for omlasting inntil vi får erfaringer fra omlastingshall i Ørland/Bjugn.

- Åfjord:
 - o Flytte lager for farlig avfall (HMS-tiltak)
 - o Utvidelse rampeplasser
 - o Vurdere omlasting av avfall fra rutegående transport.

Låneramme

Dagens selskapsavtale har en låneramme på 17 millioner kroner. I henhold til selskapsavtalen §13 og lov om interkommunale selskap § 4 og 22, skal ny låneramme vedtas av kommunestyrene.

	[millioner kr]
Ny tomt	9
Omlasting Bjugn/Ørland	25
Gj.v Rissa	5
Gj.v. Åfjord	2
Gj.v. Bjugn/Ørland	15
	66

Eksisterende lån pr 2017	10
--------------------------	----

Forslag til ny låneramme 80 millioner.

Kostnadsoverslag ny omlasting og gjenvinningsstasjon Bjugn/Ørland

		I dag	Utbedringer dagens gj.v.s	Ny felles gj.v.s på Reitan m/omlastning + Kråka som lager
Driftskostnader				
	Leie areal	304 000	304 000	152 000 kr/år
	Reperasjoner og vedlikehold	250 000	200 000	50 000 kr/år
	Besparelse		50 000	352 000 kr/år
Transportkostnader				
Lavere kostnader ved enkel logistikk				
Forventet økt kostnad i neste anbud				
Estimert besparelse/ekstrakost				
	Innsamling/Videretransport B	5 000 000	5 000 000	4 900 000 kr/år
	Besparelse		0	100 000 kr/år
Lavere transportkostnader som følge av bedre komprimering				
Estimert besparelse				
	Videretransport	3 000 000	3 000 000	2 000 000 kr/år
	Besparelse		0	1 000 000 kr/år
Personalkostnader				
Dagens kost 4 stasjoner				
		3 000 000 kr/år		
Personalkost egenregi				
		700 000 kr/årsverk		
Estimert antall årsverk i egenregi				
				2,5 årsverk
	Personalkost	1 500 000	1 500 000	1 750 000 kr/år
	Besparelse		0	-250 000 kr/år
Total besparelse drift			50 000	1 202 000 kr/år
Kostnader nytt anlegg				
Avskrivningstid				
			20	30 år
Rente				
		2,5 %		
Areal ny gj.v.s + omlasting				
				20 [da]
	Tomtepriser			8 400 000 kr
	Hall			25 000 000 kr
	Maskiner	2 000 000		2 000 000 kr
	Gjenvinningsstasjon	10 000 000		13 000 000 kr
	Sum		12 000 000	48 400 000 kr
	Avskrivning		600 000	1 613 333 kr
	Renter år 1		300 000	1 210 000 kr
Total kostnad investering (avdrag og renter)			900 000	2 823 333 kr/år
Antall ab.				
		10 000		
Ekstrakostnad			850 000	1 621 333 kr/år
Ekstrakost pr ab. år 1			85	162 kr/år
Ekstra pr ab. år 10			71,5	126 kr/år
Ekstra pr ab. år 20			56,5	86 kr/år

Vedlegg 5 Budsjett innsamlingsavdeling

	2018
Forsikringer biler	156 000
Diesel	900 000
Dekk	145 000
Verksted	606 000
Bom ferge	225 000
Skader/berging	200 400
Berging	69 000
Arbeidsklær	100 000
Vask/smør	20 000
Driftsmateriell	37 500
Div driftskostnader	78 450
Kontorkostnader	156 000
Tlf	33 000
Driftskostnader	2 726 350
Personalkostnader	6 263 397
Biler (avskrivning og leasing)	936 315
Nybil	257 143
Driftskostander etter avskrivning	10 183 204

Tilbud konkurranse 2014	Justert for 2018
Namdal avfallstransport	7 484 247
NG	9 156 388
RenoNOrden	7 522 057
Retura ST/Westgaard	10 430 112

Fakturert til RenoNorden i 2016	
Fosen Renovasjon IKS	5 926 440
Fosen Rneovasjon Næring AS	1 848 485
Sum	7 774 925

Gebyr	
Kostnadsøkning	2 408 280
Gebyrinntekter 2017	25 000 000
Gebyrøkning som følge av egendrift	10 %

Vedlegg 6 Henvendelse fra Indre Fosen

FOSEN RENOVASJON IKS
Postboks 55
7101 RISSA

Deres ref:
Vår ref: 7991/2017
Saksnr: 2017/1684
Dato: 30.06.2017

Orientering om vedtak i fellesnemnda om renovasjonsordning for Indre Fosen kommune

Saksprotokoll i Indre Fosen Fellesnemnd - 08.06.2017

Rådmannens innstilling:

1. Leksvik og Rissa kommuner ber Fosen Renovasjon IKS og Innherred Renovasjon IKS gjennom representantskapene om å ta ansvar for å utarbeide en mulighetsstudie om fusjonering av de to renovasjonsselskapene.
2. Avtalene som Leksvik kommune og Rissa kommune har med Innherred Renovasjon IKS og Fosen Renovasjon IKS i dag, forlenges fram til at kommunestyret for Indre Fosen kommune har vedtatt framtidig renovasjonsordning for ny kommune.

Behandling:

Steinar Saghaug (LE-H) er representant for Leksvik kommune i representantskapet i Innherred Renovasjon IKS og er styremedlem i Retura AS, men ble av fellesnemnda ikke ansett som inhabil.

- Tilleggsforslag fra Knut Ola Vang, (LE-AP):

Tilføy et punkt 3: Selskapene kommer tilbake til fellesnemnda med en tidsplan for når en mulighetsstudie kan være ferdigstilt.

- Forslag fra Per Kristian Skjærvik, (RI-AP):

Sett inn «/samarbeid» på slutten av punkt 1: 1. Leksvik og Rissa kommuner ber Fosen Renovasjon IKS og Innherred Renovasjon IKS gjennom representantskapene om å ta ansvar for å utarbeide en mulighetsstudie om fusjonering/samarbeid av de to renovasjonsselskapene.

Rådmannen endret på innstillingen og tar inn ordet «samarbeid» i pkt 1 (...en mulighetsstudie om fusjonering/samarbeid av de to renovasjonsselskapene).

Avstemning:

Rådmannens innstilling med tilleggsforslaget fra Knut Ola Vang (LE-AP) ble enstemmig vedtatt.

Endelig vedtak:

1. Leksvik og Rissa kommuner ber Fosen Renovasjon IKS og Innherred Renovasjon IKS gjennom representantskapene om å ta ansvar for å utarbeide en mulighetsstudie om fusjonering/samarbeid av de to renovasjonsselskapene.
2. Avtalene som Leksvik kommune og Rissa kommune har med Innherred Renovasjon IKS og Fosen Renovasjon IKS i dag, forlenges fram til at kommunestyret for Indre Fosen kommune har vedtatt framtidig renovasjonsordning for ny kommune.
3. Selskapene kommer tilbake til fellesnemda med en tidsplan for når en mulighetsstudie kan være ferdigstilt.

Med hilsen

Ola Andreas Stavne / Kommunikasjon og personal

Epost: ola.andreas.stavne@rissa.kommune.no

Telefon: 900114887

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg 7 Avklaring fra KS-advokatene (e-post)

Hei!

Jeg har sett på spørsmålene deres og har følgende kommentarer:

Oppsigelsestid ved uttredden:

Utgangspunktet er at det ved kommunesammenslåing skjer en form for eierskifte ved at Indre Fosen overtar rettigheter og forpliktelser fra de kommuner som inngår i den nye kommunen. Dette følger av IKS-loven § 26, andre ledd.

Iksl. § 30 slår fast at en Rissa kommune kan si opp sitt deltakerforhold i selskapet med 1 års varsel. Etter at kommunesammenslåingen har funnet sted, 01.01.2018, slår inndelingsloven fast at Indre Fosen, innen 1 år, kan si opp deltakerforholdet sitt med en frist på 6 mnd. Oppsigelsesfristen etter 01.01.2018 er altså kortere enn det IKS-loven § 30 gir anvisning på.

Nødvendigheten av å utpeke nye representanter til representantskapet:

Iksl. § 26, 1 ledd, forutsetter at eierskifte krever samtykke fra samtlige eiere i IKSet. Det er uklart om denne regelen kommer til anvendelse ved kommunesammenslåing, men jeg mener det ikke kreves samtykke ved en kommunesammenslåing. Dersom man legger til grunn at slikt samtykke ikke er nødvendig, kan Indre Fosen kommune videreføre deltakelse i IKSet, dersom de ønsker det.

Dersom den nye kommunene, Indre Fosen, velger å tre inn i IKSet skal de være representert med 2 representanter etter selskapsavtalen § 7.1. Selskapsavtalen slår fast at antallet medlemmer kan justeres ved økning/reduksjon i antall eierkommuner eller kommunesammenslåing. I dette konkrete tilfellet er justering ikke nødvendig da antallet deltakere i IKSet forblir det samme som før.

Det følger av Iksl. § 6 at kommunestyret skal velge (ved forholdsvalg eller flertallsvalg) sine representanter til representantskapet. For perioden frem til ny kommune er på plass trenger man derfor ikke velge nye representanter, men dersom Indre Fosen kommune velger å tre inn i IKSet, fra 01.01.2018, må nye representanter velges av nytt kommunestyre.

Er det behov for å utpeke nye styremedlemmer ?:

Det vil i utgangspunktet ikke være nødvendig å peke ut nye styremedlemmer, som du påpeker. Styret er jo per i dag valgt av representantskapet, jf. Iksl. § 10. Det kan jo allikevel være at Indre Fosen vil foreslå endringer til styret. Dette er det anledning til etter Iksl. § 10, andre ledd:

«Styremedlemmene velges av representantskapet med de unntak som er nevnt i denne paragrafen. Representantskapet kan når som helst fjerne et styremedlem som det selv har valgt.»

Oppdatering av selskapsavtalen:

Iksl. § 4 gir anvisning på hva selskapsavtalen skal inneholde (minstekrav). Det følger av bestemmelsen at avtalen skal angi deltakerne til selskapet og disses eierandel og ansvarsandel, dersom denne avviker fra eierandelen. Det vil derfor være nødvendig med en oppdatering av selskapsavtalen, slik at den pr. 01.01.2018 reflekterer at Indre Fosen er deltaker i IKSet, men med et begrenset ansvar i forhold til hva selskapsavtalen § 5 legger ved å ta antall innbyggere som utgangspunkt.

Dersom selskapsavtalen ikke blir endret vil den i en mellomperiode, frem til endring, være i strid med loven. I realiteten vil allikevel eierbrøken måtte anses endret fra det tidspunkt kommunesammenslåingen trer i kraft. Det siste vil her være viktig ettersom selskapsavtalens § 5 legger opp til at eierandelen i selskapet skal beregnes ut fra innbyggerantallet. Ettersom dere ønsker å avvike fra selskapsavtalen utgangspunkt, slik at Indre Fosen får eierandel og ansvar som Rissa kommune har i dag, er det derfor viktig å få på plass endring av selskapsavtalen.

Om noe er uklart eller dere har spørsmål så ta gjerne kontakt.

Beste hilsen,

Håkon

Håkon Andreas Riegels
Advokatfullmektig
KS Bedrift

E-post E-mail: hakon.riegels@ks.no
Mobil Cellular: (+47) 468 92 872
<http://www.ks-bedrift.no>

SAMFUNNSANSVARLIG FORRETNINGSDRIFT
Corporate Social Responsibility

Vedlegg 8 Budsjett 2018

Fosen Renovasjon IKS budsjett 2018	Hovedadm		Husholdning		Næring		Innsamlingsavdeling		Slam	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Gebyrer hush/næring/slam	0	0	-22 373 000	-20 142 000	-7 604 000	-5 002 000	0	0	-5 830 000	-6 750 000
Gebyr levering gjenbruksstasjon	0	0	-3 000	-1 000	-579 000	-483 000	0	0	0	0
Ekstra-/Nødtømming	0	0	0	0	0	0	0	0	-644 000	-571 000
Kommunale tanker	0	0	0	0	0	0	0	0	-1 298 000	-1 502 000
Bytte renovasjonsdunk	0	0	-11 000	-13 000	0	0	0	0	0	0
Renovasjonsgebyr fritid	0	0	-3 797 000	-3 328 000	0	0	0	0	0	0
Salg av sekker	0	0	-5 000	0	0	0	0	0	0	0
Salg av containere og beholdere	0	0	-13 000	-78 000	0	0	0	0	0	0
Andre inntekter	0	0	-301 000	-171 000	-266 000	-238 000	0	0	0	0
Papp salg	0	0	-9 000	-2 000	-47 000	-46 000	0	0	0	0
Papir salg	0	0	-203 000	-186 000	-13 000	-15 000	0	0	0	0
Metall salg	0	0	-550 000	-621 000	-450 000	-279 000	0	0	0	0
Utleie personell	0	0	0	0	-1 717 000	-1 404 000	0	0	0	0
EE-avfall	0	0	-171 000	-189 000	0	0	0	0	0	0
Tekstiler	0	0	0	-97 000	0	0	0	0	0	0
Betalte purregebyr	0	0	-357 000	-183 000	0	0	0	0	-139 000	-55 000
Sum driftsinntekter	0	0	-27 793 000	-25 012 000	-10 676 000	-7 466 000	0	0	-7 911 000	-8 877 000
Innkjøp av sekker og kompostholdere for videresalg	0	0	222 000	102 000	28 000	49 000	0	0	0	0
Avgift forbrenning inkl. st.avg	0	0	2 218 000	2 168 000	739 000	802 000	0	0	772 000	538 000
Avgift deponi inkl. st.avg	0	0	306 000	87 000	204 000	87 000	0	0	0	0

Fosen Renovasjon IKS budsjett 2018	Hovedadm		Husholdning		Næring		Innsamlingsavdeling		Slam	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Avgift sortering	0	0	1 245 000	1 250 000	533 000	536 000	0	0	0	0
Glass og metallembalasje	0	0	11 000	21 000	1 000	0	0	0	0	0
Farlig avfall	0	0	427 000	395 000	107 000	44 000	0	0	0	0
Hageavfall	0	0	605 000	0	12 000	0	0	0	0	0
Impregnert trevirke	0	0	257 000	198 000	22 000	10 000	0	0	0	0
Vindu	0	0	265 000	166 000	197 000	29 000	0	0	0	0
Papp	0	0	9 000	1 000	50 000	21 000	0	0	0	0
Trevirke	0	0	354 000	1 188 000	687 000	639 000	0	0	0	0
Gips	0	0	92 000	87 000	92 000	87 000	0	0	0	0
Sum varekostnader	0	0	6 011 000	5 660 000	2 672 000	2 303 000	0	0	772 000	538 000
Lønn fast ansatte	3 510 000	3 604 000	0	0	0	0	4 039 000	0	0	0
Ekstrahjelp	63 000	84 000	0	0	0	0	323 000	0	0	0
Overtid	123 000	135 000	0	0	0	0	565 000	0	0	0
Annen lønn og trekkpl godtgjørelse	34 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Godtgjørelse styre og rep.skap	285 000	284 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Arbeidsgiveravgift	474 000	498 000	0	0	0	0	563 000	0	0	0
Premiforsikring KLP	555 000	530 000	0	0	0	0	703 000	0	0	0
Gruppeliv-/ulykkesforsikring	8 000	7 000	0	0	0	0	50 000	0	0	0
Gruppeliv - ikke oppg pl	4 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Premie LO/NHIO-ordnignene	5 000	8 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Bedriftshelsetjeneste.	16 000	16 000	0	0	0	0	20 000	0	0	0
Fordeling hovedadm	-5 077 000	-5 166 000	7 161 000	2 659 000	2 686 000	1 139 000	-6 263 000	0	1 493 000	1 367 000
Sum lønn	0	0	7 161 000	2 659 000	2 686 000	1 139 000	0	0	1 493 000	1 367 000
Ordinære avskrivninger	0	0	2 953 000	1 830 000	1 009 000	446 000	1 193 000	0	32 000	32 000
Transport innsamling	0	0	0	5 443 000	0	0	0	0	5 862 000	6 242 000

Fosen Renovasjon IKS budsjett 2018	Hovedadm		Husholdning		Næring		Innsamlingsavdeling		Slam	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Containertansport	0	0	3 486 000	3 268 000	1 494 000	1 335 000	0	0	0	0
Bom/Ferge	0	0	0	0	0	0	225 000	0	0	0
Ekstra transport	0	0	64 000	71 000	21 000	29 000	0	0	0	0
Opprydding hyttecontainere	0	0	51 000	50 000	0	0	0	0	0	0
Sekker	0	0	223 000	211 000	0	0	0	0	0	0
Leie lokaler	273 000	280 000	0	0	0	0	156 000	0	0	0
Elektrisitet	0	0	43 000	34 000	11 000	14 000	0	0	0	0
Leie maskiner	59 000	62 000	0	9 000	0	4 000	0	0	0	0
Leie areal	0	0	304 000	265 000	68 000	60 000	0	0	20 000	17 000
Leie containere	0	0	27 000	71 000	61 000	30 000	0	0	0	44 000
EDB Utstyr	21 000	30 000	10 000	11 000	0	0	0	0	0	0
Reparasjon/vedlikehold hyttekontain...	0	0	35 000	15 000	0	0	0	0	0	0
Reparasjon/vedlikehold returpunkt	0	0	51 000	88 000	0	0	0	0	0	0
Reparasjon/vedlikehold containere	0	0	209 000	209 000	88 000	90 000	0	0	0	0
Reparasjon/vedlikehold gjenbrukssta...	0	0	419 000	345 000	98 000	86 000	0	0	0	0
Andre driftskostnader	11 000	3 000	211 000	252 000	52 000	63 000	116 000	0	0	0
Revisjonshonorar	30 000	30 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Regnskapshonorar	82 000	65 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Innfordringer	250 000	350 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Konsulenthonorar	104 000	89 000	21 000	14 000	1 000	1 000	0	0	12 000	16 000
Prosjekt	0	0	711 000	1 987 000	100 000	143 000	0	0	0	864 000
Drift av gjenbruksstasjoner	0	0	2 671 000	2 458 000	657 000	614 000	0	0	0	0
Kontorrekvisita	37 000	44 000	0	0	0	0	0	0	0	0
EDB-programvare	152 000	121 000	145 000	197 000	61 000	0	0	0	36 000	35 000
Aviser/tidsskrifter	12 000	6 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Faglitteratur	7 000	2 000	11 000	0	0	0	0	0	0	0
Kurs/oppdatering	134 000	136 000	0	56 000	4 000	14 000	0	0	0	0

Fosen Renovasjon IKS budsjett 2018	Hovedadm		Husholdning		Næring		Innsamlingsavdeling		Slam	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Andre kontorkostnader	92 000	67 000	25 000	5 000	10 000	1 000	100 000	0	0	0
Telefon	70 000	65 000	0	2 000	0	0	33 000	0	0	0
Porto	109 000	114 000	0	6 000	0	0	0	0	0	0
EDB-utgifter	113 000	106 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Diesel	0	0	63 000	60 000	26 000	15 000	900 000	0	0	0
Dekk	0	0	0	0	0	0	145 000	0	0	0
Løpende vedlikehold traktor	0	0	130 000	96 000	32 000	24 000	0	0	0	0
Kjøretøy	0	0	64 000	92 000	27 000	23 000	895 000	0	0	0
Bilgodtgjørelse, oppgavepliktig	55 000	68 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Reisekostnader, ikke oppgavepl	72 000	39 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Dieltkostnader, oppgavepliktig	6 000	4 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Telefongodtgjørelse	-30 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Reklame- annonsekostnader	116 000	159 000	29 000	34 000	0	0	0	0	7 000	7 000
Kontingenter	146 000	185 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Forsikringspremier	77 000	71 000	0	2 000	0	0	156 000	0	0	0
Styre- og bedriftsfors., servering	5 000	6 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Bank- og kortgebyr	61 000	51 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Tap på fordringer, avgiftspliktig	0	0	2 000	0	1 000	0	0	0	0	0
Fordeling andre driftskostnader	-2 065 000	-2 153 000	4 147 000	1 262 000	1 372 000	406 000	-3 920 000	0	466 000	484 000
Sum andre driftskostnader	0	0	16 104 000	18 442 000	5 194 000	3 399 000	0	0	6 435 000	7 743 000
Renteinntekter	0	0	-54 000	-80 000	-1 000	-1 000	0	0	-16 000	-24 000
Sum finansinntekter	0	0	-54 000	-80 000	-1 000	-1 000	0	0	-16 000	-24 000
Rentekostnader	0	0	228 000	172 000	39 000	30 000	0	0	12 000	9 000
Sum finanskostnader	0	0	228 000	172 000	39 000	30 000	0	0	12 000	9 000

Fosen Renovasjon IKS budsjett 2018	Hovedadm		Husholdning		Næring		Innsamlingsavdeling		Slam	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Resultat før skatt	0	0	1 656 000	1 841 000	-86 000	-597 000	0	0	785 000	755 000
Skattekostnad/skattefradrag	0	0	0	0	21 000	149 000	0	0	-188 000	-189 000
Resultat etter skatt	0	0	1 656 000	1 841 000	-66 000	-447 000	0	0	597 000	567 000
Bruk av driftsfond	0	0	1 656 000	1 841 000	0	0	0	0	597 000	567 000
Årsresultat	0	0	0	0	-66 000	-447 000	0	0	0	0

Vedlegg 9 Økonomiplan 2018-2021

Følgende legges til grunn for økonomiplanen:

	2018	2019	2020	2021
Estimert rente	1,5 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %
Antatt prisstigning	1,6 %	2,50 %	2,50 %	2,50 %
Inntektsøkning næring	3,5 %	3,5 %	3,5 %	3,5 %
Gebyrøkning husholdning [%]	10 %	9,0 %	4,0 %	3,0 %
Gebyrøkning slam [%]	-15 %	2 %	5 %	10,0 %

Investeringsår	2018	2019	2020	2021	Totalt i perioden
Prosjekt					
Generell opprusting gjenbruksstasjoner	300 000	300 000	300 000	200 000	1 100 000
Ny gjenvinningsstasjon Ørland/Bjugn	8 000 000	40 000 000			48 000 000
Oppgradering gjenvinningsstasjon Rissa	6 000 000				
Renovasjonsbil	1 900 000				1 900 000
Beholdere Returpunkt	60 000	60 000	60 000	60 000	240 000
Containere omlasting	750 000	750 000	750 000	750 000	3 000 000
Containere hytte	400 000	400 000	400 000	400 000	1 600 000
Beholdere (80-1000)	100 000	100 000	100 000	100 000	400 000
Nedgravde containere	500 000	500 000	500 000	500 000	2 000 000
Byttebu (Bjugn, Rissa)	300 000				
Sum investeringer:	18 310 000	42 110 000	2 110 000	2 010 000	58 240 000

	2018			2019			2020			2021		
Verdi/gjeld/avskrivning/avdrag/rentekostnader	Husholdning	Næring	Salm	Husholdning	Næring	Salm	Husholdning	Næring	Salm	Husholdning	Næring	Salm
Avskrivning	2 436 000	609 000		3 716 000	929 000		3 716 000	929 000		3 716 000	929 000	
Bokført verdi	23 052 000	5 763 000		53 024 000	13 256 000		50 996 000	12 749 000		48 888 000	12 222 000	
Avdrag	3 043 732	760 933		4 423 716	1 105 929		4 204 616	1 051 154		3 996 656	999 164	
Rentekostnader	368 863	92 216		1 104 702	276 176		1 049 988	262 497		998 056	249 514	

	2018			2019			2020			2021		
Resultatutvikling	Husholdning	Næring	Salm	Husholdning	Næring	Salm	Husholdning	Næring	Salm	Husholdning	Næring	Salm
Inntekter	-27 793 377	-10 676 101	-7 910 824	-30 294 780	-11 049 765	-8 069 041	-31 506 572	-11 436 506	-8 230 422	-32 451 769	-11 836 784	-8 641 943
Varekostnader	6 010 750	2 672 081	771 834	6 161 019	2 738 883	791 130	6 315 044	2 807 356	810 908	6 472 920	2 877 539	831 181
Personalkostnader	7 161 303	2 685 738	1 493 185	7 340 335	2 752 881	1 530 514	7 523 844	2 821 703	1 568 777	7 711 940	2 892 246	1 607 997
Andre driftskostnader	13 668 095	4 584 677	6 434 912	14 009 797	4 699 294	6 595 784	14 360 042	4 816 777	6 760 679	14 719 043	4 937 196	6 929 696
Avskrivning	2 436 000	609 000		3 716 000	929 000		3 716 000	929 000		3 716 000	929 000	
Besparelser som følge av ny gj.v.s.							-961 600	-240 400		-961 600	-240 400	
Rentekostnader	368 863	92 216		1 104 702	276 176		1 049 988	262 497		998 056	249 514	
Resultat	1 851 634	-32 389	789 106	2 037 073	346 470	848 388	496 747	-39 574	909 942	204 590	-191 689	726 931
Resultat etter skatt	1 851 634	-23 644	576 047	2 037 073	252 923	619 323	496 747	-28 889	664 258	204 590	-139 933	530 659

Fondsutvikling [kr]		2018	2019	2020	2021
Husholdning		4 525 728	2 488 655	1 991 909	1 787 318
Slam		2 969 280	2 349 957	1 685 699	1 155 039
Næring		4 231 997	3 979 074	4 007 962	4 147 895

SELSKAPSAVTALE FOR FOSEN RENOVASJON IKS

§ 1 SELSKAPET

Fosen Renovasjon IKS er et interkommunalt selskap i henhold til lov om interkommunale selskaper (IKS-loven) av 29.01.1999 nr. 6.

Selskapet eies av:

– Ørland kommune	Rådhusgata 6	7130 Brekstad	org.nr. 964 982 686
– Bjugn kommune	Alf Nebbs Gate 2	7160 Bjugn	org.nr. 944 422 315
– Åfjord kommune		7170 Åfjord	org.nr. 964 982 864
– Rissa kommune	Rådhusveien 13	7100 Rissa	org.nr. 944 305 483

Selskapet er et eget rettssubjekt.

(selskapet er en videreføring av det interkommunale selskap med samme navn som er etablert i hht kommunelovens § 27)

§ 2 FORRETNINGSKONTOR

Selskapet har sitt forretningskontor i Rissa kommune.

§ 3 FORMÅL

Selskapets formål er på vegne av eierkommunene og i henhold til delegasjon å utføre den forvaltningsmyndighet og de oppgaver som eierkommuner har i tilknytning til innsamling, transport, behandling og omsetning av avfall og alt som naturlig hører med til dette i eierkommunene, samt delta i eller etablere andre selskaper til utøvelse av virksomheten innenfor denne formålsangivelse. Selskapet kan også utføre forvaltningsoppgaver på andre områder, både for eierkommunene og andre kommuner. For forvaltningsoppgavene har ikke selskapet erverv som formål.

I tillegg til dette formålet skal selskapet søke å redusere avfallsmengdene, utnytte ressursene i avfallet og behandle avfallet på en måte som fullt ut tilfredsstiller miljømessige krav som myndighetene stiller.

§ 4 DELTAKERNES INNSKUDDSPLIKT

Eierne har ikke betalt kapitalinnskudd i selskapet.

§ 5 DELTAKERNES EIERANDEL OG ANSVAR

Eierkommunene hefter for selskapets forpliktelser i henhold til sin eierandel i selskapet. Eierne er proratarisk ansvarlig for selskapets gjeld etter følgende %-satser, basert på innbyggertallet pr. 01.01.2016:

Ørland	26,2 %
Bjugn	24,0 %
Åfjord	16,4 %
Rissa	33,4 %

Satsene justeres hvert fjerde år ved starten av en ny valgperiode, første gang pr. 01.01.2020.

§ 6 ORGANISASJON

Selskapet skal ledes av representantskap, styre og daglig leder.

Om habilitet gjelder IKS-lovens § 15.

§ 7 REPRESENTANTSKAPET

§ 7.1 Representantskapets sammensetning

Selskapets representantskap skal være sammensatt av to representanter fra hver av eierkommunene, til sammen åtte representanter. Antall medlemmer justeres ved økning/reduksjon i antall eierkommuner eller kommunesammenslåing. Medlemmer av styret kan ikke være medlemmer av representantskapet.

Kommunestyret i den enkelte eierkommune velger medlemmene med personlige varamedlemmer til representantskapet for en periode på 4 år. Valgene følger valgperioden for kommunestyrene. Nytt representantskap trer i kraft 1. januar etter valgåret.

§ 7.2 Representantskapets myndighet

Deltakerne utøver sin myndighet i selskapet gjennom representantskapet og representantskapet er selskapets øverste myndighet.

Representantskapet skal behandle følgende saker:

- a) Selskapets reviderte årsregnskap med årsberetning
- b) Fastsetting av godtgjørelse til representantskapet, styret, samt revisor.

- c) Valg:
- leder og nestleder i representantskapet
 - styremedlemmer med varamedlemmer
 - styrets leder og nestleder
 - revisor ved skifte av revisor
 - klageorgan
- d) Forslag fra styret til budsjett og økonomiplan.
- e) Forslag fra styret til avfallsgebyr.
- f) Forslag fra styret til låneopptak når lånesum er over kr 1.000.000,-
- g) Forslag fra styret om avhendelse eller pantsettelse av fast eiendom eller andre større kapitalgjenstander eller investeringer som er av vesentlig betydning for selskapet eller en eller flere av deltakerne.
- h) Endring av selskapsavtalen eller forslag til eierkommunene om slik endring, jf. selskapsavtalens § 13.
- i) Forslag om utelukkelse av deltakere i henhold til § 15.
- j) Forslag fra styret til langtidsplaner og vesentlige endringer i metoder/systemer.
- k) Andre saker som kreves behandlet av styret, revisor, eller minst 1/3 av representantskapets medlemmer.
- l) Representantskapet kan vedta deltakelse med eierinteresser i andre selskap innenfor selskapets formålsområde.

Det skal avholdes minst to representantskapsmøter i året. Det første møte skal avholdes innen utgangen av mai måned, og representantskapet skal da behandle sakene nevnt i punktene a – c. Innen utgangen av november måned skal det avholdes møte til behandling av sakene d – e. Øvrige saker behandles ved behov og representantskapet kan innkalles i samsvar med IKS-lovens § 8.

§ 7.3 Saksbehandlingen i representantskapet

Representantskapet er vedtaksberettiget og gjennomfører saksbehandlingen i samsvar med IKS-lovens § 9. Valg skal skje skriftlig dersom ett av representantskapets medlemmer krever det.

Kopi av møteinnkalling med saksliste og møtebok for hvert representantskapsmøte sendes eierkommunene.

§ 8 STYRET

§ 8.1 Sammensetning

Styret skal ha 5 medlemmer med personlige varamedlemmer. 4 av styremedlemmene, en fra hver av eierkommunene, velges av representantskapet. Disse velges for 4 år ad gangen. 1 styremedlem med varamedlem velges av og blant de ansatte. Den ansattes representant skal ikke delta i behandlingen av saker hvor det skal fattes forvaltningsvedtak som enkeltvedtak eller fastsettelse av forskrifter. For å sikre kontinuitet skal ved første valg skal halvparten velges for 2 år. Utvelgelsen av disse skjer ved loddtrekning. Suppleringsvalg kan foretas i valgperioden og representantskapet kan bytte ut et styremedlem uavhengig av funksjonstiden.

§ 8.2 Styrets myndighet

Styret har ansvaret for selskapets forvaltning og ansvar for en tilfredsstillende organisasjon av selskapets virksomhet, jf. IKS-loven § 13.

Styret har myndighet til å ansette, si opp/avskjedige daglig leder samt fastsette dennes ansettelsesvilkår.

Styret kan vedta låneopptak innenfor en lånesum på kr. 1.000.000.

§ 8.3 Styrets saksbehandling

Innkalling til styremøte og saksbehandlingen i styret skal gjennomføres i samsvar med IKS-lovens §§ 11 og 12.

§ 8.4 Signatur - prokura

Selskapet tegnes av styrets leder, eller i dennes fravær av to av styrets medlemmer, og styret kan meddele prokura.

§ 9 DAGLIG LEDER

Selskapet skal ha en daglig leder, og den daglige leder forestår den daglige ledelse av selskapet og skal følge de retningslinjer og pålegg som styret har gitt, jf. IKS-loven § 14.

§ 10 OPPTAK AV LÅN

Selskapet kan ta opp lån etter vedtak i kompetent organ, jf. selskapsavtalens § 7.2 og § 8.2, innenfor en ramme på kr. 80 000 000 hvor maksimalt 4 000 000 kan gå til drift.

Lån utover disse rammer krever samtykke fra eierkommunene.

For øvrig gjelder reglene om låneopptak i IKS-loven § 22, herunder kravet om at låneopptak må godkjennes av departementet (fylkesmannen).

§ 11 REGNSKAP

Selskapet skal føre regnskap etter regnskapsloven.

§12 KLAGEORGAN – BEHANDLING AV ENKELTSAKER

Selskapet kan ha et klageorgan i tilknytning til forvaltningsmyndigheten. Klageorganet skal bestå av 4 medlemmer med varamedlemmer. Klageorganet konstituerer seg selv med leder og nestleder.

Vedtak i enkeltsaker avgjøres av administrasjonen og kan påklages til klageorganet. Før saken oversendes klageorganet, skal styret ta standpunkt til om vedtaket skal omgjøres eller avvises, jf. forvaltningslovens §33.

§ 13 ENDRING AV SELSKAPSAVTALEN

Vedtak om endring av selskapsavtalen skal besluttet i henhold til IKS-lovens § 4, 2. og 3. ledd.

§ 14 UTTREDEN

Hver enkelt eierkommune kan si opp sitt deltakerforhold i selskapet i henhold til IKS-loven § 30.

§ 15 UTELUKKELSE

Dersom en deltaker vesentlig misligholder sine forpliktelser i selskapsforholdet kan de øvrige deltakere enstemmig beslutte at vedkommende deltaker skal utelukkes fra selskapet i henhold til reglene i IKS-loven § 31. Ved utelukkelse skal det økonomiske oppgjør være som ved uttreden.

§ 16 OPPLØSNING

Ved oppløsning av selskapet gjelder reglene i IKS-loven §§ 32 – 37.

§ 17 TVISTER

Oppstår det tvist om forståelse av denne avtale avgjøres den med bindende virkning av en voldgiftsrett på tre medlemmer der partene i tvisten oppnevner hvert sitt medlem og fylkesmannen i Sør-Trøndelag det tredje. Medlemmet oppnevnt av fylkesmannen er leder. Omkostningene ved voldgiftsretten fastsettes og fordeles av denne.

§ 18 IKRAFTTREDEN

Denne selskapsavtale skal gjelde fra 11.04.2016.